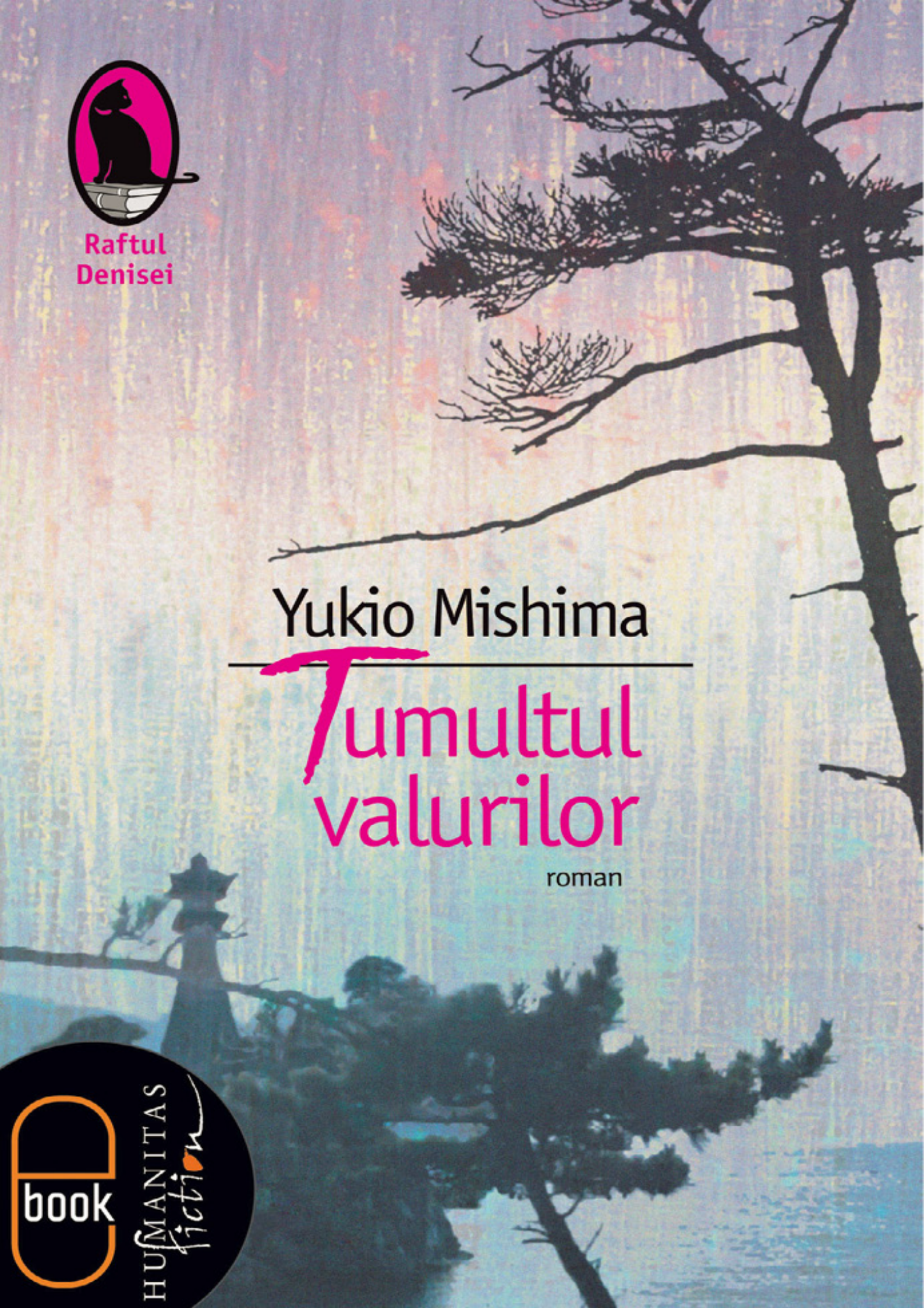
Raftul
Denisei
Yukio Mishima
Tumultul
valurilor
roman
ebook
HUMANITAS
fiction

Cuprins

TUMULTUL VALURILOR
Capitolul 1
Capitolul 2
Capitolul 3
Capitolul 4
Capitolul 5
Capitolul 6
Capitolul 7
Capitolul 8
Capitolul 9
Capitolul 10
Capitolul 11
Capitolul 12
Capitolul 13
Capitolul 14
Capitolul 15
Capitolul 16

YUKIO MISHIMA
SHIOSAI
Copyright © 1954, The Heirs of Yukio Mishima
All rights reserved.

© Humanitas Fiction, 2011 (ediţia print)
© Humanitas Fiction, 2014 (ediţia digitală)
ISBN: 978-973-689-694-1 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

YUKIO MISHIMA

Tumultul valurilor

Traducere din japoneză și note de
ANDREEA SION

Capitolul 1

Utajima[1] este o insulă mică, a cărei circumferinţă nu depăşeşte un *ri*[2], şi are o mie patru sute de locuitori.

1 „Insula Cântecului“.

2 Unitate de lungime tradiţională japoneză, reprezentând aproximativ 3,9 km.

Pe insulă sunt două locuri în care ochiul descoperă privelişti de o mare frumuseţe. Unul din ele este templul şintoist Yashiro, înălţat în apropierea vârfului insulei, cu faţa spre nord-vest. De aici se poate zări în întregime golful Ise, insula aflându-se chiar la intrarea în strâmtoarea care-l desparte de Oceanul Pacific. Peninsula Chita se întinde la nord, iar peninsula Atsumi, la nord-est. Înspre vest se zăreşte din loc în loc linia de coastă dintre Uji-Yamada şi Yokkaichi din regiunea Tsu.

Dacă urci cele două sute de trepte de piatră spre templu şi priveşti înapoi, de lângă poarta *tori-i*[3] străjuită de cei doi lei din piatră – paznicii templului –, înaintea ochilor ţi se deschide întinderea golfului, neschimbată de trecerea secolelor. Odinioară, pe locul acesta creşteau doi „pini *tori-i*“, ale căror crengi se împleteau în forma unei porţi de templu şi încadrau frumos priveliştea, dar s-au uscat de multă vreme.

3 Poartă înălţată la intrarea în incinta unui templu şintoist, în general vopsită în portocaliu aprins, compusă din doi stâlpi groşi înclinaţi spre interior, care susţin orizontal o grindă arcuită cu capetele ridicate.

Deşi acele pinilor sunt abia de un verde fraged, lângă ţărm algele de primăvară colorează deja în stacojiu apa oceanului. Vântul de iarnă încă mai suflă puternic dinspre Tsu, aflat la nord-vest, şi de

aceea e prea frig pentru a te putea bucura cu adevărat de privelişte.

Templul Yashiro este închinat zeului mărilor, Watatsumi-no-Mikoto. Credinţa în acest zeu s-a născut în mod firesc, localnicii insulei fiind pescari. Se rugau întotdeauna pentru ape liniştite, iar când scăpau teferi din vreo primejdie veneau înainte de toate la templu să-i aducă zeului bani ca ofrandă.

Templul Yashiro posedă o comoară de preţ – şaizeci şi şase de oglinzi din bronz. Printre ele se află o oglindă din secolul al VIII-lea, decorată cu struguri, şi o copie a unei oglinzi chinezeşti din vremea celor Şase Dinastii[4], din care în Japonia nu se găsesc decât vreo cincisprezece-şaisprezece bucăţi. Căprioarele şi veveriţele sculptate pe dosul oglinzii au părăsit în vremuri de demult pădurile îndepărtate ale Persiei, au străbătut ţări şi mări, au ocolit jumătate de Pământ şi, în cele din urmă, şi-au găsit odihna pe insula Utajima.

4 220-589.

Celălalt loc din insulă care oferă o privelişte minunată este farul de pe muntele Higashi[5], înălţat pe o stâncă în apropierea vârfului. Din josul stâncii se aude necontenit zbuciumul valurilor din canalul Irako. Acolo, în strâmtoarea îngustă ce uneşte golful Ise cu Oceanul Pacific, se iscă mereu vârtejuri în zilele cu vânt. De partea cealaltă a canalului se iveşte vârful peninsulei Atsumi, unde, pe malul stâncos şi pustiu, se află micul far nelocuit de la capul Irako. De la farul din Utajima se vede o parte din întinderea Oceanului Pacific, înspre sud-est, iar înspre nord-est, mai departe de golful Atsumi şi dincolo de şirul munţilor, se zăreşte muntele Fuji, în zorii zilelor cu vânt puternic dinspre vest.

5 „Muntele de la Răsărit“..

Când un vapor cu aburi dinspre Nagoya sau Yokkaichi, ori mergând într-acolo, trecea prin canalul Irako, croindu-şi drum prin puzderia de vase mici de pescuit împrăştiate din golf şi până-n largul oceanului, paznicul farului îl urmărea prin binoclu şi-i citea rapid numele.

În câmpul vizual al binoclului s-a ivit cargobotul de o mie nouă sute de tone al companiei comerciale Mitsui, *Tokachi-maru*. Pe puntea vasului, doi marinari în uniforme albastru deschis stăteau de vorbă, bătând din picioare. Puţin mai târziu a intrat în port un vas englezesc, *Talisman*. Pe puntea superioară se zăreau desluşit siluetele mărunte ale marinarilor care se jucau, aruncând nişte inele şi încercând să nimerească un ţăruş.

Paznicul farului s-a îndreptat către masa din căsuţa de pază şi a notat în Registrul de Deplasare a Navelor numele şi codurile vaselor, ora trecerii şi direcţia de navigare. A telegrafiat apoi porturilor de destinaţie, pentru ca proprietarii mărfurilor să poată începe din timp pregătirile de întâmpinare.

Era după-amiază şi soarele coborâse după muntele Higashi, iar în jurul farului se lăsase umbra. O gaie neagră dansa pe cerul senin, deasupra mării. Îşi îndoia pe rând aripile, de parcă şi le punea la încercare şi, în clipa în care te gândeai că se prăbuşeşte, se răsucea în aer, se ridica şi-şi relua plutirea.

La scurt timp după lăsarea întunericului, un tânăr pescar o apucase, cu paşi repezi, pe poteca de munte ce ducea din sat spre far, cărând în mână un *hirame*[6] mare. Încă nu-şi schimbase hainele cu care mergea la pescuit zi de zi, pantalonii moşteniţi de la tatăl său răposat şi jacheta jerpelită.

6 *Paralichthys olivaceus*, o specie de peşte plat.

Tânărul abia absolvise gimnaziul cu un an în urmă şi avea numai optsprezece ani. Era înalt şi

bine clădit, doar prospeţimea feţei lăsând să i se ghicească adevărata vârstă. Pielea îi era atât de arsă de soare, încât nici nu s-ar fi putut înnegri mai mult. Avea nasul frumos, ca toţi oamenii de pe insulă, şi buzele crăpate. Ochii negri erau limpezi, însă acea limpezime era darul pe care-l făcea marea celor ce trudeau pe întinderea ei, şi nu o reflectare a intelectului. Rezultatele lui la învăţătură fuseseră foarte slabe.

A trecut de curtea şcolii primare, cufundată în tăcere, şi a apucat-o în sus pe panta de lângă moara de apă. A urcat apoi treptele de piatră şi a ajuns în spatele templului Yashiro. În grădina templului se desluşeau palid florile de piersic, învăluite în întuneric. Până la far mai avea de urcat vreo zece minute.

Drumul era foarte abrupt şi, pentru cine nu era obişnuit cu el, ar fi fost greu de străbătut chiar şi ziua-n amiaza mare. Însă tânărul se putea strecura şi cu ochii închişi printre rădăcinile pinilor şi bolovani; nu se împiedica nici dacă mergea adâncit în gânduri, ca acum.

Nu cu mult timp în urmă, când soarele încă nu-şi ascunsese ultimele raze, *Taihei-maru* – vasul pe care lucra tânărul – se întorsese în portul insulei Utajima. Zi de zi, tânărul se îmbarca pe micuţul vas cu motor şi pleca la pescuit, împreună cu proprietarul şi cu încă un pescar tânăr, cam de vârsta lui. Întorşi în port, încărcaseră peştele prins peste zi pe vasul Asociaţiei Pescarilor şi trăseseră pe ţărm propriul lor vas. Când tânărul pornise spre casă, cărând în mână peştele *hirame* pe care avea de gând să-l ducă mai târziu la far, se aşternea uşor înserarea, dar plaja era încă însufleţită de vocile pescarilor care-şi trăgeau bărcile pe mal.

O fată, pe care tânărul n-o cunoştea, se odihnea pe nisip sprijinită de o grămadă de sănii din lemn solid, numite de pescari „abace“, după forma lor lunguiaţă. Când vasele erau ridicate pe mal cu

ajutorul vinciurilor, săniile erau aşezate sub chilă, pentru a înlesni alunecarea. Pesemne că fata tocmai terminase treaba şi stătea să-şi tragă sufletul. Avea faţa brobonită de sudoare şi obrajii îmbujoraţi. Vântul rece sufla puternic dinspre apus, însă ei părea să-i placă: se întorsese cu faţa în bătaia vântului, lăsându-l să-i răcorească obrajii încinşi de efort şi să-i unduiască părul. Purta o vestă vătuită, *monpe*[7] şi o pereche de mănuşi de lucru murdare. Avea acelaşi ten sănătos ca şi celelalte femei, dar ochii îi erau limpezi şi sprâncenele aveau ceva liniştitor. Privea stăruitor cerul înspre apus, unde soarele cobora, ca un punct roşu aprins, printre norii groşi, întunecaţi.

7 Pantaloni de lucru strânşi pe glezne, purtaţi de femei.

Tânărul nu-şi amintea s-o mai fi întâlnit pe fată. Nici un chip de pe insulă nu-i era necunoscut, iar pe străini îi ghicea dintr-o privire. Şi totuşi, fata nu purta altfel de straie. Doar faptul că stătea singură şi privea marea o deosebea de celelalte fete din sat. Tânărul a trecut dinadins prin faţa ei. Aşa cum un copil descoperă un lucru nemaivăzut, s-a oprit chiar în dreptul ei şi a privit-o în ochi. Fata a încruntat uşor din sprâncene, dar a continuat să privească marea, de parcă el nici nu era acolo. Terminându-şi inspecţia, băiatul a luat-o din nou la picior, fără o vorbă. Pe moment se lăsase furat de bucuria curiozităţii satisfăcute; abia mai târziu, când străbătea urcuşul către far, şi-a dat seama că fusese necuviincios şi i s-au aprins obrajii de ruşine.

Printre pinii ce străjuiau poteca, tânărul a privit în jos, la valurile al căror vuiet răzbătea până la el. Luna nu răsărise încă şi marea era doar o întindere întunecată.

Când a cotit pe poteca numită de săteni „Colina Femeii“ – unde legenda spune că stafia unei femei înalte li se arată uneori drumeţilor –, a zărit în sfârşit ferestrele luminate ale farului, sclipind ceva

mai sus. O clipă, lumina i-a străpuns ochii. Generatorul de curent de pe insulă era stricat de ceva vreme şi singurele pâlpâiri ce se vedeau în sat erau cele ale lămpilor cu petrol.

Tânărul mergea adeseori şi-i ducea peşte paznicului de far, din recunoştinţă. Căzuse la examenele de absolvire a gimnaziului şi se părea că trebuie să mai aştepte un an. Mama sa, tot urcând până la far ca să adune ace de pin pentru foc, se împrietenise cu nevasta paznicului şi, din vorbă-n vorbă, îi mărturisise că, dacă băiatul nu termina şcoala, ea n-ar mai fi avut cum să-şi întreţină familia. Nevasta i-a povestit paznicului, iar acesta i-a făcut o vizită directorului şcolii, care-i era prieten. Mulţumită lui, băiatul a reuşit să termine şcoala şi s-a făcut pescar. De atunci, obişnuia să ducă la far câte puţin din peştele prins peste zi şi-i mai ajuta pe cei de acolo la cumpărături, iar ei îl îndrăgeau foarte mult.

Casa paznicului şi mica ei grădină cu legume se aflau chiar lângă treptele de ciment care urcau la far. Prin uşa cu geam de la bucătărie se zărea silueta nevestei paznicului, pregătind pesemne masa. Tânărul a strigat-o de afară, iar femeia i-a deschis uşa.

— A, Shinji-*san*[8]!

8 În limba japoneză, -*san* este un sufix onorific adăugat numelor, cu sensul general de „domnul, doamna, domnişoara“. Shinji este prenumele tânărului, iar numele de familie, Kubo.

Când tânărul i-a întins peştele, fără o vorbă, femeia a strigat către interiorul casei:

— Tată[9]! Kubo-*san* ne-a adus un peşte!

9 În original, *otōsan* (lit. „tată“), termen folosit adesea de soţii când se adresează soţilor. Alţi termeni de adresare pentru persoanele apropiate, având la bază nume de grade de rudenie, sunt *obasan* („mătuşă“), *obāsan* („bunică“), *onīsan* („frate“) etc.

Din casă s-a auzit vocea paznicului:

— Mulţumim, mulţumim! Haide, intră puţin, Shinji-*kun*[10].

10 Sufix adăugat numelor, în general masculine, mai puţin politicos decât -*san*.

Tânărul rămăsese în uşa bucătăriei, şovăind. Peştele pe care-l adusese trona deja pe o farfurie mare, smălţuită. Mai avea o fărâmă de viaţă în el şi sângele îi curgea din branhii, prelingându-se peste solzii albi şi netezi.

Capitolul 2

În dimineaţa următoare, Shinji s-a urcat pe vasul patronului şi a plecat la pescuit. Pe luciul mării se oglindea alb cerul din zori, uşor înnorat.

Dura cam o oră până ajungeau la locul de pescuit. Peste jachetă, Shinji purta un şorţ de cauciuc negru, care-l acoperea de la piept până la genunchi, de unde porneau cizmele de cauciuc. Purta şi nişte mănuşi lungi, tot de cauciuc. Stătea la prora vasului şi privea înainte, în depărtare, la apele Pacificului de sub cerul cenuşiu, nevăzând în minte întâmplările din ajun, de când se întorsese de la far până când se culcase.

Mama şi fratele cel mic, Hiroshi, îl aşteptau să se întoarcă în cămăruţa mică, luminată slab de lampa cu petrol atârnată lângă soba de gătit. Hiroshi avea doar doisprezece ani. Tatăl lor fusese răpus de o rafală de mitralieră în ultimul an de război. Până acum, când Shinji îşi găsise în sfârşit de lucru, mama lor întreţinuse familia din bruma de bani câştigaţi ca scufundătoare.

— S-a bucurat domnul paznic?

— O, da, m-a zorit să intru şi m-a poftit să beau ceva care se cheamă „cacao“.

— Ce-i aia, „cacao“?

— E un fel de supă dulce de-a străinilor.

Mama nu se pricepea deloc la gătit. Peştele îl pregătea ori tăiat felii, crud sau cu oţet, ori fript sau fiert pe de-a-ntregul. Acum, pe o farfurie, îi aşteptau rândunelele-de-mare[11] aduse de Shinji mai devreme, fierte şi-atât. Fiindcă punea în oală peştele fără să-l spele prea bine, uneori, când mestecau, mai simţeau şi nisip scrâşnindu-le între măsele.

11 *Chelidonichthys spinosus*, peşte din familia *Triglidae*.

În timpul mesei, Shinji a tot sperat că mama lui va aduce vorba despre fata pe care o întâlnise, însă femeia nu obişnuia să bârfească, aşa cum nu obişnuia nici să se vaite.

După masă, Shinji l-a luat pe fratele mai mic la baia comună, nădăjduind ca măcar de acolo să afle câte ceva despre fată. Se făcuse însă târziu şi baia era aproape goală, cu apa murdară. Preşedintele Asociaţiei Pescarilor şi dirigintele poştei se bălăceau în bazin şi discutau politică în gura mare. Vocile lor aspre reverberau în acoperişul băii. Cei doi fraţi i-au salutat din priviri şi au intrat şi ei în bazin, mai la o parte. Oricât trăgea Shinji cu urechea, discuţia nu se muta de la politică la fata cu pricina. Pe deasupra, Hiroshi a terminat foarte repede cu îmbăiatul şi a ieşit. Shinji a fost nevoit să-l urmeze. Când l-a descusut de ce se zorise atât de tare, a aflat că, mai devreme, Hiroshi se jucase de-a războiul cu prietenii lui şi-l lovise pe fiul preşedintelui asociaţiei cu sabia de lemn în cap, făcându-l să plângă.

În mod ciudat, somnul nu s-a lipit de Shinji, deşi de obicei dormea buştean. Tânărul, care nu fusese niciodată bolnav, s-a speriat la gândul că se îmbolnăvise.

Neliniştea ciudată nu l-a părăsit nici dimineaţa. Însă acum, când stătea drept la prora, marea i se întindea în faţa ochilor şi-i strecura în trup vigoarea trudei atât de familiare, de zi cu zi, aducându-i liniştea. Vasul cel mic tremura de la vibraţiile motorului, iar vântul aspru de dimineaţă îi biciuia lui Shinji obrajii.

Farul din vârful stâncilor abrupte de la tribord era deja stins. În lumina cerului înnorat de dimineaţă, spuma ridicată din apele canalului Irako strălucea albă sub ramurile brune şi golaşe ale copacilor de pe coastă. Patronul mânuia cârma cu pricepere şi *Taihei-maru* înainta lin printre vârtejurile din canal. Un vas mare s-ar fi strecurat

cu greu printre cele două stânci submarine, în jurul cărora ţâşnea întotdeauna spumă; adâncimea canalului varia între optzeci şi o sută de stânjeni, însă peste recif avea doar treisprezece până la douăzeci de stânjeni. Din locul acela, unde geamandurile marcau canalul, şi până la ieşirea către Oceanul Pacific, pe fundul apei erau înşirate nenumărate capcane pentru caracatiţe, ca nişte ulcele.

Caracatiţele reprezentau optzeci la sută din recolta anuală de pescuit a insulei Utajima. Sezonul lor începuse în noiembrie şi acum se apropia de sfârşit, urmând să cedeze locul pescuitului de sepii, odată cu echinocţiul de primăvară. Era perioada în care ultimele „caracatiţe cufundătoare“ erau aşteptate să pice în capcane, în drumul lor spre adâncimile Oceanului Pacific, unde se puneau la adăpost de frigul din golful Ise.

Pescarii cu experienţă cunoşteau bine, ca pe propriul buzunar, fundul puţin adânc al oceanului din dreptul insulei Utajima. Vorba lor era: „Când nu vezi fundul apei, mergi pe pipăite“. Þineau direcţia după busolă, cercetau siluetele munţilor de pe promontoriile îndepărtate şi astfel îşi dădeau seama întotdeauna unde se află. Dacă ştiau locul, ştiau şi cum e fundul mării dedesubt. Şiruri lungi de frânghii se întindeau cuminţi pe fundul oceanului, de fiecare fiind prinse mai bine de o sută de capcane pentru caracatiţe. La suprafaţă, flotoarele agăţate din loc în loc se unduiau odată cu valurile. Cei care stăpâneau tainele pescuitului erau bătrânii pescari, căpitani şi proprietari ai vaselor. Shinji şi celălalt băiat, Ryūji,nu trebuiau decât să-şi folosească muşchii puternici aşa cum li se spunea.

Jūkichi Ōyama era pescar cu experienţă şi avea chipul ca o piele tăbăcită de vânturile mării, ars de soare până în adâncul cutelor care-l brăzdau. Pe mâini aproape că nu-i puteai deosebi vechile

cicatrice dobândite la pescuit de zbârciturile în care intrase murdăria. Râdea arareori, însă era mereu calm şi ridica vocea numai pentru a da comenzi, nu pentru că se supăra. Pe vas, nu părăsea aproape niciodată platforma cârmei şi regla motorul cu o singură mână.

Ajunşi în larg, s-au întâlnit cu celelalte bărci adunate acolo, până atunci ascunse privirii, şi au schimbat cu pescarii salutul de dimineaţă. Jukichi a încetinit motorul şi, când au ajuns la locul lor obişnuit, i-a făcut semn lui Shinji să prindă o curea de motor şi să o înfăşoare pe troliul de pe copastie. Troliul punea în mişcare un scripete ieşit în afara bordului, pe care tinerii aveau să atârne frânghiile cu capcane pentru caracatiţe, pentru a le trage în sus, cu schimbul, în timp ce vasul aluneca uşor de-a lungul lor. Dacă tinerii nu trăgeau necontenit, frânghiile ude fie alunecau de pe scripete, fie erau prea grele pentru a putea fi mişcate.

Un soare palid se ascundea îndărătul norilor de la orizont. Doi-trei cormorani înotau în larg, cu gâturile lungi întinse deasupra apei. De partea cealaltă se vedeau stâncile dinspre coasta de miazăzi a insulei Utajima, albite de excrementele stolurilor de cormorani care poposeau acolo.

Vântul era cumplit de rece, însă Shinji, care aşeza pe scripete o frânghie cu capcane, cu ochii la marea indigo, simţea clocotind energia pentru truda care, în curând, avea să-l facă să asude. Scripetele s-a pus în mişcare, iar frânghia îmbibată de apă a ieşit la suprafaţă. Mâinile lui Shinji, în mănuşi de cauciuc, o simţeau rece şi ţeapănă. Când a tras-o peste scripete, a împrăştiat în jur picături fine, ca o ploaie îngheţată. Nu după multă vreme s-au ivit din apa mării şi capcanele, de culoarea lutului roşu. Ryūji le aştepta să urce şi, dacă vreuna era goală, o apuca înainte să ajungă la scripete, o golea de apă şi o trimitea din nou, cu frânghia, în adâncul mării.

Shinji stătea cu un picior sprijinit de prora vasului şi cu celălalt proptit în spate, şi trăgea necontenit, fără a şti ce avea să scoată de pe fundul mării. Frânghia se ridica, puţin câte puţin. Shinji ieşise biruitor. Dar nici marea nu se lăsa învinsă. Parcă batjocoritoare, îi trimitea, una după alta, capcanele pustii. Dintre ulcelele agăţate de frânghie la intervale cuprinse între şapte şi zece metri, vreo douăzeci veniseră deja fără pradă. Shinji trăgea funia şi Ryūji le golea de apă. În tăcere, cu chipul neclintit şi mâna pe cârmă, Jūkichi îi privea pe tineri cum trudeau.

Sudoarea începuse să-i cuprindă spinarea lui Shinji şi să-i lucească pe faţă în bătaia vântului de dimineaţă. Obrajii îi ardeau. Soarele răzbise în sfârşit printre nori şi arunca umbre palide la picioarele tinerilor care munceau cu râvnă.

Ryuji a apucat o capcană şi, în loc s-o trimită din nou în mare, a tras-o pe vas şi a răsturnat-o, iar Jukichi a oprit repede troliul. Shinji şi-a aruncat pentru întâia oară privirea spre capcană. Ryuji a râcâit înăuntru cu un băţ, dar ce era acolo nu voia să iasă. A zgândărit iar, mai cu foc; o caracatiţă s-a ivit, târându-şi trupul agale, ca un om trezit din somn. Au ridicat capacul coşului mare din nuiele de bambus aşezat lângă motorul vasului şi prima pradă a zilei şi-a luat locul înăuntru, cu un bufnet surd.

Cei de pe *Taihei-maru* şi-au petrecut mai toată dimineaţa la pescuit de caracatiţe, însă n-au reuşit să prindă decât cinci. Vântul s-a oprit şi soarele a început să strălucească. Vasul a traversat canalul Irako şi s-a îndreptat către golful Ise. Aveau de gând să dragheze pe furiş, în zona interzisă.

Pentru asta foloseau o frânghie lungă, de care erau prinse, paralel, altele mai scurte cu cârlige la capăt. Lăsau frânghia în apă, iar cârligele solide măturau fundul mării ca o greblă, în timp ce vasul se deplasa. După un timp, au tras draga la

suprafaţă, cu patru *kochi*[12] şi trei calcani zbătându-se şi împroşcând apa. Shinji i-a scos din cârlige cu mâinile goale. *Kochi* s-au prăbuşit pe puntea mânjită de sânge, arătându-şi burţile albe. În ochii mici ai calcanilor, ascunşi între pliuri, şi pe solzii lor uzi şi negricioşi se reflecta cerul senin.

12 Peşti din familia *Platycephalidae*.

Venise ora prânzului. Jūkichi a pregătit masa pe capota motorului, tăind peştii *kochi* în felii şi făcându-i *sashimi*[13]. A împărţit porţiile pe capacele de aluminiu ale sufertaşelor cu orez pe care şi le aduseseră fiecare şi a turnat deasupra puţin sos de soia dintr-o sticluţă. În sufertaşe, cei trei aveau un amestec de orez fiert cu orz, cu două-trei bucăţele de ridiche *daikon* murată îndesate într-un colţ. Lăsaseră vasul în voia valurilor liniştite.

13 Fel de mâncare constând în felii de peşte crud.

— Ştiaţi că moş Teru Miyata şi-a chemat fata înapoi? a spus dintr-odată Jūkichi.

— Nu ştiam!

— Nici eu!

Băieţii au clătinat din cap, iar Jūkichi a început să povestească.

— Moş Teru a avut patru fete şi un fecior. Din atâtea fete, pe trei le-a măritat şi pe cea mai mică a dat-o de suflet. Pe Hatsue – aşa o cheamă – o luase o scufundătoare din Oizaki, în Shima. Dar Matsu, singurul fecior al lui moş Teru, s-a îmbolnăvit de piept şi s-a prăpădit anul trecut. Cum moşu' era văduv şi s-a pomenit singur cuc, a chemat-o înapoi pe Hatsue, a reînscris-o în registrul familiei şi acum vrea să-i găsească bărbat, pe care să-l înfieze. Hatsue s-a făcut frumoasă foc şi mulţi băieţi au s-o ceară… voi doi ce-aveţi de gând?

Shinji şi Ryūji s-au uitat unul la celălalt şi au izbucnit în râs. Roşiseră amândoi, cu siguranţă, însă nu bătea la ochi sub pielea arsă de soare.

Shinji a asociat îndată povestea de adineauri cu chipul fetei pe care o întâlnise pe plajă, cu o seară în urmă. În acelaşi timp, s-a gândit la cât de sărac era şi şi-a pierdut încrederea în sine. Fata pe care o privise în ochi, nu demult, îi părea acum nespus de departe. Terukichi Miyata era un om înstărit şi avea două cargouri navlosite de compania de transport Yamakawa, vasul cu motor şi pânze *Utajima-maru*, de o sută optzeci şi cinci de tone, şi vasul *Harukaze-maru*, de nouăzeci şi cinci de tone. Pe deasupra, i se dusese buhul şi ca om iute la mânie, cu pletele lui albe fluturând precum coama unui leu.

Shinji era un tânăr cu picioarele pe pământ. Avea numai optsprezece ani şi i se părea prea timpuriu să se gândească la femei. Insula Utajima era departe de mediul încărcat de ispite în care trăiesc tinerii din marile oraşe; aici nu se afla nici un club de jocuri mecanice, nici un bar, nici măcar o chelneriţă. Dorinţa cea mai mare a tânărului era să aibă un vas cu motor şi, în viitor, să se ocupe de cabotaj împreună cu fratele său mai mic.

În jurul lui Shinji se întindea nemărginirea Pacificului, însă tânărul nu visa la o viaţă aventuroasă pe mări. Pentru un pescar, oceanul însemna ceea ce însemna pământul pentru un agricultor. Era locul în care-şi câştiga traiul, dar nu un lan cu spice de orez sau orz, ci un câmp moale de un albastru palid, brăzdat de mişcarea neîncetată a valurilor albe.

…Cu toate astea, spre sfârşitul zilei, când a zărit silueta unui cargou alunecând alb sub cerul înserării, tânărul şi-a simţit inima cuprinsă de emoţie. Lumea din afară venea către el copleşindu-l, atât de vastă cum nu şi-o închipuise niciodată. Imaginea acelei lumi necunoscute şi-a făcut loc în mintea lui ca reverberaţia unui tunet din depărtare, apropiindu-se şi apoi stingându-se încet.

O mică stea de mare se usca pe punte, înspre proră. Tânărul, aşezat şi el la proră, cu un prosop gros înfăşurat în jurul capului, şi-a luat privirea de la norii de pe cerul de seară şi a clătinat uşor din cap.

Capitolul 3

Seara, Shinji s-a dus la întâlnirea Asociaţiei Tinerilor. Aşa se numea acum vechiul obicei al „casei de dormit“, unde tinerii neînsuraţi rămâneau peste noapte. Chiar şi acum, mulţi dintre ei preferau să doarmă în coliba mohorâtă de la malul mării, şi nu în casele lor. Acolo discutau aprins despre educaţie şi igienă, despre scoaterea la suprafaţă a epavelor şi despre salvare în cazul accidentelor pe mare, despre tradiţiile tinerilor păstrate din vechime, *shishi-mai*[14] sau *bon-odori*[15]. Când se aflau împreună, tinerii simţeau că participă la viaţa comunităţii şi gustau din plin plăcuta povară a responsabilităţilor unui bărbat.

14 În traducere „Dansul leului“, dans preluat din tradiţia chineză, în care dansatorii, acoperiţi de un costum ce simbolizează un leu, dansează imitând mişcările acestuia.

15 În traducere „Dansul *bon*“, dans tradiţional interpretat în perioada festivalului O-bon, dedicat spiritelor morţilor.

Obloanele de vreme rea zdrăngăneau în bătaia vântului şi lumina lămpii tremura, când scânteietoare, când palidă. Afară se auzeau valurile oceanului răzbind până aproape, iar zgomotul lor le povestea tinerilor, cu umbrele lămpii jucându-le pe chipuri, despre neliniştea şi puterea naturii.

Când Shinji a intrat în colibă, un tânăr stătea aplecat sub lampă şi un prieten de-al lui îl tundea cu o foarfecă ruginită. Shinji a zâmbit şi s-a aşezat pe jos lângă perete, cu genunchii strânşi. A rămas tăcut ascultând ce aveau alţii de spus, după obiceiul său.

Tinerii se lăudau cu cât peşte prinseseră peste zi, râdeau în gura mare şi se tachinau. Unul, pasionat de lectură, citea concentrat un număr vechi dintr-o revistă pe care o găsise în colibă. Un altul era

complet absorbit de o carte cu *manga*, benzi desenate. Þinea cartea deschisă cu o mână îmbătrânită înainte de vreme şi, când nu înţelegea gluma de pe câte-o pagină, se oprea să se gândească două-trei minute, apoi izbucnea în râs.

Şi aici se discuta despre fata pe care o întâlnise Shinji. Un tânăr cu dinţii strâmbi a râs, apoi a spus: „Fata aia, Hatsue…“. Însă imediat au intervenit alte voci şi Shinji n-a mai prins restul conversaţiei.

De felul său nu stătea prea mult să cumpănească lucrurile, dar numele fetei nu-i dădea pace, ca o întrebare dificilă. Cum îl auzea, obrajii începeau să-i ardă şi inima îi bătea puternic. I se părea ciudat să stea acolo, aşezat, şi în acelaşi timp să simtă în trupul său acel freamăt pe care înainte nu-l mai simţise decât atunci când trudea din greu. Şi-a atins obrajii cu palmele. Aşa, fierbinţi, i se păreau ai altcuiva. Existenţa unui lucru pe care nu-l înţelegea îi rănea mândria, iar iritarea îi făcea obrajii să ardă şi mai tare.

Tinerii aşteptau sosirea şefului asociaţiei, Yasuo Kawamoto. Yasuo avea doar nouăsprezece ani, dar se născuse într-o familie respectată în sat şi avea puterea de a-i face pe oameni să-l urmeze. Deşi tânăr, ştia deja cum să-şi dea importanţă şi ajungea întotdeauna cu întârziere la adunări.

Uşa s-a deschis brusc şi Yasuo şi-a făcut apariţia. Era gras şi moştenise faţa roşie a tatălui său, iubitor de băutură. Avea o expresie nevinovată, dar sprâncenele subţiri îi dădeau un aer şiret. Vorbea cu uşurinţă în limba de la oraş, nu în dialect, ca ceilalţi.

— Iertaţi-mă că am întârziat. Să discutăm aşadar, fără să mai amânăm, despre activităţile de luna viitoare.

S-a aşezat la o măsuţă şi a deschis un caiet. Părea foarte zorit.

— După cum am stabilit data trecută, ăăă… avem de organizat Sărbătoarea Bătrânilor şi de cărat piatră pentru drumurile dintre parcele. La

astea se adaugă, la rugămintea Consiliului sătesc, deratizarea canalelor de scurgere. Vom lucra în zilele cu vreme rea, când nu putem ieşi la pescuit. Deratizarea o putem face oricând. Nu cred că ne ia poliţia dacă omorâm şobolani şi în afara canalelor.

Toţi au izbucnit în râs.

— Ha! E bună asta! s-a auzit cineva comentând.

S-au mai propus o prelegere despre igienă, pe care să le-o ţină doctorul şcolii, şi o întrecere de elocinţă, însă tinerii nu s-au arătat prea entuziasmaţi, pentru că Anul Nou după vechiul calendar abia trecuse şi erau sătui de întâlniri. Pe urmă s-au apucat să analizeze *Insula îndepărtată*, gazeta insulei lor, multiplicată la şapirograf. Toţi au sărit să critice o strofă din Verlaine inclusă la sfârşitul unui eseu scris de tânărul pasionat de lectură.

Nu ştiu de ce oare
Spiritu-mi amar
Zboară în nelinişti, peste mări,
nebun şi solitar.[16]

16 Paul Verlaine, „Je ne sais pourquoi“. Prezenta traducere, intitulată „Nu ştiu de ce oare“, se regăseşte în volumul *Lirica franceză modernă*, florilegiu alcătuit, tradus, adnotat şi cu o postfaţă de C.D. Zeletin, Editura Albatros, Bucureşti, 1981.

— Ce mai e şi aia „solitar“?

— „Solitar“ e „solitar“, ce să fie?

— O fi vrut să zică „săritor“!

— Aşa e, dacă e „săritor“, se înţelege!

— Cine mai e şi Verlaine ăsta?

— E un poet mare din Franţa.

— Da’ de unde ştii tu de poeţii din Franţa? Poa’ să fie dintr-un cântec la modă!

Tot ţinând-o aşa, întâlnirea tinerilor s-a sfârşit, ca de obicei, cu un potop de măscări. Lui Shinji nu i-a scăpat plecarea în mare grabă a lui Yasuo, şeful asociaţiei. Cum nu-şi putea explica de ce, l-a tras deoparte pe un prieten să-l întrebe.

— N-ai aflat? i-a răspuns acesta. Domnu' Teru Miyata sărbătoreşte întoarcerea fetei lui şi l-a chemat la petrecere şi pe el.

De obicei, Shinji se întorcea de la întâlnirea tinerilor râzând şi sporovăind pe drum cu prietenii săi. Acum însă, aflând de petrecerea la care nu fusese invitat, s-a despărţit de ceilalţi şi a luat-o singur în lungul plajei, înspre treptele de piatră de la templul Yashiro. A privit casele clădite una deasupra celeilalte, pe deal, şi a zărit luminile de la casa lui Teru Miyata – aceleaşi lămpi cu petrol ca peste tot în sat. Shinji nu vedea petrecerea dinăuntru, dar îşi imagina cum flăcările firave ale lămpilor aruncau umbre asupra chipului fetei, de la sprâncenele frumoase şi genele lungi până la obraji.

Shinji a mers la scara de piatră şi, de jos, a privit cele două sute de trepte albicioase, întunecate din loc în loc de umbrele pinilor. A început să urce. Sandalele *geta*[17] scoteau un sunet sec. Nu era nimeni la templu. Casa preotului avea deja luminile stinse.

17 Sandale tradiţionale japoneze cu talpă groasă din lemn.

Urcase cele două sute de trepte dintr-o suflare, dar inima lui puternică de om tânăr nu-şi înteţise bătăile. Ajuns în faţa templului, s-a închinat, cu umilinţă. A aruncat o monedă de zece yeni în cutia pentru ofrande. A stat puţin pe gânduri şi a mai aruncat una. A bătut din palme[18], făcând să răsune grădina, şi s-a rugat:

18 Gest făcut pentru a atrage atenţia zeului.

„Doamne, dă-ne ape liniştite şi bogate în peşte, şi fă ca satul nostru să-nflorească! Acum sunt încă tânăr, dar ajută-mă să devin într-o bună zi un pescar destoinic şi să ştiu câte se pot şti despre ocean şi peşti, despre bărci şi vreme! Veghează asupra bunei mele mame şi asupra fratelui meu, încă mic! Când vine vremea scufundărilor, fereşte-

o pe mama de toate primejdiile oceanului!… Mai am o rugă… aş vrea ca într-o bună zi să-i dai, chiar şi unuia ca mine, o nevastă bună şi frumoasă… aşa cum e fata care s-a întors în casa lui moş Teru Miyata…“

Vântul s-a stârnit, iar vârfurile pinilor au început să freamăte. Zgomotul vântului a răsunat grav până în adâncul templului. Shinji s-a gândit că era poate zeul mării, care-i primise ruga.

A privit spre cerul înstelat, răsuflând adânc.

„Oare n-o să mă pedepsească zeul pentru o asemenea rugă neruşinată?“

Capitolul 4

Patru sau cinci zile mai târziu, într-o zi cu vânt puternic, valurile înspumate se ridicau deasupra digurilor din port. Marea, cât vedeai cu ochii, era înţesată de creste albe.

Cerul era senin, dar nimeni nu ieşise la pescuit din pricina vântului. Mama lui Shinji a profitat de ocazie şi l-a rugat s-o ajute. Femeile din sat fuseseră la adunat vreascuri de foc şi le lăsaseră pe vârful muntelui, în vechiul post de observaţie militar. Vreascurile mamei erau legate cu o cârpă roşie, iar Shinji trebuia să meargă după ele înainte de prânz, când termina de cărat piatră pentru repararea drumurilor, aşa cum se stabilise la întâlnirea tinerilor.

Shinji a plecat de acasă, cărând pe umăr samarul de lemn pe care avea să aşeze vreascurile. Drumul spre vârful muntelui trecea pe lângă far. Când a luat-o pe Colina Femeii, vântul s-a oprit ca prin minune. Casa paznicului de far era cufundată în tăcere; pesemne că toţi ai casei se odihneau după prânz. În căsuţa de pază de lângă far se desluşea spinarea unui bărbat aşezat la o masă. Se auzea şi muzică, de la un aparat de radio. Shinji a urcat panta abruptă din pădurea de pini dindărătul farului. Începuse să năduşească.

Muntele era cufundat în tăcere. Nu se zărea ţipenie de om, şi nici vreun câine vagabond. De fapt, pentru că zeul protector al insulei nu-i suferea, nu erau câini nici în curţile sătenilor, şi nici de pripas. Din cauza pantelor abrupte şi a locului strâmt, nu existau nici cai sau vite de povară. Singurele animale pe lângă casele oamenilor erau pisicile, plimbându-şi cozile peste umbrele frânte aruncate de acoperişuri pe pavajul străduţelor înguste.

Tânărul a ajuns în vârf. Era locul cel mai înalt din întreaga insulă, însă fusese într-atât de năpădit de arbuşti de *sakaki*[19], de sălcioare şi buruieni înalte, încât nu avea privelişte. Doar zgomotul valurilor răzbătea prin vegetaţie. De aici, cărarea care cobora spre miazăzi era acoperită aproape în întregime de tufişuri şi iarbă, şi până la vechiul post de observaţie era mult de mers, pe ocolite.

19 *Cleyera japonica*, arbore peren considerat sacru în religia şintoistă.

Construcţia din beton armat, cu două etaje, s-a ivit în sfârşit după un platou nisipos din pădurea de pini. Ruinele albe erau o prezenţă stranie în mijlocul naturii tăcute. Pe vremuri, soldaţii stăteau pe balconul de la etajul întâi, cu binoclul în mână, şi urmăreau unde cădeau proiectilele de la exerciţiile de tragere de pe muntele Konaka, de partea cealaltă a canalului Irako. Ofiţerii, aflaţi înăuntru, întrebau unde cad proiectilele, iar soldaţii le răspundeau. Au ţinut-o aşa până pe la mijlocul războiului, şi soldaţii încartiruiţi aici dădeau mereu vina pe bursucii fermecaţi[20] pentru proviziile care dispăreau pe nevăzute.

20 *Tanuki*, animale despre care se spune că sunt mereu puse pe fapte rele.

Tânărul a aruncat o privire în încăperea de la parter. Legăturile de vreascuri de pin erau stivuite într-o grămadă mare. Încăperea, pe care oamenii o foloseau de obicei ca depozit, avea numai ferestre mici, unele dintre ele rămase chiar cu geamurile întregi. Slujindu-se de puţina lumină care pătrundea de afară, Shinji a găsit repede semnul pus de mama sa. De câteva dintre legăturile cu vreascuri erau agăţate bucăţi de cârpă roşie pe care scria „Tomi Kubo“, cu caractere negre, stângace.

Shinji şi-a dat jos samarul din spate şi a încărcat crengile de pin şi celelalte vreascuri. Nu mai venise la vechiul post de observaţie de multă

vreme şi nu voia să plece chiar imediat, aşa că a lăsat jos povara şi s-a pregătit să urce treptele de beton.

Chiar atunci s-a auzit de sus un zgomot uşor, de piatră şi lemn care se lovesc. Shinji a ciulit urechile, însă n-a mai auzit nimic. Poate că i se păruse.

A urcat scările şi, la primul etaj, i s-a înfăţişat privirilor întinderea mării, prin golurile triste ale ferestrelor, fără geamuri şi chiar fără cercevele. Dispăruse până şi balustrada de fier a balconului. Rămăseseră doar însemnările făcute de soldaţi cu creta pe pereţii cenuşii.

Shinji a continuat să urce. S-a oprit puţin ca să se uite la portdrapelul frânt şi, de data asta, a auzit clar un plânset cu suspine. Cu pas uşor, a urcat până sus pe acoperiş.

Acolo a dat nas în nas cu o fată încălţată cu *geta.* Când l-a văzut răsărind aşa, pe neauzite, fata a tresărit şi s-a oprit din plâns. Era Hatsue.

Shinji, uimit de norocul unei asemenea întâlniri, nu-şi putea crede ochilor. Au rămas nemişcaţi, ca două vietăţi ale pădurii care se întâlnesc şi se privesc, cu un amestec de neîncredere şi curiozitate.

În cele din urmă Shinji a întrebat-o:

— Eşti Hatsue-*san*, nu-i aşa?

Hatsue a încuviinţat mecanic, părând mirată că tânărul îi ştia numele. Totuşi, ochii lui negri, în care desluşea seriozitate şi hotărâre, i-au amintit de chipul băiatului care o privise insistent pe plajă.

— Dumneata plângeai?

— Eu.

— De ce plângeai?

O luase la întrebări ca un poliţist.

Fata i-a răspuns fără să stea pe gânduri. Nevasta paznicului de far dădea lecţii de bune maniere fetelor din sat care se arătau interesate. Hatsue mersese şi ea azi la lecţii, pentru întâia oară. Întrucât ajunsese prea devreme, a pornit-o pe

muntele din spatele casei paznicului, ca să-şi mai dezmorţească picioarele, dar s-a rătăcit.

Chiar atunci, umbra unei păsări în zbor le-a trecut peste capete. Era un şoim călător. Un semn de bun augur, a gândit Shinji. Limba i s-a dezlegat dintr-odată şi şi-a redobândit purtarea bărbătească dintotdeauna. S-a oferit s-o conducă pe fată până la far, fiindcă drumul lui spre casă trecea pe acolo. Hatsue a zâmbit, fără a încerca măcar să-şi şteargă lacrimile de pe obraji. Era ca o rază de soare care se iveşte prin ploaie.

Purta o pereche de pantaloni din serj negru, pulover roşu, şosete *tabi*[21] de catifea roşie şi *geta*. S-a apropiat de parapetul de beton de la marginea acoperişului şi l-a întrebat pe Shinji, privind în jos, spre mare:

21 Şosete tradiţionale din pânză, cu degetul mare separat.

— Ce fel de casă e asta?

Shinji a venit lângă parapet, dar nu s-a apropiat prea tare de fată.

— E un post de observaţie. De aici se uitau unde cad obuzele trase de tunuri.

În partea de miazăzi a insulei, la adăpostul muntelui, nu sufla vântul. Pacificul, scăldat în razele soarelui, se întindea cât vedeai cu ochii. Stâncile cu pini se îndreptau abrupt spre mare, cu vârfurile acoperite de excrementele albe ale cormoranilor. Lângă mal, algele de pe fundul oceanului dădeau apei o culoare brună, întunecată. Shinji a arătat cu degetul o stâncă înaltă pe care valurile o biciuiau, aruncând jerbe de spumă, şi i-a explicat fetei:

— Stânca aia e Kuroshima[22]. Acolo pescuia Suzuki, poliţistul, când a fost luat de valuri…

22 „Insula Neagră“.

Tânărul era în culmea fericirii, însă timpul se scursese şi Hatsue trebuia să ajungă înapoi la far.

Fata s-a depărtat de parapetul de beton, s-a întors spre el şi i-a spus:

— Mă duc.

Shinji n-a scos un cuvânt, dar pe chip i s-a citit mirarea. Zărise o dâră neagră întinzându-se pe puloverul roşu al fetei, peste piept.

Hatsue a observat şi ea dunga de murdărie, acolo unde se sprijinise cu pieptul de parapetul din beton. Şi-a înclinat capul şi s-a şters cu palma. Cele două mici umflături ale puloverului, care păreau că ascund ceva tare, au tremurat. Shinji privea, curios. Sub atingerea fetei, sânii păreau mai degrabă două animale mici care se hârjoneau. Tânărul era uimit de acea elasticitate a mişcării. Dâra de murdărie dispăruse.

Shinji a coborât primul pe scara de beton şi Hatsue l-a urmat. Sandalele ei de lemn scoteau un bocănit uşor, care reverbera în pereţii clădirii în paragină. Când au ajuns jos, bocănitul sandalelor a încetat. Shinji a privit în urmă. Fata se oprise şi râdea.

— Ce-i?

— Oi fi eu neagră, da' dumneata eşti ca smoala!

— Cum?

— Te-a ars rău soarele!

Tânărul a coborât scările, râzând fără motiv. Era pe punctul de a ieşi când, dintr-odată, s-a întors pe călcâie şi a intrat înapoi. Uitase vreascurile.

Pe drumul spre far, Shinji mergea înainte, cu muntele de vreascuri în spinare. La întrebarea fetei, şi-a rostit pentru prima oară numele, apoi a rugat-o, grăbit, să nu-l pomenească nimănui şi nici să nu povestească de întâlnirea de pe munte. Shinji ştia bine cât de clevetitori erau cei din sat. Hatsue i-a promis că n-o să spună nimic. Astfel, fereala lor faţă de săteni, toţi mari amatori de bârfă, i-a făcut să împărtăşească, în mod firesc, un secret numai al lor.

Shinji mergea în tăcere, bătându-şi capul cum să facă s-o întâlnească iar pe fată. Au ajuns curând într-un loc de unde se vedea farul, în jos. Shinji i-a arătat fetei o scurtătură care ducea chiar în dosul casei pazniculuí. Acolo s-au despărţit, iar el, dinadins, a luat-o spre sat pe un drum ocolit.

Capitolul 5

Tânărul dusese până atunci o viaţă liniştită, deşi trăia în sărăcie. Din acea zi însă, neliniştea a început să-l macine. Cădea deseori pe gânduri. Îl frământa sentimentul că nu avea nimic cu care să poată fura inima lui Hatsue. Era sănătos tun şi niciodată nu avusese vreo boală, în afară de pojar. Putea să înconjoare insula de cinci ori înot. Nimeni nu avea braţe mai puternice ca ale lui. Însă nu socotea că astfel de însuşiri aveau să-i câştige inima fetei.

Nu s-a mai ivit prilejul s-o întâlnească pe Hatsue. Când se întorcea de la pescuit, se uita întotdeauna pe plajă, dar, chiar dacă s-a întâmplat s-o zărească, fata lucra de zor şi n-a avut cum să-i spună două vorbe. N-a mai văzut-o ca prima oară, stând sprijinită de „abace“ şi privind marea. Pe deasupra, ori de câte ori tânărul, sfârşit de gândurile care nu-i dădeau pace, se hotăra în sinea lui să şi-o scoată din minte, o zărea negreşit în forfota de pe plajă, la ora când vasele se întorceau de la pescuit.

Băieţii de la oraş învaţă purtarea îndrăgostiţilor din romane şi filme, dar pe insula Utajima nici nu putea fi vorba de aşa ceva. De aceea, oricât şi-ar fi bătut capul, Shinji habar n-avea ce-ar fi trebuit să facă în clipele preţioase pe care le petrecuse numai cu Hatsue, pe drumul de la postul de observaţie până la far. Îi rămăsese doar sentimentul amar că a ratat o şansă.

Venise ziua când familia lui Shinji mergea să se închine la mormântul tatălui. Îl vizitau în fiecare lună, exact la data când se stinsese din viaţă. Cum Shinji ieşea în fiecare zi la pescuit, au pornit în zori. Au plecat toţi trei, Shinji, fratele lui mai mic – care avea să meargă apoi la şcoală – şi mama,

ducând în mână tămâie şi flori pentru mormânt. Au lăsat uşa descuiată, pentru că pe insulă nu existau hoţi.

Cimitirul se afla la oarecare depărtare de sat, pe vârful unei stânci nu prea înalte de lângă plajă. La vremea fluxului, valurile ajungeau până la poalele stâncii. Panta neregulată era înţesată de pietre funerare, unele dintre ele înclinate din cauza solului moale şi nisipos.

Încă nu se luminase de ziuă. Cerul începuse să prindă culoare înspre far, dar satul şi portul, aflate la nord-vest, rămăseseră cufundate în întuneric.

Shinji mergea înainte, ţinând în mână un felinar. Hiroshi, care încă se mai freca la ochi, somnoros, a tras-o pe mamă de poalele chimonoului, spunându-i:

— Azi să-mi dai patru *o-hagi*[23] la pachet!

23 Găluşte din orez amestecat cu pastă de fasole roşie îndulcită, preparate cu ocazia unor sărbători tradiţionale.

— Ba-ţi dau doar două, blegule! Dacă mănânci trei, o să te doară burta!

— Haide, dă-mi patru!

Găluştele care se preparau pe insulă de Ziua Maimuţei sau pentru comemorarea strămoşilor erau foarte mari.

La cimitir bătea un vânt rece, schimbându-şi mereu direcţia. În partea cealaltă a insulei, la adăpost de vânt, se zărea marea întunecată, luminată doar la linia orizontului de soarele ce stătea să răsară. În jur se distingeau clar munţii ce străjuiau golful Ise. În lumina slabă a zorilor, pietrele funerare aminteau de pânzele albe ale unor bărci, ancorate într-un port prosper. Nişte bărci care se odihnesc veşnic, fără ca vântul să le mai umfle vreodată pânzele şi care, în somnul lor, au împietrit, cu ancorele atât de adânc înfipte în pământul întunecat, încât nu vor mai ieşi de acolo niciodată.

Odată ajunşi la mormântul tatălui, mama a aranjat florile şi a aprins tămâia, luptându-se cu vântul care-i stingea chibriturile unul după altul. I-a îndemnat apoi pe cei doi fii să se încline, cum se cădea. S-a înclinat şi ea, în spatele lor, plângând.

În sat exista o vorbă: „Să nu iei la bord femeie sau preot“. Vasul pe care şi-a găsit moartea tatăl lui Shinji încălcase această poruncă. O bătrână murise pe insulă, iar vasul trebuia să-i ducă trupul la autopsie pe insula Tōshijima. La vreo trei mile de Utajima, a fost reperat de un bombardier B-24. Avionul a aruncat mai întâi o bombă, apoi a deschis foc de mitralieră. În ziua aceea mecanicul lipsea de la bord, iar cel care-l înlocuise nu era obişnuit cu maşinăria. Fumul negru ce ieşea din motorul în staţionare devenise ţinta avionului inamic.

Coşul vasului şi nişte ţevi s-au frânt, retezând capul tatălui lui Shinji, de la urechi. Un tovarăş de-al lui a fost nimerit în ochi şi a murit pe loc. Altul a fost împuşcat în spinare şi glonţul i-a rămas în plămân. Un altul a fost lovit în picior. Altuia gloanţele i-au smuls o bucată de carne din coapsă şi a murit rapid din cauza hemoragiei.

Şi puntea, şi santina erau scăldate în sânge. Rezervorul de combustibil fusese lovit şi petrolul se întindea peste imensa baltă de sânge. Un marinar ezitase să se trântească în ea şi fusese lovit în coapsă. Patru oameni s-au ascuns în camera frigorifică din cala de la prora, scăpând nevătămaţi. Unul, înnebunit de spaimă, s-a strecurat la adăpost printr-un hublou din dosul timoneriei. Când, după întoarcerea în port, a încercat din nou să se strecoare prin hublou, n-a mai izbutit.

Din cei unsprezece oameni de pe vas, trei îşi găsiseră moartea, dar trupul bătrânei, aşezat pe punte şi acoperit cu o rogojină, nu fusese nici măcar atins.

— Ce frică-mi era de tata când pescuiam *kōnago*[24]! i-a spus Shinji mamei sale, de parcă depăna o amintire. Mă bătea în fiecare zi, de nici n-aveau timp să-mi treacă cucuiele.

24 *Ammodytes personatus*, peşte lung şi subţire.

Pescuitul de *kōnago* se făcea în larg, înspre Yohirosawa, şi cerea mare îndemânare. Pescarii foloseau o prăjină de bambus, flexibilă, cu pene legate ca să imite păsările care vânau peştii pe fundul apei. Trebuia mânuită într-o clipită, altfel peştele scăpa.

— Cred şi eu! Prinsul de *kōnago* e greu şi pentru pescarii încercaţi.

Hiroshi nu dădea atenţie discuţiei celor doi. Gândurile lui erau departe, la excursia cu şcoala în care avea să plece peste doar zece zile. Pe vremea lui, Shinji nu putuse merge în excursia şcolară, din lipsă de bani. Dar acum pusese deoparte din câştigul lui ca să-l poată trimite pe fratele mai mic.

Au plecat de la cimitir. Shinji s-a dus direct spre plajă ca să echipeze vasul de plecare. Mama s-a întors acasă. Trebuia să pregătească mâncarea pentru Shinji şi să i-o ducă înainte de plecarea vasului.

Când se îndrepta grăbit spre *Taihei-maru*, lui Shinji i-a ajuns la ureche, purtat de vântul dimineţii, un crâmpei de conversaţie:

— Cică Yasuo al lui Kawamoto are s-o ia de nevastă pe Hatsue şi-o să intre în familia lui moş Teru!

Inima lui Shinji s-a mohorât într-o clipă.

Taihei-maru a ieşit la pescuit de caracatiţe şi în ziua aceea. În cele unsprezece ore până la întoarcerea în port, Shinji şi-a pus toată energia în pescuit şi abia dacă a scos două vorbe, dar, cum era de felul său tăcut, celorlalţi nu li s-a părut nimic ciudat. La întoarcerea în port, s-au legat ca de obicei de vasul asociaţiei şi au descărcat caracatiţele prinse. Au vândut restul de peşte prin

intermediul unui comisionar şi l-au transportat pe „vasul cumpărător“, aparţinând unui negustor angrosist de peşte. Peştii *kurodai*[25] săltau în coşurile metalice aşezate pe cântare, scăldaţi în lumina asfinţitului.

25 *Acanthopagrus schlegelii.*

Pescarii erau plătiţi odată la zece zile. Fiind ziua de plată, Shinji şi Ryūji l-au însoţit pe patron la biroul asociaţiei. În ultimele zece zile prinseseră mai bine de patruzeci de *kan*[26] de peşte, ceea ce le-a adus, după scăderea comisionului de vânzare a depunerii de economii de zece procente şi a cheltuielilor de întreţinere, un profit net de douăzeci şi şapte de mii nouă sute nouăzeci şi şapte yeni. Shinji a primit de la patron partea care i se cuvenea, patru mii de yeni. Era un câştig bun pentru acea perioadă, când sezonul de pescuit deja se încheiase.

26 Aproximativ 150 kg. Un *kan* este echivalentul a 3,75 kg.

Tânărul şi-a umezit degetele cu limba şi, cu mâinile lui muncite, a numărat atent bancnotele. A pus banii la loc în plicul pe care scria numele lui şi l-a îndesat adânc în buzunarul interior al jachetei. I-a mulţumit patronului şi a plecat. Patronul se aşezase lângă vasul cu jăratic, împreună cu preşedintele asociaţiei, şi se fălea cu portţigaretul pe care şi-l cioplise dintr-o bucată de coral verde.

Shinji avusese de gând să meargă direct acasă, însă picioarele l-au purtat fără voia lui spre plaja peste care se lăsa înserarea.

Ultimul vas era tras pe nisip. Bărbaţii, puţini la număr, roteau vinciul şi trăgeau de parâme. Două femei, care puseseră „abacele“ sub chilă, împingeau acum şi ele din spate. Nu păreau să înainteze. Era deja pe înnoptate şi nu se vedeau nicăieri băieţii de şcoală, care ar fi putut pune umărul. Shinji s-a hotărât să dea el o mână de ajutor.

În clipa aceea, una dintre femeile care împingeau vasul a înălţat capul şi s-a uitat spre el. Era Hatsue. Era ultima persoană pe care avea chef s-o întâlnească, după ce-i înnegurase sufletul toată ziua! Totuşi, s-a apropiat. Chipul fetei lucea în semiîntuneric, cu fruntea asudată, obrajii dogorind şi ochii negri, aţintiţi înainte. Shinji nu-şi putea lua privirea de la ea. Fără un cuvânt, a pus mâna pe parâmă.

— Mulţam! i-a spus bărbatul de la vinci.

Braţele lui Shinji erau puternice. Vasul a început imediat să urce pe nisip. Femeile au luat „abacele“ şi s-au repezit spre pupa.

După ce au terminat, Shinji a plecat spre casă, fără să privească în urmă. Abia s-a stăpânit să nu întoarcă capul.

A tras la o parte uşa glisantă şi în faţa ochilor i-au apărut, ca întotdeauna, rogojinile înnegrite de vreme, luminate slab de lampa cu petrol. Fratele cel mic stătea întins pe burtă şi citea dintr-o carte de şcoală, în dreptul lămpii. Mama trebăluia aplecată peste soba de gătit. Shinji a rămas cu picioarele în micul vestibul, fără să-şi scoată cizmele de cauciuc, şi s-a întins până pe *tatami*[27], tolănindu-se cu faţa în sus.

27 Rogojini din paie de orez, având aproximativ 1,80 × 0,90 m. Suprafaţa lor este folosită ca unitate de măsură.

— Bine-ai venit, i-a spus mama.

Lui Shinji îi plăcea să-i dea plicul cu bani pe tăcute. Iar ea, mamă fiind, înţelegea şi întotdeauna se prefăcea că uitase de ziua salariului. Ştia că fiul său se bucura s-o vadă surprinsă.

Shinji şi-a băgat mâna în buzunarul interior al hainei. Banii nu erau acolo. A căutat şi în buzunarul din partea cealaltă. A căutat şi în buzunarele pantalonilor, ba chiar a băgat mâna şi în pantaloni. Cu siguranţă că scăpase plicul pe plajă. A ţâşnit pe uşă, fără o vorbă.

La puţin timp după plecarea lui Shinji, cineva a strigat la uşă. Mama s-a dus să deschidă şi a văzut o fată stând pe cărarea din faţa casei, în întuneric.

— Shinji-*san* e acasă?

— Adineauri numai ce-a venit şi a plecat din nou.

— Am găsit plicul ăsta pe plajă. Şi, cum era scris numele lui pe el…

— Ce drăguţă eşti! Cred că băiatul a plecat să şi-l caute.

— Să mă duc eu să-i zic?

— Te duci? Mulţumesc mult!

Plaja era deja cufundată în beznă. În depărtare sclipeau luminiţele slabe din Tōshijima şi Sugashima. Adormite sub cerul înstelat, vasele de pescuit se înşirau pe plajă, toate cu prora îndreptată semeţ către mare.

Hatsue l-a zărit pe Shinji, dar peste o clipă a dispărut după un vas. Tânărul căuta în nisip, aplecat, aşa că n-a observat-o. S-au întâlnit faţă-n faţă în umbra unei bărci, unde Shinji se oprise dus pe gânduri.

Fata i-a spus că găsise banii şi-i dusese deja acasă la el, iar acum venise să-l anunţe. I-a mai povestit şi că, pe drum, a trebuit să întrebe vreo doi-trei oameni ca să afle unde stătea şi, ca să nu işte vreo bănuială, a arătat de fiecare dată plicul cu bani.

Tânărul s-a liniştit şi a oftat uşurat. A schiţat un surâs, iar dinţii albi i-au strălucit, frumoşi, în întuneric. Fata venise în grabă şi pieptul îi tresălta puternic, amintindu-i lui Shinji de freamătul valurilor indigo din larg. Gândurile care-l chinuiseră toată ziua s-au risipit ca prin farmec şi a prins curaj.

— Am auzit că te măriţi cu Yasuo al lui Kawamoto. E-adevărat?

Cuvintele i-au venit pe buze de la sine. Fata a izbucnit în râs. Râdea din ce în ce mai tare, până a

ajuns să se înece. Shinji a încercat s-o oprească, însă n-a reuşit. Şi-a pus palmele pe umerii fetei, dar, cu toată apăsarea uşoară, Hatsue s-a prăbuşit pe nisip, râzând mai departe.

— Ce-i cu tine? Ce-i?

Shinji s-a aşezat pe vine lângă ea şi a scuturat-o de umeri. Fata s-a mai potolit puţin şi l-a cercetat, serioasă. O clipă mai târziu a izbucnit iar în râs. Shinji şi-a întins gâtul spre ea şi a insistat:

— E adevărat?

— Prostule! E-o minciună gogonată!

— Da' aşa vorbeşte lumea!

— E-o minciună gogonată.

Cei doi stăteau aşezaţi cu genunchii la gură, în umbra vasului.

— Au! De-atâta râs mă doare aici, a zis fata, arătând spre piept.

Dungile hainei de lucru, cam decolorată, se mişcau numai în dreptul pieptului.

— Aici mă doare, a repetat ea.

— Oi fi păţit ceva? a întrebat Shinji, atingându-i pieptul cu mâna, pe negândite.

— Când apeşi tu mi-e un pic mai bine.

Shinji şi-a simţit şi el inima zbătându-i-se năvalnic în piept. Obrajii celor doi se apropiaseră foarte mult. Fiecare simţea mirosul celuilalt, ca mireasma mării, şi fierbinţeala trupului. Buzele lor uscate şi crăpate s-au atins. Erau uşor sărate. Ca algele, şi-a spus Shinji. Apoi clipa a trecut şi tânărul s-a tras brusc înapoi şi s-a ridicat în picioare, cuprins de un sentiment de vinovăţie pentru ceea ce i se întâmplase prima oară în viaţă.

— Mâine, când mă-ntorc de la pescuit, am să merg la far să-i duc domnului paznic nişte peşte.

Shinji privea spre mare, dar îşi regăsise demnitatea şi vorbise ca un bărbat, pe un ton hotărât.

— Am să merg şi eu mai devreme la far, a zis şi fata, privind tot spre mare.

Cei doi s-au despărţit şi au plecat, fiecare ocolind vasul pe altă parte. Shinji pornise spre casă, când şi-a dat seama că Hatsue nu apărea dindărătul vaselor. A văzut însă o umbră pe nisip, dinspre pupa unui vas, şi a înţeles că fata stătea ascunsă.

— Te dă umbra de gol, să ştii! a avertizat-o el.

În acea clipă, silueta unei fetei îmbrăcate în haină de lucru cu dungi grosolane a ţâşnit, ca un animal sălbatic, şi a luat-o la fugă peste plajă, fără să arunce o privire în urmă.

Capitolul 6

În ziua următoare, după ce s-a întors de la pescuit, Shinji a plecat spre casa paznicului de far, cu doi peşti-scorpion lungi de cinci-şase *sun*[28] legaţi cu o împletitură de paie trecută prin branhii. Urcase deja până în dosul templului Yashiro când şi-a dat seama că încă nu-i mulţumise zeului cum se cuvine pentru binecuvântarea primită atât de curând. S-a întors în faţa templului şi s-a rugat profund.

28 Un *sun* este echivalentul a 3,03 cm.

Când a terminat rugăciunea, şi-a îndreptat privirea către golful Ise, deja luminat de razele lunii, şi a tras adânc aer în piept. Peste întinderea mării pluteau câţiva nori, precum zeii de la începuturile lumii.

Se simţea în deplină armonie cu natura bogată care-l înconjura. Când respira adânc, ceva nevăzut zămislit de natură îi pătrundea adânc în trup. Când asculta freamătul mării, simţea că acea melodie a valurilor uriaşe era una cu clocotul tineresc al sângelui care-i curgea prin vine. În viaţa lui de zi cu zi, Shinji nu simţise vreodată lipsa muzicii, cu siguranţă pentru că natura însăşi îi împlinea această nevoie.

A ridicat în dreptul ochilor peştii-scorpion, cu feţele lor ţepoase şi urâte, şi s-a strâmbat la ei, scoţând limba. Peştii încă mai trăiau, dar nu făceau nici o mişcare. Shinji a lovit unul dintre peşti sub falcă şi l-a aruncat în aer. A tot tras aşa de timp, vrând să întârzie cât mai mult momentul fericitei întâlniri.

Paznicul farului şi nevasta lui o plăceau mult pe Hatsue, tânăra nou-venită. Când tăcerea ei îi îndemna să creadă că n-are pic de farmec,

izbucnea dintr-odată în râs, ca o copilă. Când părea cu gândurile aiurea, dovedea că e, de fapt, atentă. La sfârşitul lecţiilor de bună purtare, celelalte fete nu mişcau nici un deget, însă ea strângea iute ceştile în care băuseră ceai şi le spăla, ba chiar, dacă mai găsea şi alte vase murdare, le spăla şi pe acelea.

Paznicul şi nevasta aveau o fiică, studentă la o universitate din Tokyo. Venea acasă doar în vacanţă şi, în absenţa ei, ajunseseră să le îndrăgească pe fetele din sat ca pe propriile lor fiice. Se preocupau de bunăstarea lor şi, când acestea întâlneau fericirea, se bucurau din suflet pentru ele.

Paznicul farului îşi făcea meseria de treizeci de ani. Avea o înfăţişare aprigă şi o voce ca un tunet, spaima împieliţaţilor mici din sat care se furişau să exploreze farul. Copiii se temeau de el, însă era om bun la inimă. Singurătatea în care îşi ducea zilele îl făcuse să uite că oamenii pot avea şi intenţii josnice. Pentru el, darul cel mai de preţ erau oaspeţii veniţi la far. Cine bătea atâta cale să-l viziteze nu putea avea gânduri rele, sau, chiar dacă ar fi avut, ele dispăreau în faţa ospitalităţii fără margini a paznicului. Acesta chiar avea o vorbă: „Gândurile rele n-ajung aşa departe ca cele bune“.

Nevasta paznicului avea şi ea suflet bun. Pe vremuri fusese profesoară la o şcoală de fete, la ţară. Pe lângă asta, viaţa retrasă de la far îi deschisese gustul pentru lectură şi ajunsese să aibă un bagaj impresionant de cunoştinţe. Ştia că La Scala e la Milano; aflase până şi că actriţa cutare de la Tokyo fusese nu ştiu unde şi-şi scrântise glezna dreaptă. Ieşea întotdeauna învingătoare din discuţiile cu paznicul, dar zorea apoi să-i cârpească ciorapii sau să-i pregătească cina. Când aveau musafiri, turuia neîntrerupt. Sătenii o ascultau cu gura căscată şi nu puteau să n-o compare cu propriile lor neveste, tăcute, iar asta-i îndemna să-l

căineze pe paznic, deşi nu era treaba lor. El, în schimb, îşi preţuia nevasta foarte mult pentru ştiinţa ei.

Locuinţa lor era o casă fără etaj, cu trei încăperi. Înăuntru era ordine desăvârşită şi totul lucea de curăţenie. Pe unul dintre stâlpii din casă atârna un calendar al unei companii navale, iar vatra adâncită din camera de ceai avea întotdeauna cenuşa nivelată frumos. Un colţ al camerei de primire era ocupat chiar şi acum de măsuţa de studiu a fiicei lor, împodobită cu o păpuşă franţuzească şi un suport pentru creioane gol, din sticlă albastră, care se oglindea în luciul măsuţei. În dosul casei aveau şi o baie – un cazan mare de metal – pe care o încălzeau cu gaz obţinut din resturile de ulei mecanic folosit la far. Spre deosebire de casele murdare ale pescarilor, aici până şi ştergarele indigo de la latrină erau întotdeauna proaspăt spălate.

Paznicul îşi petrecea timpul mai mult stând lângă vatră şi fumând tutun Shinsei îndesat într-o pipă de alamă. Peste zi farul era stins, şi atunci în căsuţa de pază stătea numai un băiat care supraveghea mersul vaselor.

În ziua aceea, pe înserat, s-au pomenit cu Hatsue, deşi nu aveau lecţie. Le adusese un castravete-de-mare, învelit în hârtie de ziar. Sub fusta de lucru din serj albastru închis purta ciorapi lungi de culoarea pielii, peste care îşi pusese şosete roşii. Puloverul era cel obişnuit, roşu aprins. Nici n-a intrat bine pe uşă, că nevasta paznicului i-a spus, cu binişorul:

— La fusta albastră e mai bine să-ţi pui ciorapi negri, Hatsue. Cred că ai, nu-i aşa? Parcă te-am văzut purtând, o dată.

— Da.

Hatsue a roşit uşor şi s-a aşezat lângă vatră.

În timpul lecţiilor, fetele stăteau cuminţi, iar nevasta paznicului le vorbea pe un ton sever, ca la şcoală. Acum însă, aşezată lângă foc, femeia

sporovăia prietenos. Fiindcă stătea de vorbă cu o tânără, a făcut mai întâi câteva comentarii generale despre dragoste, ajungând apoi la „Dar ţie-ţi place de cineva?“. Văzând-o pe fată că se fâstâceşte, până şi paznicul a început s-o tachineze cu întrebări.

Pentru că se întunecase, cei doi au invitat-o să ia masa cu ei înainte de a merge acasă. Hatsue le-a răspuns că trebuia să se întoarcă, fiindcă o aştepta tatăl ei în vârstă, însă tot ea s-a oferit să-i ajute la pregătirea cinei. Până atunci stătuse numai cu privirile în pământ, fără să se atingă de prăjitura pe care i-o servise nevasta paznicului şi roşind mai tot timpul, însă de cum a intrat în bucătărie s-a înviorat. S-a apucat să taie castravetele-de-mare, fredonând refrenul tradiţional din Ise pe care cei de pe insulă obişnuiau să-l cânte de *bon-odori* şi pe care tocmai îl învăţase de la o mătuşă cu o zi în urmă.

— Scrin, cufăr lung şi sipeţel,
De-ţi iei atâtea cu tine
Pesemne că nu te mai întorci!

— Măicuţă, îmi ceri prea multe!
De se-nnourează cerul la răsărit, vine vânt.
De se-nnourează la apus, vine ploaia.
Chiar şi corabia ce poartă o mie de koku[29]

29 *Koku*: unitate de măsură folosită iniţial pentru orez, reprezentând aproximativ 150 kg.

De are vânt bun – yoooi sora! – se-ntoarce în port.

— Eu am venit de trei ani pe insulă şi tot nu ştiu cântecul ăsta, iar tu l-ai învăţat deja! a exclamat nevasta paznicului.

— Seamănă bine cu un cântec din Oizaki! i-a răspuns Hatsue.

În clipa aceea s-a auzit zgomot de paşi afară şi, din întuneric, o voce a strigat:

— Bună seara!

Nevasta pazniculuі a scos capul pe uşa bucătăriei.

— Dumneata eşti, Shinji-*san*? Vai, iarăşi ne-ai adus peşte? Mulţumesc! Tată! Kubo-*san* ne-a adus peşte!

— Mulţumim mult! a spus şi paznicul, fără să se dezlipească de vatră. Dar intră puţin, Shinji-*kun*!

În timpul agitaţiei cu saluturi şi mulţumiri, Shinji şi Hatsue au reuşit să schimbe o privire. Pe buzele tânărului a înflorit un zâmbet. A zâmbit şi fata. Chiar atunci, nevasta s-a întors iute şi nu i-au scăpat zâmbetele celor doi.

— Voi doi vă ştiţi? Ca să vezi ce mic e satul ăsta… Cu atât mai bine! Haide, intră, te rog. Să nu uit, ne-a scris Chiyoko de la Tokyo. A întrebat în mod special de dumneata… Ceva-mi spune mie că te place… Are să se întoarcă în curând, când începe vacanţa de primăvară. Să pofteşti s-o vezi!

Shinji tocmai se pregătea să intre, însă vorbele femeii i-au tăiat elanul. Hatsue s-a dus să spele vasele şi nu s-a mai arătat. Tânărul s-a retras în întunericul nopţii. Paznicul şi nevasta sa au mai încercat să-l reţină, dar n-a fost chip. Le-a spus la revedere de la distanţă, s-a întors pe călcâie şi a plecat.

— Sfios mai e şi Shinji-*san*, nu-i aşa, tată? a exclamat nevasta, nemaioprindu-se din râs.

Dar râsul ei a răsunat solitar, pentru că nici paznicul, nici fata n-au răspuns.

Shinji a aşteptat-o pe Hatsue la cotitura de pe Colina Femeii. Acolo încă mai răzbătea lumina asfinţitului. Umbrele pinilor deveniseră şi mai întunecate, dar întinderea mării de la poale mai prindea puţin sclipirea soarelui. În ziua aceea se pornise vântul primăvăratic dinspre răsărit şi nici acum nu era frig. Dincolo de cotul drumului adierea nu se mai simţea deloc, rămânând doar liniştea asfinţitului, cu ultimele raze de soare croindu-şi loc printre nori.

La picioare se zărea întinzându-se până în larg promontoriul îngust ce străjuia o latură a portului din Utajima. Capătul lui, ciudat de luminos, apărea şi dispărea sub valurile albe, de parcă-şi scutura umerii stâncoşi. În vârf se înălţa un pin roşu ce-şi scălda trunchiul în ultimele raze de soare. Shinji îl vedea desluşit. Brusc, trunchiul şi-a pierdut lumina. Norii de la zenit s-au înnegrit, iar stelele au început să strălucească deasupra muntelui Higashi.

Shinji şi-a lipit urechea de o stâncă şi a auzit sunet de paşi mărunţi apropiindu-se pe poteca pietruită ce pornea din josul treptelor de piatră de lângă casa paznicului. S-a gândit să se ascundă, în joacă, şi s-o sperie pe Hatsue când avea să ajungă în dreptul lui, dar sunetul dulce al paşilor, tot mai aproape, l-a făcut să se răzgândească. S-a apucat să fluiere cântecul tradiţional din Ise, pe care-l fredonase ea mai devreme, ca să-i dea de ştire că o aştepta acolo.

De se-nnourează cerul la răsărit, vine vânt.
De se-nnourează la apus, vine ploaia.
Chiar şi corabia ce poartă o mie de koku…

Hatsue a ajuns la cotul de pe Colina Femeii, însă n-a încetinit pasul, trecând mai departe ca şi când nu şi-ar fi dat seama de prezenţa lui Shinji. Tânărul s-a luat după ea.

— Hei! He-eei!

Dar nici atunci n-a întors capul. Descumpănit, Shinji a urmat-o, fără un cuvânt.

Poteca străjuită de pini era întunecată şi abruptă. Hatsue păşea la lumina slabă a unei lanterne mici. Mergea tot mai greu şi, până să se dumirească, Shinji i-a luat-o înainte. Din spate, fata a scos un ţipăt uşor şi raza lanternei a ţâşnit dinspre poala pinilor spre vârf, ca o pasăre care-şi lua zborul. Shinji s-a întors iute şi a ajutat-o pe Hatsue, care alunecase, să se ridice de pe jos. Deşi putea spune că împrejurările îl siliseră să se poarte astfel, s-a

simţit stânjenit la gândul că o aşteptase ascuns, că mai apoi fluierase ca să-i atragă atenţia şi că, în cele din urmă, se ţinuse după ea. Fără vreo încercare de a repeta mângâierea de cu o zi în urmă, i-a şters murdăria de pe haine, cu un gest blând, ca de frate mai mare. Pământul era mai mult nisipos şi uscat, aşa că s-a curăţat repede. Din fericire, Hatsue nu se lovise. Cât s-a îngrijit Shinji de ea, a stat cuminte, sprijinită de umărul lui, ca un copil.

Fata şi-a căutat apoi lanterna, pe care o scăpase din mână. Era pe jos, chiar în spatele lor, aruncând o lumină slabă, ca un evantai, asupra covorului din ace de pin. În afara punctului de lumină, totul era învăluit de întunericul adânc al insulei.

— Ia uite unde era! Oi fi aruncat-o în spate, când am căzut, a spus Hatsue râzând veselă.

— De ce te-ai supărat aşa? a întrebat-o Shinji serios.

— Din cauza poveştii cu Chiyoko.

— Bleago!

— Nu-i nimic între voi?

— Chiar nimic.

Cei doi au pornit la drum, umăr lângă umăr. Shinji ţinea lanterna şi-i călăuzea fetei paşii pe drumul anevoios, ca un pilot de vas. Ca să nu meargă în tăcere, Shinji, de obicei scump la vorbă, a început:

— Eu unul o să muncesc ca să strâng bani, şi cu ei o să-mi iau un vas cu motor, într-o bună zi… Împreună cu frate-miu cel mic, o să transport cherestea din Kishū şi cărbune din Kyūshū… Mama n-o să mai trudească şi o să se bucure de viaţă. Pe urmă, când îmbătrânesc, mă-ntorc şi eu pe insulă şi mă odihnesc în tihnă… Câte ape am să străbat, mereu am să-mi amintesc de insula asta… În toată Japonia nu-i loc mai frumos ca aici. (Era, de altfel, ceea ce credeau toţi localnicii.) Am să fac tot ce-mi stă în putere ca oamenii de pe insulă să trăiască în linişte, fericiţi… pentru că, altfel, toţi au

s-o uite. Niciodată răul n-a răzbit până aici, de când e insula. Marea ne trimite toate de care avem nevoie. Şi tot ea ne ajută să le păstrăm. De asta nu-i picior de hoţ pe insulă şi toţi oamenii sunt harnici şi curajoşi, iubesc cu-adevărat şi au inima curată…

Desigur, tânărul se exprima greoi şi cu poticneli, însă vorbise dintr-o suflare, ceea ce i se întâmpla rar. Fata n-a spus nimic, dar dădea din cap. Nu arăta deloc plictisită şi pe chip i se citeau înţelegerea şi încrederea neprefăcută, spre marea bucurie a lui Shinji. Ca să nu pară nelalocul lui după un asemenea discurs, a trecut sub tăcere, cu bună-ştiinţă, ultima parte a rugii pe care o adresase Zeului Mării.

Deşi nu aveau de ce să se ferească, fiind vegheaţi numai de umbrele dese ale copacilor de pe marginea potecii, de data asta Shinji n-a încercat s-o ţină de mână pe Hatsue şi nici nu i-a trecut prin minte s-o sărute. Pentru el, ceea ce se petrecuse pe plajă, cu o seară înainte, nu fusese rodul voinţei lor, ci o întâmplare nemaivisată, pusă la cale de o forţă mai presus de ei. Un adevărat mister. Parcă zoriţi, au stabilit, în grabă, să se întâlnească la vechiul post de observaţie, în după-amiaza primei zile când pescarii nu vor ieşi în larg.

Tocmai ajunseseră în dosul templului Yashiro când Hatsue a scos un mic ţipăt de surpriză şi s-a oprit din mers. Shinji s-a oprit şi el. Ca prin minune, întreg satul se luminase, de parcă se pornise o sărbătoare tăcută. La fiecare fereastră strălucea o lumină vie, îndrăzneaţă în comparaţie cu palida fumegare a lămpilor cu petrol. Părea că satul prinsese viaţă şi plutea deasupra întunericului. Generatorul de curent fusese în sfârşit reparat!

Cei doi s-au despărţit înainte de a intra în sat. Hatsue a coborât, singură, pe treptele luminate iarăşi, după atâta vreme, de lămpile de pe drum.

Capitolul 7

Sosise ziua excursiei şcolare la care participa şi Hiroshi, fratele mai mic al lui Shinji. Urmau să facă un tur de şase zile în regiunea Kyōto-Ōsaka, petrecând cinci nopţi departe de casă. Elevii, care nu mai părăsiseră până atunci insula, aveau ocazia să vadă dintr-un foc, cu ochii lor, lumea largă ce-i înconjura. Cu mulţi ani în urmă, alţi şcolari de pe insulă, care trecuseră marea pentru o excursie prin ţară, întâlniseră pentru prima oară în viaţa lor un omnibuz tras de cal şi, cu ochii holbaţi de uimire, strigaseră:

— Ia uitaţi, ditamai câinele târăşte după el o latrină!

Copiii de pe insulă învăţau despre lumea de afară mai întâi din imaginile şi explicaţiile din manuale. Ajutându-se mai mult de imaginaţie, se căzneau să priceapă ce erau tramvaiele, clădirile înalte, cinematograful sau metroul… Pe urmă, când se trezeau faţă-n faţă cu lucrurile aievea şi depăşeau momentele de uluire sinceră, înţelegeau cât de greşite erau închipuirile lor, iar mai târziu, de-a lungul vieţii petrecute înapoi pe insulă, li se ştergea din minte până şi amintirea tramvaielor forfotind pe străzile oraşelor.

Pentru templul Yashiro, excursia şcolară era întotdeauna un bun prilej de a vinde o mulţime de amulete. Pentru mame, a-şi lăsa copiii singuri într-un oraş imens, unde ele însele nu puseseră piciorul niciodată, însemna a-i trimite într-o mare aventură, cu primejdii la tot pasul. În acele clipe uitau că şi ele duceau o viaţă ameninţată de moarte şi pericol, deşi nu şovăiau să-şi încredinţeze trupurile mării, zi de zi.

Fiind o ocazie specială, mama lui Hiroshi a făcut rost de două ouă şi i-a pregătit pentru drum o

omletă, groaznic de sărată. I-a mai pus în ghiozdan caramele şi fructe, ascunse ca să nu dea peste ele prea uşor şi să le mănânce dintr-un foc.

În ziua aceea, feribotul *Kamikaze-maru* a părăsit insula Utajima de-abia la ora unu după-amiaza. Căpitanul vasului cu aburi de nici douăzeci de tone, bătrân şi încăpăţânat, ura şi cele mai mici abateri de la program. Cu toate astea, pe vremea excursiei şcolare a fiului său, se gândise că, dacă ajungeau prea devreme la Toba, copiii aveau prea mult timp de pierdut până la sosirea trenului şi puteau cheltui nesăbuit din banii de buzunar; de atunci, căpitanul se lăsase înduplecat de conducerea şcolii şi întârzia ora de plecare a vasului.

Cabina pasagerilor şi puntea feribotului erau înţesate de elevi. Toţi purtau curelele de la bidonul de apă şi de la ghiozdan încrucişate peste piept. Profesorii care-i însoţeau erau intimidaţi de liota de mame adunate pe chei. Pe insula Utajima, poziţia lor depindea de bunul-plac al mamelor. Pe unul îl etichetaseră drept comunist şi-l alungaseră de pe insulă, în timp ce altul, pe care-l plăceau, ajunsese chiar director-adjunct, deşi îi făcuse un copil uneia dintre profesoare.

Era începutul unei adevărate după-amiezi de primăvară. Când vasul s-a pus în mişcare, n-a fost mamă care să nu-şi strige odrasla pe nume. Şcolarii, cu şepcile legate sub bărbie, au aşteptat până au ajuns destul de departe ca să nu mai poată fi recunoscuţi şi au început să arunce măscări înspre port, cât îi ţinea gura: „Proştilor! Băăăi dobitocilor! Căcăcioşilor!“ Vasul, înţesat de uniforme negre, trimitea până departe sclipirile insignelor şi ale nasturilor de metal. Mama lui Hiroshi s-a întors acasă şi, aşezată pe rogojina din cămăruţa liniştită şi întunecată chiar şi la amiază, şi-a imaginat ziua când ambii fii vor lua calea mării şi a plâns.

Kamikaze-maru tocmai îşi descărcase povara de şcolari pe cheiul portului Toba, chiar lângă Pearl Island[30], şi-şi reluase aerul relaxat şi provincial, pregătindu-se pentru drumul de întoarcere la Utajima. Pe coşul vasului, vechi de când lumea, era pusă o găleată. Apa mării se reflecta pe coca feribotului şi pe imensele coşuri pentru peşte agăţate sub ponton. Chiar lângă mal era un antrepozit cu pereţii cenuşii, pe care se desluşea, scris cu vopsea albă, semnul pentru „gheaţă“.

30 „Insula Perlelor“ (engl.). Numele insulei unde Kōkichi Mikimoto a obţinut în 1893 primele perle de cultură, devenită acum parc tematic dedicat perlelor.

Chiyoko, fata paznicului de far, stătea în picioare pe mal, lângă debarcader, cu o geantă de voiaj pe umăr. Întrucât avea o fire închisă, gândul că localnicii aveau s-o oprească şi să intre în vorbă cu ea, la întoarcerea în sat după atâta vreme, nu-i făcea nici o plăcere.

Nu se farda niciodată, iar acum, îmbrăcată într-un costum simplu, cafeniu-închis, părea şi mai ştearsă. Chipul ei smead avea totuşi un aer vesel, cu liniile nasului şi ochilor bine conturate, şi unii l-ar fi socotit chiar plăcut. Cu toate astea, stătea mereu ursuză şi-şi repeta în sinea ei, cu încăpăţânare, că nu e frumoasă. Acesta era rezultatul cel mai însemnat al „educaţiei“ primite la universitatea din Tokyo. Însă convingerea ei că e urâtă – deşi avea pur şi simplu o faţă cu trăsături comune – era poate la fel de hazardată ca închipuirea c-ar fi fost de o frumuseţe rară.

La trista certitudine a fetei contribuise, fără să-şi dea seama, tatăl ei cel cumsecade. Chiyoko se văicărea atât de des că moştenise urâţenia tatălui său, încât, într-o zi, când ea se afla chiar în încăperea alăturată, paznicul a mormăit în faţa oaspeţilor săi:

— Ooof… fata asta a mea a ajuns la vremea măritişului, dar e tare necăjită că-i aşa de urâtă…

iar eu mă simt vinovat, fiindcă i se trage numai de la urâţenia mea… ce soartă mai avem şi noi…

Chiyoko s-a întors, simţind că cineva o bate uşor pe umăr. Era Yasuo Kawamoto. Stătea în picioare şi râdea, cu haina de piele lucind în soare.

— Ooo, bine te-am găsit! Eşti în vacanţa de primăvară, nu?

— Chiar aşa. Ieri am avut ultimul examen.

— Şi acum te-ntorci în sânul familiei!

Cu o zi înainte, tatăl său îl trimisese la Tsu, pentru a discuta treburile Asociaţiei Pescarilor cu autorităţile de la Prefectură. Noaptea şi-o petrecuse la Toba, într-un han ţinut de nişte rude, iar acum lua feribotul înapoi spre Utajima. Era foarte mândru să vorbească în limba standard, şi nu în dialect, cu o fată care mergea la facultate la Tokyo.

În atitudinea voit degajată a tânărului de aceeaşi vârstă, Chiyoko simţea siguranţa bărbatului care-şi spune, în sinea lui: „Fata asta mă place!“ Gândul o făcea să se închidă şi mai mult. „Mereu am parte de aşa ceva“, oftă ea. Sub influenţa filmelor văzute şi a cărţilor citite în timpul şederii la Tokyo, tânjea să întâlnească un bărbat ai cărui ochi să-i spună: „Te iubesc!“ Era însă convinsă că aşa ceva nu avea să i se întâmple vreodată.

Cineva a strigat la ei dinspre *Kamikaze-maru*:

— Heeei, ia vedeţi, plăpumile alea n-au ajuns încă?

Nu peste mult timp, din umbra unui depozit şi-a făcut apariţia pe chei un bărbat cărând în spate un balot cu plăpumi – toate cu imprimeu înflorat.

— Mai e puţin şi plecăm, a spus Yasuo.

Când au urcat pe vas, Yasuo a luat-o pe Chiyoko de mână ca s-o ajute. Mâna aceea tare ca fierul i s-a părut fetei foarte diferită de cele ale băieţilor din Tokyo. În mintea sa, şi-a închipuit că era mâna lui Shinji, pe care nici măcar n-o atinsese vreodată.

Prin micul luminator, au aruncat o privire în cabina pasagerilor. Obişnuiţi cu lumina de afară,

abia desluşeau siluetele oamenilor trântiţi pe rogojini, după prosoapele albe pe care le aveau la gât sau după câte o sclipire a ochelarilor.

— E mai bine pe punte, chiar dacă e frig.

Cei doi s-au aşezat în dosul timoneriei, la adăpost de vânt, lângă un colac mare de parâme. Ajutorul căpitanului, un tânăr ursuz, le-a aruncat un „Mişcaţi-vă niţel fundu'“ şi a tras o scândură de sub ei. Se aşezaseră tocmai pe oblonul care închidea intrarea în cabina pasagerilor.

În timoneria cu pereţii pe jumătate scorojiţi, unde lemnul se zărea pe sub vopseaua dusă, căpitanul a sunat clopotul. *Kamikaze-maru* a pornit la drum.

Lăsându-se în voia tremurului iscat de motorul vechi, cei doi şi-au îndreptat privirile spre portul Toba, ce rămânea tot mai mic în urmă. Lui Yasuo i-ar fi plăcut să poată face aluzie, măcar în treacăt, la felul cum îşi petrecuse seara din ajun, în compania unei femei pe care o plătise, dar s-a abţinut. Dac-ar fi provenit dintr-un sat oarecare de agricultori sau pescari, aventurile sale ar fi fost fără îndoială motiv de laudă, însă pe insula Utajima, unde oamenii preţuiau puritatea, trebuia să-şi ţină gura. Era el tânăr, dar învăţase deja să fie prefăcut.

Chiyoko încerca să ghicească clipa exactă în care un pescăruş avea să zboare mai sus de pilonul de fier al funicularului ce pornea din faţa gării. Fata retrasă, care nu trăise nici un fel de aventură la Tokyo, se ruga ca, la întoarcerea pe insulă, să i se întâmple ceva minunat, ceva care avea să schimbe lumea.

Când vasul se depărta bine de port, pescăruşii, oricât de jos ar fi zburat, tot ar fi depăşit cu uşurinţă nivelul funicularului. Dar acum pilonul încă domina, înalt. Chiyoko a privit atent secundarul ceasului de mână, strâns cu o curea din piele roşie. „Dacă un pescăruş zboară mai sus de pilon în următoarele treizeci de secunde, mă

aşteaptă ceva minunat.“ S-au scurs cinci secunde. Un pescăruş care urmărise vasul în zbor s-a înălţat dintr-odată, bătând din aripi, şi a depăşit vârful pilonului. Ca să-şi ascundă zâmbetul, Chiyoko a deschis vorba:

— Ce mai e nou pe insulă?

Feribotul trecea acum prin dreptul insulei Sakatejima, la babord. Þigara lui Yasuo arsese atât de mult, încât aproape că-i pârlea buzele. A strivit-o de punte şi a răspuns:

— Ce să fie… A, da! Generatorul a fost stricat până acum vreo zece zile şi tot satul a folosit lămpi. Acum merge iar.

— Mi-a pomenit şi mama, într-o scrisoare.

— Zău? Ia să vedem, ce-ar mai fi…

Tânărul a privit, mijind din ochi, spre marea scăldată în razele soarelui de primăvară. Vasul alb al Agenţiei de Siguranţă Maritimă, *Hiyodori-maru*, a trecut pe la vreo zece metri de feribot, îndreptându-se spre portul Toba.

— A, da! Moş Teru Miyata şi-a chemat fata înapoi. O cheamă Hatsue şi e frumoasă foc.

— Chiar aşa?

Când a auzit despre Hatsue că e „frumoasă foc“, Chiyoko s-a înnegurat la faţă. Cuvintele i se păreau un reproş la adresa ei.

— Moş Teru mă place foarte tare. Eu sunt al doilea fecior şi capul familiei noastre o să fie fratele meu mai mare. Tot satul se aşteaptă ca moş Teru să mi-o dea pe Hatsue şi să mă ia în familia lor.

Kamikaze-maru trecea printre două insule, Sugajima la tribord şi uriaşa Tōshijima la babord. Odată ce vasele depăşeau porţiunea apărată de cele două insule, le aşteptau talazuri furioase, făcându-le chila să geamă chiar şi pe vreme bună. De aici începeau să se vadă şi cormorani, înotând printre valuri. Mai încolo, în larg, se desluşeau stâncile de la Okinose. La vederea lor, Yasuo s-a încruntat şi a privit în altă parte, vrând parcă să alunge amintirea

singurei umilinţe pe care o cunoscuse Utajima: drepturile de pescuit în aceste ape, unde tinerii din Utajima îşi vărsaseră sângele în timpul confruntărilor de odinioară, fuseseră cedate insulei Tōshijima.

Tinerii s-au ridicat în picioare şi, privind peste timoneria scundă, au aşteptat să apară în zare silueta insulei lor. Utajima se ivea întotdeauna la orizont ca un coif misterios, abia desluşit. Vasul s-a aplecat pe val, iar coiful a părut că se înclină şi el.

Capitolul 8

Vremea prielnică pescuitului a ţinut până în a treia zi de la plecarea lui Hiroshi în excursia şcolară, când insula a fost cuprinsă de un vânt atât de puternic, încât nu se putea ieşi în larg. Părea că nici unul dintre cei câţiva cireşi de pe insulă, abia înfloriţi, n-avea să-şi păstreze florile.

În ziua dinainte, un vânt umed, nefiresc pentru acea perioadă a anului, învolburase pânzele bărcilor, iar apusul fusese şi el neobişnuit. Marea se umflase şi valurile se loveau de ţărm, vuind. Crustaceele *funamushi*[31] şi *odangomushi*[32] fugiseră la adăpost mai departe de mal, pe teren ridicat. Peste noapte se pornise un vânt puternic, amestecat cu ploaie, iar cerul şi marea se tânguiau şi şuierau.

31 *Ligia exotica.*

32 *Armadillidium vulgare.*

Shinji se trezise şi, rămas în aşternut, asculta vuietul furtunii. A înţeles imediat că nu era o zi de ieşit în larg. Pe aşa o vreme nu puteau nici măcar să repare uneltele de pescuit sau să împletească parâme. Până şi deratizarea plănuită de Asociaţia Tinerilor ieşea din discuţie.

Nevrând s-o trezească pe mama sa, care dormea respirând liniştit în aşternutul de alături, Shinji nu s-a mişcat, aşteptând lumina zorilor. Casa se zguduia rău, iar ferestrele scârţâiau. Undeva s-a auzit căzând, cu mare zgomot, o bucată de tablă smulsă de vânt. Pe insulă, şi casele celor înstăriţi, şi cele mai sărace, cum era a lui Shinji, aveau toate aceeaşi împărţire: la stânga vestibulului de la intrarea cu podea de lut era latrina, iar la dreapta, bucătăria. În acea nebunie a furtunii, în întunericul dinaintea zorilor, singurul miros care plutea în aer era cel înecăcios, rece şi stăruitor al latrinei.

Fereastra dinspre magazia cu pereţi de chirpici a vecinului a început să se lumineze puţin. Shinji a privit şuvoaiele de ploaie care ţâşneau din streaşină, şiroind pe geamuri. Până nu demult, urâse din tot sufletul zilele de odihnă, care-i furau şi bucuria de a munci, şi câştigul. Astăzi însă i se părea o adevărată zi de sărbătoare. Nu una din cele obişnuite, cu cer senin şi steaguri fluturând pe catargele împodobite cu globuri aurii în vârf, ci una cu talazuri spumegânde şi vânt şuierând printre vârfurile plecate ale copacilor.

Nemaiputând sta locului, Shinji a ţâşnit din aşternut. A îmbrăcat un pulover negru fără guler, cam găurit, şi o pereche de pantaloni. După puţin timp mama lui a deschis ochii şi, zărind o siluetă neagră în dreptul ferestrei abia luminate, a tras un ţipăt:

— Hei! Cine-i?

— Eu.

— M-ai băgat în sperieţi! Doar nu ieşi la pescuit pe vremea asta!

— Azi nu e zi de lucru…

— Dacă nu e, atunci stai şi dormi! Of, am crezut că-i un străin la geam!

Prima impresie a mamei, trezită brusc din somn, nu fusese greşită. Fiul ei părea într-adevăr un străin. De obicei scump la vorbă, cânta acum în gura mare şi făcea în joacă exerciţii de gimnastică, atârnat de tocul uşii.

Mama nu pricepea ce-l apucase şi s-a răstit la el, de teamă să nu dărâme casa:

— O fi furtună afară, da’ nu ne trebuie şi-năuntru!

Shinji se uita întruna la pendula afumată de pe perete. Inima lui nu era obişnuită să se îndoiască; nu se întreba nici acum dacă fata chiar avea să înfrunte urgia ca să vină la întâlnire. Cum nu avea o imaginaţie bogată, nu ştia să-şi omoare timpul în

felul dulce-amar al îndrăgostiţilor, sporind la infinit, în mintea sa, neliniştea sau bucuria.

Când i-a fost peste putinţă să mai aştepte, şi-a pus pe umeri haina de ploaie şi a plecat spre ţărm. I se părea că doar marea l-ar fi înţeles fără cuvinte. Talazurile furioase se înălţau deasupra digurilor şi se prăbuşeau apoi cu un muget înspăimântător. În urma avertizării de furtună din ajun, vasele fuseseră toate trase pe mal mai sus ca de obicei, dar, chiar şi aşa, valurile aproape că le atingeau. În port, când talazurile se retrăgeau, suprafaţa mării se înclina şi fundul părea că iese la lumină. Stropii de apă de mare se amestecau cu picăturile de ploaie şi-l loveau pe Shinji în obraz. Prospeţimea apei sărate care i se scurgea pe nas i-a amintit de gustul buzelor lui Hatsue.

Norii se mişcau cu repeziciune şi sclipiri de lumină apăreau, apoi se făceau nevăzute pe cerul întunecat. În depărtare se zăreau din când în când nori încărcaţi de lumină opacă, aducând parcă o prevestire de timp frumos, însă dispăreau într-o clipită. Shinji privea cerul, atât de pătruns, încât un val a ajuns până în dreptul lui, udându-i şireturile sandalelor de lemn. La picioarele lui poposise o scoică mică, frumoasă, de culoarea piersicii. Venise pesemne purtată de acelaşi val. Shinji a cules-o din nisip. Era perfectă şi marginile ei subţiri şi delicate n-aveau nici cea mai mică ştirbitură. Gândindu-se c-ar fi potrivită de cadou, a pus-o în buzunar.

De cum a terminat cu prânzul, Shinji s-a pregătit de plecare. Văzându-l că are de gând să iasă iar, în ciuda furtunii, mama s-a oprit din spălatul vaselor şi l-a privit lung, fără un cuvânt. Ar fi vrut să-l întrebe unde pleacă, dar ceva din atitudinea lui a oprit-o. În acea clipă, a regretat faptul că nu avusese măcar o fată, care să fie mereu acasă şi să-i dea o mână de ajutor la treburi.

Bărbaţii pleacă pe mare. Se îmbarcă pe vasele lor, cu motor şi pânze, şi duc mărfuri dintr-un port în altul. Femeile nu-şi au locul în acea lume largă. Ele fierb orezul, cară apă de la fântână, culeg alge, iar vara se scufundă în adâncurile mării. Mama lui Shinji era o scufundătoare cu experienţă şi înţelegea că lumea crepusculară de pe fundul mării era lumea femeilor. Casa întunecoasă chiar şi în miezul zilei, durerile facerii, semiîntunericul de pe fundul mării… toate se împleteau şi creau lumea, aşa cum o ştia ea.

Şi-a amintit de o altă femeie din sat, de vârsta ei, tot văduvă. Cu două veri în urmă, femeia firavă, care încă-şi alăpta pruncul, s-a scufundat după *awabi*[33] şi, la întoarcerea pe mal, s-a prăbuşit dintr-odată, pe când se încălzea la foc. Zăcea la pământ cu ochii daţi peste cap şi-şi muşca buzele livide. Când au incinerat-o în pădurea de pini, la apus, scufundătoarele s-au ghemuit la pământ de durere, hohotind de plâns.

33 Urechi-de-mare, scoici din familia *Haliotidae*.

S-a iscat apoi o poveste ciudată şi unele sătence au început să se teamă de scufundat. Se zvonea că femeia care a murit văzuse pe fundul apei ceva înfricoşător, ce nu ar fi trebuit nimeni să vadă, şi fusese pedepsită pentru asta.

Mama lui Shinji a râs cu dispreţ şi s-a scufundat tot mai adânc în mare, aducând la suprafaţă recolte mai bogate ca oricine. În sinea ei, era hotărâtă să nu se lase niciodată înfricoşată de lucrurile necunoscute…

Nici măcar asemenea amintiri nu reuşeau s-o doboare. Avea o fire veselă şi se mândrea cu sănătatea ei de fier. Furtuna de afară o înveselise, ca şi pe fiul său. Terminând de spălat vasele, şi-a suflecat poalele chimonoului, şi-a întins picioarele şi a început să le cerceteze temeinic, la lumina slabă a ferestrei. Coapsele ei bine făcute şi arse de

soare n-aveau nici o cută, iar carnea încă fragedă sclipea precum chihlimbarul.

„Cu aşa un trup, aş mai putea face încă trei copii, ba chiar cinci…“ Însă inima ei curată s-a înfiorat imediat la un asemenea gând. Şi-a potrivit la loc poalele chimonoului şi s-a închinat în faţa plăcuţei funerare a bărbatului ei.

Poteca pe care tânărul urca spre far devenise un torent, spălându-i urmele paşilor. Vântul vuia printre vârfurile pinilor. Înainta greu cu cizmele de cauciuc şi, având capul descoperit, simţea cum ploaia îi şiroia prin părul scurt şi pe ceafă. Însă continua să urce, cu faţa în bătaia furtunii. Nu se împotrivea furtunii; se simţea în armonie cu stihiile dezlănţuite, tot aşa cum gusta fericirea calmă când era înconjurat de liniştea naturii.

În jos, în dosul pinilor, se zărea oceanul. Puzderia de valuri albe păreau că se luptă între ele. Până şi stâncile înalte din capătul promontoriului erau, când şi când, spălate de valuri.

După cotul de pe Colina Femeii, Shinji a zărit casa fără etaj a paznicului de far, încovoiată sub povara furtunii, cu ferestrele închise şi perdelele lăsate. Tânărul a urcat treptele de piatră ce duceau către far. Astăzi nu era nimeni în căsuţa de pază, încuiată bine. Shinji a privit înăuntru prin uşa de sticlă ce zăngănea neîntrerupt în bătaia ploii. O lunetă, rămasă îndreptată spre fereastra acum închisă. Hârtii pe care curentul le împrăştiase pe masă. O pipă, chipiul cu însemnele Agenţiei de Siguranţă Maritimă, calendarul unei companii de navigaţie, cu imaginea unui vapor nou-nouţ, pendula agăţată de un stâlp, două echere atârnate într-un cui, pe acelaşi stâlp.

Când a ajuns la postul de observaţie, era ud până la piele. În colţul acela retras, furtuna părea şi mai copleşitoare. Fiind aproape de vârful insulei, în loc deschis, se dezlănţuia în voie.

Clădirea în ruină, cu ferestrele ei mari pe trei laturi, nu oferea un adăpost bun împotriva vântului. Dimpotrivă, părea mai degrabă că pofteşte ploaia înăuntru, lăsându-se în voia dansului ei nebun. Priveliştea întinderii Oceanului Pacific de la ferestrele etajului întâi era îngrădită de nori, însă valurile albe care-şi întorceau coamele cât vedeai cu ochii se pierdeau în zarea plumburie, dând impresia, inversă, de nemărginit.

Shinji a coborât pe scara exterioară şi a aruncat o privire în încăperea de la parter, unde venise mai demult să ia vreascurile adunate de mama sa. Locul era ferit de vânt. Pe vremuri servise probabil ca magazie şi, din cele două-trei ferestre micuţe, doar una avea geamul spart. Legăturile de crengi de pin fuseseră luate şi duse una câte una, iar acum, din grămada mare mai rămăseseră doar vreo patru sau cinci legături, într-un colţ.

„Parcă-i la închisoare“, şi-a spus Shinji, simţind mirosul de mucegai. Se adăpostise de vânt şi ploaie, însă, fiind ud până la piele, l-a luat cu frig şi a strănutat cu poftă.

Şi-a scos haina de ploaie şi a căutat nişte chibrituri în buzunarul pantalonilor. Viaţa pe mare îl învăţase să fie prevăzător şi avea întotdeauna chibrituri la el. Înainte de a le găsi, degetele tânărului au întâlnit scoica rozalie pe care o culesese dimineaţa de pe ţărm. A scos-o şi a ridicat-o în dreptul ferestrei ca s-o privească. Strălucea, de parcă de-abia o scosese din apa mării. Mulţumit, tânărul a strecurat-o la loc în buzunar.

Chibriturile umede se aprindeau greu. Dintr-o legătură de vreascuri desfăcută, Shinji a făcut pe podeaua de ciment o grămăjoară de crengi şi ace de pin. Un fum înecăcios a umplut mai întâi încăperea, apoi prima flăcăruie s-a iţit în sfârşit din mâna de vreascuri ce ardea mocnit. Tânărul s-a aşezat lângă foc, cu genunchii adunaţi. Nu-i mai rămânea decât să aştepte.

A aşteptat. Fără nici o grijă, şi-a omorât timpul vârându-şi degetele prin ochiurile desfăcute ale puloverului negru şi lărgindu-le. S-a lăsat în voia senzaţiei plăcute de căldură ce-i învăluia încet-încet trupul, ascultând absent vuietul furtunii de afară. L-a cuprins un sentiment de fericire, alimentat de încrederea sa nezdruncinată. Lipsa de imaginaţie îl scutea de frământări. În aşteptare, şi-a sprijinit capul pe genunchi şi s-a cufundat în somn.

Când s-a trezit, focul ardea încă vioi. Dincolo de flăcări, i s-a părut că vede, nemişcată, o siluetă neclară. A crezut că visează. În faţa lui era o fată goală, aplecată înainte, uscându-şi cămaşa de corp albă. O ţinea aproape de flăcări, cu ambele mâini, şi partea de sus a trupului îi era complet descoperită.

Când s-a dumirit că nu era un vis, într-o clipă de şiretenie, Shinji s-a gândit să se prefacă adormit în continuare şi s-o urmărească pe furiş, printre genele mijite. Dar trupul lui Hatsue era prea frumos pentru a fi privit doar aşa, pe nemişcate.

Scufundătoarele aveau obiceiul de a-şi usca trupul la foc, şi Hatsue nu stătuse pe gânduri. Când sosise la locul de întâlnire, focul era aprins, iar tânărul, adormit. S-a hotărât iute să profite, câtă vreme Shinji încă mai dormea. Nu se gândise că se dezbracă în faţa unui bărbat. Se dezbrăcase pur şi simplu acolo unde găsise foc.

Dacă Shinji ar fi cunoscut bine femeile, ar fi înţeles că trupul gol al fetei care se încălzea la foc, în acea ruină bătută de furtună, era fără pic de îndoială un trup de fecioară. Pielea ei, mângâiată necontenit de soare şi scăldată de valuri, era netedă. Pe pieptul larg, care înfruntase multe scufundări, apăreau doi sâni mici şi fermi ce-şi întorceau chipul unul de la celălalt, parcă ruşinaţi, împodobiţi cu câte un mic boboc de trandafir. De vreme ce Shinji abia îndrăznise să mijească ochii, de teamă să nu se dea de gol, nu vedea din silueta

fetei decât un contur neclar, abia desluşit prin perdeaua de flăcări ce aproape că atingea tavanul de beton.

Însă tânărul a clipit, fără să vrea, şi umbra genelor sale, lungită de strălucirea flăcărilor, i-a jucat o clipă pe obraz. Fata şi-a acoperit iute pieptul cu cămaşa încă umedă şi a ţipat:

— Nu deschide ochii!

Cinstit, tânărul a strâns imediat din pleoape. Dacă stătea şi se gândea, nu era frumos că se prefăcuse adormit… Pe de altă parte, nu era nici vina lui că se trezise… Raţionamentul imbatabil i-a dat curaj şi şi-a deschis de-a binelea ochii negri, frumoşi.

Luată prin surprindere, fata nici măcar n-a încercat să se îmbrace. A strigat iar, cu o voce limpede, ascuţită:

— Nu deschide ochii, n-auzi?!

Shinji însă n-a mai închis ochii. În satul său de pescari, fusese obişnuit să vadă femei dezbrăcate încă de mic, deşi era prima oară când privea trupul gol al celei pe care o iubea. Nu pricepea de ce goliciunea fetei devenise un obstacol între ei, împiedicându-i să stea de vorbă cum făceau de obicei, ca doi oameni apropiaţi. S-a ridicat în picioare, cu un gest cât se poate de firesc.

Cei doi stăteau faţă în faţă, despărţiţi de flăcări. Shinji s-a mişcat puţin spre dreapta. Fata s-a retras şi ea uşor, în partea opusă. Îi despărţea în continuare focul.

— De ce fugi?

— Cum de ce? De ruşine!

Shinji n-a îndemnat-o să se îmbrace. Îşi dorea s-o vadă cât mai mult aşa cum era. Neştiind cum să continue conversaţia, s-a pomenit întrebând, copilăreşte:

— Ce să fac să nu-ţi mai fie ruşine?

Răspunsul fetei a sosit pe cât de nevinovat, pe atât de neaşteptat:

— Păi, dacă te dezbraci şi tu, n-o să-mi mai fie ruşine.

Asta l-a pus pe Shinji în mare încurcătură, însă, după o clipă de şovăială, şi-a scos puloverul, fără o vorbă. În timp ce se dezbrăca, l-a cuprins teama că fata ar putea profita de moment ca să fugă, aşa că n-a scăpat-o nici o clipă din ochi, nici cât şi-a tras puloverul peste cap. Şi-a scos iute toate hainele şi a rămas locului, doar cu bucata de pânză legată peste coapse. Arăta mult mai bine decât îmbrăcat. Era atât de preocupat, încât nici nu se simţea ruşinat. Nu l-a cuprins stânjeneala decât după schimbul de replici ce a urmat:

— Acum nu-ţi mai e ruşine, nu-i aşa? a întrebat-o Shinji tăios, ca la poliţie.

Fata, fără să-şi dea seama de enormitatea cuvintelor, i-a dat un răspuns complet neaşteptat:

— Ba da.

— De ce?

— Fiindcă nu eşti gol-gol!

Băiatul s-a înroşit tot. A dat să spună ceva şi vorbele i s-au oprit în gât. Apropiindu-se de foc atât de mult, încât era să-şi ardă degetele de la picioare, cu ochii la cămaşa albă a fetei pe care jucau umbrele flăcărilor, abia a izbutit să îngaime:

— Dacă-ţi scoţi şi tu aia, mă dezbrac şi eu de tot.

Hatsue a zâmbit fără să vrea, însă nici Shinji şi nici chiar ea nu-şi dădeau seama ce însemna acel zâmbet. Fata a azvârlit peste umăr bucata de pânză albă care-i acoperise trupul de la piept în jos. Tânărul a privit-o, apoi, stând drept ca o statuie şi neslăbind-o din ochi, şi-a dezlegat sfoara de peste şolduri.

În clipa aceea, urgia de afară s-a pornit şi mai tare. Vântul şi ploaia biciuiseră nebuneşte ruinele şi înainte, dar tinerii abia atunci şi-au dat seama de prezenţa furtunii şi freamătul necontenit al Pacificului, în josul ferestrelor înalte.

Fata s-a dat înapoi doi-trei paşi. N-avea pe unde scăpa. A atins cu spatele peretele murdar din beton.

— Hatsue! a izbucnit tânărul.

— Sări încoace peste foc! Dacă sări… a spus fata, abia respirând, dar cu o voce clară şi răsunătoare.

Tânărul gol n-a şovăit. A ţâşnit dintr-odată şi trupul, luminat de flăcări, a fost înghiţit de foc. Doar o clipă mai târziu, acelaşi trup a răsărit sub ochii fetei. Pieptul lui i-a atins uşor sânii. „Elasticitatea asta… mi-am închipuit-o eu, pe sub puloverul roşu…“, şi-a spus tânărul, minunându-se. S-au îmbrăţişat. Fata a alunecat uşor la pământ.

— Mă-nţeapă acele astea de pin! s-a plâns ea.

Shinji a întins mâna după cămaşa fetei, vrând să i-o pună sub spate, dar ea l-a oprit şi şi-a luat braţele de pe trupul lui. Şi-a strâns genunchii, a făcut ghemotoc pânza albă şi, ca un copil care prinde o insectă în căuşul palmelor, şi-a apărat trupul cu ea.

Vorbele pe care le-a spus apoi erau pline de virtute:

— Nu vreau, nu vreau! O fată nu trebuie să facă aşa ceva înainte de măritiş!

— Chiar nu se poate? a întrebat Shinji moale, fără convingere.

— Nu!

Cu ochii închişi, fata a vorbit fără ezitare, pe un tot care mustra şi totodată alina:

— Nu se poate acum. Eu m-am hotărât să fiu nevasta ta, dar până atunci nu se poate.

În inima sa, Shinji purta un anumit respect, ce-i drept cam înceţoşat, pentru etică. Cum nu cunoştea femeile, acum i se părea că pătrunsese în miezul moralităţii feminine. N-a mai stăruit.

Braţele tânărului ţineau strâns trupul fetei. Fiecare din ei simţea freamătul celuilalt trup. Un sărut lung l-a chinuit pe tânărul a cărui dorinţă nu se împlinise, dar, peste câteva clipe, suferinţa s-a preschimbat într-un minunat sentiment de fericire.

Lemnele din foc, mistuite aproape complet, trosneau din când în când. Cei doi ascultau zgomotul focului şi şuieratul furtunii de afară împletindu-se cu freamătul propriilor trupuri. Lui Shinji i se părea că senzaţia îmbătătoare care-l cuprinsese, vuietul valurilor şi mugetul vântului printre crengile copacilor pulsau în acelaşi ritm violent al naturii. Trăia un sentiment de pură şi nesfârşită fericire. S-a depărtat de fată, apoi a spus, cu o voce calmă, bărbătească:

— Am găsit azi pe plajă o scoică frumoasă şi am cules-o pentru tine.

— Mulţam! Arată-mi-o!

Shinji s-a dus la locul unde-şi trântise hainele în grabă, când se dezbrăcase. A început să se îmbrace, iar fata şi-a pus şi ea, încet, cămaşa subţire, apoi restul de haine. Shinji a aşteptat-o să termine şi s-a apropiat de ea, cu scoica.

— Ce frumoasă e!

Hatsue s-a jucat, încercând să capteze pe suprafaţa scoicii reflexiile flăcărilor. Şi-a prins-o apoi în plete, rostind:

— Parc-ar fi un coral! Cred c-aş putea s-o port ca agrafă de păr…

Shinji s-a aşezat pe jos, chiar lângă umărul fetei. Acum, că erau îmbrăcaţi, se puteau săruta în voie.

Furtuna nu se potolise încă şi, de data asta, Shinji nu s-a despărţit de Hatsue înainte de a ajunge la far şi n-a mai luat-o pe drumul ocolit, cum făcea de obicei ca să nu le dea de gândit celor de acolo. A condus-o pe Hatsue pe drumul cât de cât mai bun, care ajungea în dosul farului, apoi au luat-o în jos pe scările de piatră, strânşi unul în celălalt, înfruntând vântul.

Chiyoko nici nu s-a întors bine pe insulă, acasă la părinţi, că a şi răpus-o plictiseala. Nici măcar Shinji n-a venit s-o viziteze. Le-a văzut totuşi pe câteva fete din sat, venite la lecţie ca de obicei. Printre ele se afla şi o figură nouă. Când a aflat că

era acea Hatsue de care-i pomenise Yasuo, chipul ei cu trăsături rustice i s-a părut lui Chiyoko chiar mai frumos decât îl lăudau sătenii. Chiyoko avea o calitate ciudată: o femeie care se încredea în sine n-ar fi contenit să-i găsească alteia cusururi, însă Chiyoko, mai ceva ca un bărbat, recunoştea frumuseţea femeilor, deşi n-o vedea pe-a ei.

Neavând nimic mai bun de făcut, s-a apucat să studieze istoria literaturii engleze. Fără să fi citit măcar vreuna din opere, a învăţat pe de rost, ca pe o sutră, numele unor autoare de poezii din epoca victoriană: Christina Georgina[34], Adelaide Anne Procter, Jean Ingelow, Augusta Webster, Alice Meynell. Chiyoko învăţa totul pe dinafară. Prin caietele ei mai apăreau, notate cu grijă, până şi strănuturile profesorilor.

34 Christina Georgina Rossetti.

Mama îi stătea mereu prin preajmă, dornică să înveţe şi ea cât mai multe lucruri noi. Ideea de a merge la universitate fusese în primul rând a lui Chiyoko şi numai insistenţa neobosită a mamei biruise şovăiala tatălui. Ducându-şi viaţa în izolare, de la un far la altul şi din insulă în insulă, mama era însetată de cunoaştere şi considera că fata ducea o viaţă de vis. Ochii ei nu vedeau nefericirea ascunsă în adâncul inimii lui Chiyoko.

În dimineaţa furtunii, mama şi fiica au dormit până târziu. Îşi petrecuseră noaptea alături de paznic, pe care simţul răspunderii îl îndemnase să rămână de veghe la far, pentru că furtuna deja începuse. Ca niciodată, la prânz au luat masa de dimineaţă, apoi şi-au petrecut timpul în linişte, siliţi să rămână în casă din cauza timpului prost.

Lui Chiyoko i se făcuse dor de Tokyo. Îi lipsea oraşul unde, chiar şi pe o vreme ca asta, maşinile circulau fără probleme, ascensoarele se mişcau şi ele, iar trenurile erau înţesate de pasageri. Acolo „natura“ fusese în mare parte îmblânzită, iar puterea care-i mai rămăsese era considerată

duşmană. Însă aici, pe insulă, oamenii iubeau natura şi-i erau aliaţi.

Când s-a plictisit de învăţat, Chiyoko şi-a lipit faţa de un geam şi a privit furtuna care o ţinea prizonieră în casă. Atmosfera era monotonă. Tumultul valurilor răzbătea persistent, ca bolboroseala unui beţiv. Fără vreun motiv anume, Chiyoko şi-a amintit de o colegă de-a ei, despre care gurile rele spuneau că fusese violată de bărbatul pe care-l iubea. Fata se îndrăgostise de blândeţea şi eleganţa bărbatului, şi o recunoscuse deschis. După acea noapte, s-a îndrăgostit de violenţa şi egoismul aceluiaşi bărbat, însă n-a mai spus-o nimănui…

Chiar în acea clipă, Chiyoko l-a zărit pe Shinji, în bătaia furtunii, coborând treptele de piatră cu Hatsue strâns lipită de el.

Chiyoko ştia bine avantajele unui chip urât, aşa cum socotea că e şi al ei. Odată ce şi-l înăsprea, îşi putea ascunde sentimentele mult mai bine decât cineva cu chip frumos. Însă ceea ce considera ea urâţenie nu era, de fapt, decât masca de ghips de care se agăţa o fecioară.

Şi-a întors privirea de la fereastră. Lângă vatră, mama ei cosea ceva, iar tatăl fuma pe tăcute din tutunul lui obişnuit, Shinsei. Afară era furtuna, înăuntru, familia. Nimeni nu-i remarcase nefericirea.

Chiyoko s-a aşezat iar la măsuţa de studiu şi a deschis o carte de engleză. În faţa ochilor vedea doar şiruri de litere, fără nici o noimă. Printre ele pâlpâiau nălucile unor păsări, zburând ba sus, ba jos. Erau pescăruşi. Chiyoko şi-a spus în sinea ei: „Prevestirea pe care mi-au dat-o pescăruşii, în port la Toba, când mă întorceam pe insulă… asta era!“

Capitolul 9

A sosit o carte poştală de la Hiroshi, cu veşti despre excursie. Avea pe ea imaginea templului Kiyomizudera din Kyōto şi o ştampilă mare, violetă, semn că vizitase locul acela. Hiroshi s-a temut că, dacă o expedia cu timbru obişnuit, ajungea pe insulă după întoarcerea lui, aşa că a trimis-o expres. Încă dinainte s-o citească, mama s-a supărat foc, bombănind că un asemenea timbru e o risipă, iar copiii din ziua de azi nu mai cunosc valoarea banilor.

În cartea poştală, Hiroshi nu pomenea nici despre locuri renumite, nici despre vestigii istorice; nu povestea decât că mersese – pentru întâia oară în viaţă – la cinematograf:

În prima seară la Kyoto, am fost lăsaţi liberi şi ne-am dus la un cinematograf mare din apropiere, So-yan1[35]*, Katsu*-yan *şi cu mine. Era foarte frumos, ca un palat. Dar scaunele erau înguste şi tari, de parcă stăteam pe-o prăjină. Ne dureau fundurile şi nu ne găseam locul. Un om din spatele nostru a ţipat la noi: „Jos! Jos! Aşezaţi-vă!“ Ce-o fi vrând, că doar suntem aşezaţi, ne-am gândit noi, dar el ne-a explicat, imediat: De fapt erau ridicate şi, dacă le lăsai în jos, se făceau scaune de-adevăratelea. Ne-am pus mâinile-n cap de ruşine. Pe urmă le-am dezdoit şi erau moi şi pufoase, de putea şedea şi împăratul pe ele. M-am gândit că aş vrea s-o aşez şi pe mama o dată pe aşa un scaun.*

35 Sufixul *-yan* este un apelativ familiar, dialectal.

La auzul ultimei fraze din cartea poştală, citită de Shinji, mamei i-au dat lacrimile. A pus-o apoi pe altarul familiei şi l-a îndemnat pe Shinji să se roage şi el pentru ca furtuna din urmă cu două zile să nu stânjenească în vreun fel excursia lui Hiroshi

şi să nu i se întâmple nimic feciorului până la întoarcerea pe insulă, peste încă două zile. După câteva clipe, ca şi cum tocmai şi-ar fi amintit, l-a criticat aspru pe fiul cel mare, spunându-i că scrie şi citeşte cât se poate de prost, şi că Hiroshi e mai deştept. În ceea ce-o privea, să fii deştept însemna s-o faci pe mama ta să verse lacrimi de bucurie. A plecat imediat la părinţii lui Sō-*yan* şi Katsu-*yan*, ca să le arate şi lor cartea poştală, apoi s-a dus cu Shinji la baia publică. Acolo, printre aburi, a întâlnit-o pe nevasta dirigintelui de poştă şi, goală cum era, i-a mulţumit în genunchi pentru că veghease ca ilustrata expres să ajungă cu bine.

Shinji s-a spălat repede şi a ieşit s-o aştepte pe mama lui, în dreptul băii femeilor. Sculpturile din lemn de sub streaşina clădirii îşi pierduseră culoarea şi aveau vopseaua cojită în locurile pe unde ieşeau aburii. Seara era călduţă, iar marea, liniştită.

La distanţă de doi-trei *ken*[36], Shinji a zărit silueta unui bărbat care stătea întors cu spatele şi privea în sus spre streaşina unei case. Îşi ţinea mâinile în buzunarele pantalonilor şi bătea mărunt cu talpa de lemn a sandalei în pavajul de piatră. În lumina înserării i se distingea jacheta maro, din piele. Pe insula Utajima, nu oricine-şi permitea o asemenea haină. Era cu siguranţă Yasuo. Exact când Shinji se pregătea să-l strige, Yasuo s-a întors către el. Shinji a schiţat un zâmbet, dar Yasuo l-a privit fix, cu chipul neclintit, apoi i-a întors spatele şi dus a fost. Shinji nu s-a simţit ofensat de purtarea lui rece, dar i s-a părut totuşi ciudată. Mama a ieşit chiar atunci de la baia publică şi tânărul a însoţit-o spre casă, taciturn ca întotdeauna.

36 Unitate de măsură a lungimii, echivalentă cu 1,82 m.

În ziua dinainte fusese vreme frumoasă, cum e de obicei după furtună, şi vasele ieşiseră în larg. Când Yasuo s-a întors de la pescuit, a primit vizita lui Chiyoko. Fata i-a spus că venise în sat la

cumpărături, cu mama ei, iar cum aceasta s-a oprit puţin la casa preşedintelui Asociaţiei Pescarilor, Chiyoko a trecut să-l vadă pe Yasuo.

Ceea ce i-a spus apoi Chiyoko i-a spulberat mândria de tânăr înfumurat şi l-a ţinut treaz toată noaptea. În seara următoare, când l-a zărit Shinji, tocmai citise un anunţ lipit sub streaşina unei case de pe drumul pieptiş ce trecea prin inima satului.

Utajima avea apă puţină. Perioada cea mai secetoasă era în jurul Anului Nou, după calendarul vechi, şi atunci între oameni se iscau întotdeauna certuri legate de apă. Pe lângă uliţa pietruită din mijlocul satului curgea un râuleţ îngust, formând mici cascade după cum cobora terenul în trepte. Era singura sursă de apă a satului. În sezonul ploios sau după vreo ploaie puternică, râuleţul se transforma într-un torent noroios. Femeile se strângeau pe mal şi spălau rufe în timp ce sporovăiau gălăgios, iar copiii lansau pe apă corăbii de război din lemn, meşterite chiar de ei. În sezonul secetos, râuleţul devenea doar o dâră de mocirlă, ce nu avea nici măcar puterea să care un gunoi cât de mărunt. Pârâul izvora din susul muntelui. Pentru că toată apa de ploaie dinspre vârf se aduna numai acolo – sau cine ştie din ce alt motiv – pe insulă nu mai exista alt izvor.

Din cauza asta, primăria satului hotărâse de multă vreme ca oamenii să ia apă cu rândul şi stabilea ordinea în fiecare săptămână. Căratul apei era treaba femeilor. Numai la far apa de ploaie era filtrată şi colectată într-un rezervor, însă restul sătenilor, care se bizuiau numai pe izvor, se vedeau nevoiţi să ia apă când le venea rândul, uneori în miez de noapte. Totuşi, datorită rotaţiei, după câteva săptămâni chiar şi cei care se nimeriseră noaptea ajungeau să poată lua apă la ore mai convenabile din cursul dimineţii.

Yasuo citea anunţul cu noua ordine la apă, afişat în locul cel mai circulat din sat. În dreptul orei două dimineaţa apărea trecut numele „Miyata“.

Asta însemna Hatsue. Tânărul a plescăit din limbă. Era bine să fi fost încă sezonul de pescuit caracatiţe, când vasele plecau în larg ceva mai târziu. Acum, în sezonul sepiilor, trebuiau să ajungă în canalul Irako înainte de mijitul zorilor. Toate familiile din sat se trezeau încă de la ora trei şi începeau pregătirile pentru masa de dimineaţă. În casele mai zorite, coşurile bucătăriilor începeau să scoată fum pe la trei şi jumătate. Rândul lui Hatsue picase totuşi la o oră mai potrivită decât în următoarea rotaţie, când avea să fie de la trei. Yasuo şi-a jurat că fata va fi a lui până la plecarea în larg, a doua zi dimineaţa.

Tocmai citise anunţul şi luase hotărârea, când l-a văzut pe Shinji în faţa băii pentru bărbaţi. Cuprins de ură, a uitat pe loc de aerul demn pe care-l afişa întotdeauna şi a plecat grăbit spre casă. Trecând prin dreptul camerei de zi, i-a zărit cu coada ochiului pe tatăl şi pe fratele mai mare stând la un pahar după masa de seară în timp ce ascultau la radio balade tradiţionale, atât de tare, încât răsuna casa. Yasuo a urcat în camera lui de la etaj şi s-a apucat să pufăie nervos dintr-o ţigară. După judecata lui, lucrurile stăteau aşa: de vreme ce Shinji o ademenise pe Hatsue, cu siguranţă că nu era un novice. La adunările tinerilor, şedea el cuviincios şi asculta părerile altora, cu zâmbetul pe buze şi cu faţa lui copilăroasă, dar în realitate femeile nu-i erau necunoscute. Vulpoiul naibii! Totuşi, lui Yasuo îi era greu să creadă că Shinji, cu faţa lui de om cinstit, putea fi capabil de înşelăciune. Şi atunci – oricât de mult ura gândul – singura explicaţie era că Shinji o cucerise pe Hatsue prin purtarea lui cumsecade şi fără ocolişuri.

Ca să nu-l fure somnul, Yasuo stătea în aşternut şi se ciupea de şolduri. De fapt nici n-avea nevoie, pentru că ura şi gelozia faţă de Shinji, care i-o luase înainte, îl ţineau treaz. Yasuo avea un ceas cu

cadran fosforescent, cu care se făIea foarte tare. În seara aceea nu şi-l scosese de la mână şi se băgase în aşternut îmbrăcat, cu pantaloni şi jachetă. Din când în când, îşi punea ceasul la ureche şi se uita la cadranul luminos. În mintea lui, simplul fapt de a avea un asemenea ceas era suficient ca să-i aducă femeile la picioare.

La ora unu şi douăzeci s-a strecurat afară din casă. În puterea nopţii, zgomotul valurilor răzbătea clar până la el şi luna strălucea puternic. Satul era cufundat în tăcere. Nu se vedeau decât patru lumini: una la debarcader, două pe drumul în pantă din mijlocul satului şi una la izvorul din munte. În afară de feribot, în port nu erau ancorate decât vase pescăreşti şi nu se vedea nici un felinar de catarg. Casele erau şi ele învăluite în întuneric. Dac-ar fi fost la ţară, rândurile de acoperişuri din paie, sumbre şi greoaie, ar fi făcut noaptea şi mai apăsătoare, însă aici, în satul de pescari, casele erau acoperite cu ţiglă sau tablă şi nu păreau la fel de ameninţătoare.

Încălţat cu tenişi, Yasuo urca sprinten şi fără zgomot pe drumul pietruit. A trecut de curtea şcolii primare, străjuită de cireşi pe jumătate în floare. Copacii fuseseră aduşi de pe munte nu demult, când se construise terenul de joacă al şcolii. Furtuna doborâse la pământ un cireş tânăr, iar trunchiul căzut lângă groapa cu nisip se profila întunecat, în bătaia lunii.

Yasuo a urcat treptele din piatră, în lungul pârâului, şi a ajuns într-un loc de unde se auzea susurul izvorului. Lumina slabă a felinarului de pe drum îi schiţa uşor conturul. Apa limpede ţâşnea dintr-o crăpătură a stâncii acoperite de vegetaţie şi se aduna într-un bazin de piatră, apoi se prelingea mai departe peste buza bazinului, pe care crescuse muşchi, făcându-l să strălucească de parcă fusese lăcuit.

În pădurea deasă din dosul izvorului s-a auzit o bufniţă. Yasuo s-a ascuns îndărătul felinarului. O

pasăre şi-a luat zborul, bătând mărunt din aripi. Tânărul s-a sprijinit de trunchiul gros al unui ulm şi a aşteptat, neslăbind din ochi ceasul fosforescent de la mână.

Puţin după ora două, în curtea şcolii a apărut silueta lui Hatsue, cărând pe umeri o cobiliţă cu două găleţi atârnate la capete. Umbra i se vedea clar în lumina lunii. Munca în miez de noapte îşi cere birul de la trupul unei femei, însă pe insula Utajima toţi oamenii, bărbaţi şi femei, săraci sau bogaţi, îşi duceau la capăt îndatoririle. Hatsue, obişnuită cu munca de scufundătoare, urca treptele de piatră legănându-şi cobiliţa cu găleţile goale încoace şi-ncolo, fără să dea vreun semn de oboseală. Ba dimpotrivă, părea că mai degrabă se bucură, ca un copil, de misiunea la o oră atât de neobişnuită. A ajuns în cele din urmă lângă izvor şi a pus găleţile jos.

Era momentul în care Yasuo plănuise să se năpustească asupra ei, dar a ezitat şi a hotărât să mai rabde până când fata avea să termine de umplut găleţile. Gata să ţâşnească la momentul oportun, s-a apucat bine cu mâna stângă de o creangă înaltă şi a rămas nemişcat, ca o statuie. Se uita cum mâinile puternice ale fetei – înroşite şi crăpate de frig – umpleau găleţile, făcând apa să clipocească, şi-şi închipuia, cu mare plăcere, trupul ei proaspăt şi plin de viaţă.

În tot acest timp, ceasul de la încheietura mâinii cu care se agăţase de creangă sclipea în întuneric, ticăind uşor, dar statornic. Ticăitul ceasului a trezit un roi de viespi dintr-un cuib chiar de pe acea creangă şi le-a aţâţat curiozitatea. O viespe a venit în zbor, precaută, şi s-a aşezat pe ceas. Spre marea ei uimire, a descoperit că rădaşca aceea nemaipomenită, strălucitoare şi cu zumzetul regulat avea o carapace alunecoasă şi rece, din sticlă. Pesemne înciudată, şi-a potrivit acul pe pielea lui Yasuo, la încheietură, şi l-a înfipt cu sete.

Yasuo a tras un răcnet, iar Hatsue s-a îndreptat de mijloc şi şi-a întors capul către el. N-a ţipat de spaimă, dar a dezlegat iute parul cobiliţei şi l-a ţinut cu ambele mâini în faţă, de-a curmezişul, într-un gest de apărare. Până şi Yasuo şi-a dat seama în ce postură penibilă i se înfăţişa fetei. Cu trupul în aceeaşi poziţie, fata s-a retras vreo doi paşi. Yasuo s-a gândit că-i mai bine s-o dea pe glumă şi a început să râdă prosteşte, apoi a spus:

— Ha! Te-am speriat! Oi fi crezut că-i o stafie.

— Ei, na, dumneata erai, frate Yasuo?

— M-am gândit să te sperii şi m-am pitit după copac…

— Da' ce-ţi veni, aici şi la ora asta?

Fata încă nu ştia cât era de atrăgătoare. Şi-ar fi dat seama, dac-ar fi stat să se gândească, însă pe loc chiar a crezut ce-i spunea Yasuo. Acesta a profitat de moment şi, cât ai clipi din ochi, i-a smuls parul şi a apucat-o de încheietura mâinii drepte. Jacheta din piele i-a scârţâit. Şi-a recăpătat aerul demn şi s-a uitat fix în ochii fetei. În dorinţa de a-i da explicaţii calm şi bărbăteşte, a imitat fără voie, aşa cum şi-o închipuia el, purtarea deschisă şi cinstită a lui Shinji în aceeaşi situaţie.

— Fii atentă! Dacă nu asculţi ce-ţi zic, pe urmă o să-ţi pară rău. Stai şi-ascultă, dacă nu vrei să afle lumea despre tine şi Shinji.

Hatsue se îmbujorase şi respira întretăiat.

— Dă-mi drumul la mână! Cum adică despre mine şi Shinji?

— Ia nu te mai preface! De parcă nu te-ai fi culcat cu el! Pe mine nu mă poţi duce…

— Ce tot spui? N-am făcut aşa ceva!

— Ştiu totul! Ce-ai făcut cu Shinji în ziua furtunii, când v-aţi dus amândoi pe munte? …Vezi că roşeşti? Ia să faci acelaşi lucru şi cu mine! Hai! Acum!

— Nu vreau, nu vreau!

Hatsue se zbătea, încercând să scape. Yasuo nu-i dădea drumul. Dacă reuşea să fugă înainte de

vreme, avea să-i povestească totul tatălui ei. Dar, dacă se întorcea acasă când faptul era deja consumat, n-avea să sufle o vorbă nimănui. Yasuo se dădea în vânt după confesiunile aşa-ziselor fete „seduse“, pe care le citea în revistele de doi bani de la oraş. Ce minunat era să poţi chinui o fată care n-o să spună nimic, nici de-ar vrea!

Yasuo a trântit-o pe Hatsue la pământ, lângă izvor. Una din găleţi s-a vărsat şi apa s-a împrăştiat peste pământul acoperit cu muşchi. În lumina felinarului, se vedeau nările fetei, fremătând, şi sclipirea ochilor. Părul îi intrase pe jumătate în balta de pe jos. Şi-a ţuguiat buzele şi, pe neaşteptate, l-a scuipat pe Yasuo în obraz. El era din ce în ce mai aţâţat şi simţea pieptul fetei zbuciumându-se sub povara propriului său piept. Şi-a înfundat faţa în obrazul fetei. În aceeaşi clipă însă, a scos un strigăt şi a ţâşnit în picioare: viespea îl înţepase iar, în ceafă. Turbat, a dat să prindă viespea şi, în timp ce ţopăia, Hatsue a luat-o la fugă spre treptele din piatră.

Yasuo era complet derutat. Voia să omoare viespea cu orice preţ, dar voia s-o prindă şi pe Hatsue. Nu ştia ce să facă mai întâi. Până la urmă, a ajuns-o pe Hatsue, dar nici n-a apucat s-o trântească iar la pământ, că păcătoasa de viespe i s-a aşezat din nou, de data asta pe turul pantalonilor, şi şi-a înfipt adânc acul în carne. Yasuo a sărit în sus, iar Hatsue, acum pregătită să scape, a fugit în spatele izvorului. Se strecura printre copaci, cu gândul să se ascundă prin ferigi, când i-au căzut ochii pe un ditamai pietroiul. L-a ridicat deasupra capului cu o mână şi, stând să-şi tragă sufletul, a privit în jos, înspre izvor.

Abia atunci a înţeles ce-o salvase. Uitându-se cu ochii căscaţi la Yasuo, care ţopăia ca lovit de streche lângă apă, şi-a dat seama că era lucrarea unei viespi întărâtate. La lumina felinarului, a zărit între degetele lui Yasuo, care se luptau cu aerul, mica sclipire aurie a aripilor.

Când a reuşit să scape de viespe, băiatul a rămas pe loc, cu un aer absent, ştergându-se de sudoare cu un prosop mic. A căutat-o din ochi pe Hatsue, însă degeaba. Şi-a făcut mâinile pâlnie şi a chemat-o, în şoaptă. Fata a atins câteva ferigi cu piciorul, dinadins, făcându-le să foşnească.

— Hei! Acolo eşti? Nu vrei să cobori? Nu-ţi mai fac nimic.

— Nu vreau!

— Hai, coboară!

Se pregătea să urce spre fată, dar ea a ridicat pietroiul. Yasuo s-a tras înapoi.

— Ce-ţi veni?! Ai grijă! …Cum să te fac să cobori?

Lui Yasuo i-ar fi plăcut să dea bir cu fugiţii, dar, de teamă că fata-i va povesti păţania tatălui ei, a insistat:

— Auzi? Fac ce vrei tu, numai să vii jos! O să-i spui lui taică-tu?

Nici un răspuns.

— Auzi? Te rog să nu-i spui! Fac ce vrei, da' să nu-i spui!

— Dacă scoţi apă şi mi-o cari până acasă…

— Pe cuvânt?

— Pe cuvânt.

— Mi-e cam frică de moş Teru…

Apoi Yasuo a tăcut şi s-a pus pe treabă, cu un aer pătruns, de parcă îndeplinea o datorie – în realitate, arăta însă cât se poate de ridicol. A umplut din nou găleata care se vărsase, a pus ambele găleţi pe cobiliţă, a săltat cobiliţa pe umeri şi a pornit la drum. Când a întors capul, după ceva vreme, a văzut că Hatsue se apropiase pe nesimţite şi-l urma, la distanţă de vreun *kan*. Fata nu zâmbea. Când Yasuo se oprea, se oprea şi ea; când îşi relua coborârea pe treptele din piatră, cobora şi ea.

Satul era cufundat în somn, cu acoperişurile scăldate în lumina lunii. Însă, pe când cei doi coborau una câte una treptele către sat, dinspre

poalele pantei, de ici-colo, a început să răsune cântatul cocoşilor, semn că zorile nu erau departe.

Capitolul 10

În ziua în care se încheia excursia şcolară, femeile s-au strâns pe chei să-şi întâmpine fiii. Ploua mărunt şi nu se vedea în larg. Silueta feribotului s-a desluşit din ceaţă abia când a ajuns la vreo sută de metri de ponton. Mamele şi-au strigat odraslele pe nume. Pe puntea vasului se distingeau acum bine şepcile şi batistele fluturate.

Feribotul a acostat şi elevii au coborât, însă, în loc să rămână cu mamele lor, le-au zâmbit pe fugă şi s-au dus la joacă pe plajă, cu prietenii. Nici unul dintre băieţi nu voia ca ceilalţi să-l vadă alintat de mamă.

Agitaţia lui Hiroshi n-a scăzut nici după ce a ajuns acasă. Pur şi simplu nu-şi găsea locul. A început să povestească, dar n-a pomenit o vorbă despre locuri renumite sau vestigii istorice, ci numai despre păţanii de-ale lui. I-a spus mamei cum, într-o dimineaţă, pica de somn pentru că în ajun unul dintre colegii lui, care se temea să meargă singur la toaletă, l-a trezit în ghionturi, în miez de noapte, ca să-l însoţească.

Lucrurile văzute îi lăsaseră cu siguranţă o impresie puternică, dar nu ştia cum să-şi exprime trăirile în cuvinte. A încercat să povestească ceva despre excursie, dar ceea ce şi-a amintit a fost o întâmplare din anul anterior, când ceruiseră podelele de pe holurile şcolii şi una dintre profesoare alunecase, spre hazul tuturor… Oare unde dispăruseră trenurile şi maşinile care trecuseră la doi paşi de el, sclipitoare, apoi se făcuseră nevăzute? Unde erau clădirile înalte şi firmele cu neon, care-l uimiseră atât? În casa lui, lucrurile rămăseseră neschimbate: dulapul cu veselă, pendula atârnată de stâlpul casei, micul altar buddhist, măsuţa, oglinda… şi apoi, mama.

Soba de gătit, rogojinile murdare… Toate astea îl înţelegeau şi fără cuvinte. Dar acum… toate, până şi mama, îi cereau să le povestească despre excursie.

Hiroshi s-a liniştit abia pe la ora când Shinji s-a întors de la pescuit. După masă, şi-a deschis caietul şi le-a povestit în grabă, mamei şi fratelui, cum fusese excursia. Când a terminat, au fost mulţumiţi şi nu l-au mai sâcâit cu întrebări. Lucrurile au revenit la normal. Ca şi înainte, nu mai avea nevoie de cuvinte ca să fie înţeles. Dulapul cu veselă, pendula, mama, fratele mai mare, soba de gătit veche şi afumată, freamătul valurilor… Hiroshi a adormit buştean, înconjurat de lucrurile familiare.

Vacanţa de primăvară se apropia de sfârşit, aşa că Hiroshi profita de timpul rămas cât îl ţineau puterile, de dimineaţă până seara. Insula avea multe locuri de joacă. Băiatul şi prietenii săi avuseseră în sfârşit ocazia să vadă cu ochii lor, la cinematografele din Kyōto şi Ōsaka, westernurile de care până atunci doar auziseră; acum aveau o joacă nouă, inspirată din filmele acelea. Când vedeau fum înălţându-se dincolo de mare, de la vreun incendiu de pe munţii dinspre Motoura, în peninsula Shima, îşi închipuiau că e un semnal trimis dintr-o tabără a pieilor-roşii.

Cormoranii nu stăteau tot timpul anului pe insula Utajima şi începuseră deja s-o părăsească, unul câte unul. În schimb, întreaga insulă era cuprinsă acum de cântul păsărelelor *uguisu*[37]. Drumul abrupt care cobora spre şcoală primise numele de Dealul Nasurilor Roşii, pentru că era toată iarna în bătaia vântului, care înroşea nasurile celor care treceau pe acolo. Acum însă, chiar în zilele reci, vântul nu mai era atât de aspru şi nu mai înroşea nici un nas.

37 Pasăre din familia *Sylviidae*, numită uneori şi „privighetoare japoneză“, datorită trilurilor complexe.

Scena jocurilor de-a pieile-roşii era promontoriul Benten, în capătul de miazăzi al insulei. Malul de apus al promontoriului era plin de stânci calcaroase şi, dacă mergeai de-a lungul lor, ajungeai la intrarea unei peşteri, unul dintre locurile cele mai misterioase ale insulei. Intrarea era mică, lată doar de vreun metru şi jumătate şi înaltă de şaptezeci sau optzeci de centimetri, dar, pe măsură ce înainta, culoarul întortocheat se tot lărgea, transformându-se într-o peşteră pe trei niveluri. Drumul până acolo era cufundat în beznă, dar peştera se scălda într-o lumină slabă, ciudată. Asta se întâmpla pentru că, de fapt, peştera străpungea promontoriul şi în capătul ei de răsărit pătrundea marea, printr-o deschidere ascunsă privirii, umflându-se şi pierzându-se apoi în adâncurile unui puţ.

Ceata de neastâmpăraţi a intrat în peşteră. Fiecare era înarmat cu o lumânare. S-au strecurat prin gaura întunecată, tot îndemnându-se să aibă grijă. Se uitau unul la celălalt, iar chipurile lor păreau că plutesc, palide şi înfricoşătoare, în lumina aruncată de flacăra lumânărilor. Fiecare ar fi dat orice să aibă şi barbă, zburlită şi fioroasă…

Grupul era format din Hiroshi, Sō-*yan* şi Katsu-*yan*. Veniseră să caute, în străfundurile peşterii, comoara ascunsă de pieile-roşii.

Când în sfârşit au ajuns în peşteră şi au putut sta drepţi, creştetul lui Sō-*yan*, care mersese înaintea celorlalţi, era încununat cu pânze dese de păianjen.

— Ia uite, ditamai podoaba!!! Te facem căpetenie a pieilor-roşii! au zis Hiroshi şi Katsu-*yan*, râzând.

Au aşezat cele trei lumânări lângă peretele acoperit cu muşchi, sub o inscripţie în sanscrită pe care o mână o scrijelise cu multă vreme în urmă.

Valurile care intrau prin deschiderea dinspre răsărit se prăbuşeau în hăul adânc, izbindu-se de stânci cu un zgomot cumplit. Mugetul valurilor furioase era cu totul altfel decât cel de afară, cu

care erau obişnuiţi. Clocotul apei se lovea de pereţii calcaroşi ai peşterii, iar reverberaţiile se suprapuneau, dând impresia că întregul loc vuieşte şi se leagănă. Cutremurându-se, băieţii şi-au adus aminte de legenda care spunea că, între ziua a şaisprezecea şi a optsprezecea din luna a şasea, după calendarul vechi, în peştera aceea îşi făceau apariţia, ca din senin, şapte rechini albi.

În joaca lor, băieţii îşi schimbau rolurile cum voiau şi se făceau ba duşmani, ba aliaţi. Sō-*yan* devenise căpetenie de trib, din cauza podoabei din pânze de păianjen, iar ceilalţi doi erau, chipurile, soldaţi americani, duşmanii lui, dar acum voiau să-l întrebe de ce vuiau valurile atât de înfricoşător, aşa că s-au transformat pe loc în umili supuşi indieni.

Sō-*yan* a priceput schimbarea şi s-a aşezat trufaş pe-un bolovan, sub lumânări.

— Mărită căpetenie! Ce este zgomotul acesta înfricoşător?

Sō-*yan* a răspuns, pe un ton solemn:

— Este un semn al zeului, care e tare mânios.

— Şi ce putem face ca să-l îmbunăm? a întrebat Hiroshi.

— Hmm… Nu putem decât să-i aducem ofrande şi să ne rugăm.

Toţi trei au scos la iveală uscăţelele din orez şi turtele cu pastă de fasole dulce, pe care le primiseră de la mame ori le şterpeliseră, şi le-au aşezat frumos pe un ziar, pe stânca de la gura puţului. Marea căpetenie Sō-*yan* a trecut printre ceilalţi doi, a înaintat maiestuos până în faţa altarului, a îngenuncheat pe podeaua din calcar a peşterii, şi-a înălţat mâinile şi, improvizând o incantaţie stranie, s-a rugat, aplecându-şi trupul înainte şi-napoi. În spatele său, Hiroshi şi Katsu-*yan* se rugau şi ei, ţinându-i isonul. Răceala pietrei le pătrunsese prin pantaloni şi le cuprinsese genunchii. Lui Hiroshi i se părea că devenise şi el unul dintre personajele din film.

Din fericire, zeul a fost pesemne înduplecat, pentru că vuietul valurilor s-a mai domolit. Cei trei s-au aşezat în cerc şi au înfulecat ofrandele – uscăţelele din orez şi turtele cu pastă de fasole dulce. Mâncate aşa, li se păreau de zece ori mai gustoase.

Deodată s-a auzit un huruit şi mai teribil, şi un jet de spumă a ţâşnit în sus din puţ. În semiîntuneric o clipă, spuma păru o stafie albă. Furia mării a zgâlţâit peştera şi a făcut-o să răsune, părând că vrea să-i înhaţe pe micii indieni aşezaţi roată şi să-i târască în străfunduri. Hiroshi, Sō-*yan* şi Katsu-*yan* erau deja speriaţi de-a binelea, dar, când o pală de vânt, venită cine ştie de unde, a făcut să tremure flacăra celor trei lumânări de lângă peretele cu inscripţia în sanscrită şi chiar a stins-o pe una dintre ele, groaza lor n-a mai cunoscut limite. Erau însă obişnuiţi să se fălească mereu unul în faţa celuilalt, arătându-şi curajul. Firea veselă a băieţilor de vârsta lor îşi spunea şi ea cuvântul şi, foarte curând, cei trei au pretins că spaima lor era o joacă. Hiroshi şi Katsu-*yan* au devenit din nou supuşi ai căpeteniei de trib, nişte laşi care tremurau ca frunzele:

— Vaaai, cât ne e de frică! Mărită căpetenie, zeul e foarte mânios! Oare ce l-a supărat atât de tare?

Sō-*yan* s-a aşezat pe tronul de piatră, tremurând maiestuos, cum îi şade bine unei mari căpetenii. Zorit să răspundă, şi-a amintit de zvonul care circula în mare taină pe insulă, de vreo câteva zile, şi s-a gândit să se folosească de el, dar fără răutate. A tuşit şi a grăit astfel:

— L-a mâniat o mare ruşine. Un lucru necurat.

— O ruşine? Cum adică? l-a întrebat Hiroshi.

— Hiroshi! Ce, nu ştii? Nimeni altul decât fratele tău, Shinji, a făcut *omeko* cu Hatsue, fata lui Miyata!

Auzind numele fratelui său şi bănuind că trebuie să fie vorba de ceva ruşinos, Hiroshi s-a enervat şi

s-a răstit la marea căpetenie:

— Ce-a făcut fratele meu cu Hatsue? Ce mai e şi aia *omeko*?

— Nu ştii? *Omeko* e când un bărbat şi o femeie se culcă împreună!

De fapt, nici Sō-*yan* nu ştia mai multe despre *omeko*, dar reuşise să prezinte povestea în culori suficient de jignitoare. Hiroshi, înfuriat peste măsură, a sărit la el. Sō-*yan* s-a trezit prins de umăr şi lovit în obraz, dar lupta s-a oprit acolo, pentru că, împins la perete, a dărâmat cele două lumânări rămase şi s-au stins şi ele.

La lumina din peşteră, abia îşi zăreau chipurile. Hiroshi şi Sō-*yan* rămăseseră faţă în faţă, respirând întretăiat, dar încet-încet şi-au dat seama că era periculos să-şi continue încăierarea în locul acela.

— Nu vă mai bateţi! Aici v-aţi găsit? a intervenit şi Katsu-*yan*.

Cei trei au aprins un chibrit, au găsit lumânările, apoi s-au strecurat afară din peşteră, abia adresându-şi câte un cuvânt. S-au căţărat pe stânci, scăldaţi în razele soarelui. Când au ajuns pe creasta promontoriului, uitaseră deja de cearta din peşteră şi erau din nou prietenii buni dintotdeauna. Au luat-o pe poteca de pe creastă, cântând cât îi ţinea gura:

Mergem de-a lungul coastei de la Gori,
Pe plaja Niwa de la Benten-Hachijo…

Plaja de la Gori se afla la apus de promontoriul Benten şi era cea mai frumoasă porţiune de coastă de pe insulă. În mijlocul ei se afla o ditamai stânca, mare cât o casă cu etaj, pe care locuitorii o numeau Hachijō-ga-shima[38]. În vârful stâncii era un pâlc de pini şi, chiar atunci, din el au apărut vreo patru-cinci copii care tot fluturau din mâini şi strigau ceva. Hiroshi şi prietenii săi le-au răspuns, fluturând şi ei din mâini. În jurul potecii pe care mergeau, pe pajiştea de sub pini, se vedea ici şi colo câte o mână de *genge*[39] roşii înflorite.

38 În traducere, „Insula Hachijō“.

39 *Astragalus sinicus*, plantă din familia *Fabaceae*.

— Ia uitaţi, *waguri-bune*! a exclamat Katsu-*yan*, arătând marea înspre partea de răsărit a promontoriului.

Acolo se vedea plaja Niwa, înconjurând un golf micuţ şi frumos, lângă intrarea căruia stăteau nemişcate, în aşteptarea fluxului, trei *waguri-bune* – vase care înaintau trăgând în urmă plase de pescuit.

Hiroshi a zis şi el „Ooo!“, laolaltă cu prietenii lui, şi a mijit ochii, orbit de strălucirea soarelui, dar cuvintele pe care i le spusese So-*yan* mai devreme îl apăsau tot mai greu pe suflet.

Hiroshi a ajuns acasă la ora cinei, lihnit de foame. Fratele lui nu se întorsese încă şi mama, singură, îndesa nişte vreascuri în soba de gătit. Se auzeau pocnetul crengilor şi focul din sobă, şuierând ca vântul. Doar în asemenea momente mirosurile îmbietoare reuşeau să alunge duhoarea latrinei.

— Auzi, mamă? a zis Hiroshi, tolănit pe rogojini, cu mâinile şi picioarele depărtate.

— Ce-i?

— Mi-a zis cineva că Shinji şi Hatsue au făcut *omeko*. Ce-i aia?

Mama a lăsat imediat treaba şi a venit să se aşeze lângă Hiroshi. Ochii îi sclipeau ciudat. Privirea aceea şi şuviţele de păr despletit îi dădeau un aer înfricoşător.

— Hiroshi, unde-ai auzit aşa ceva? Cine ţi-a zis?

— Sō-*yan*.

— Să nu mai spui niciodată lucrul ăsta, nici fratelui tău! Dacă mai spui cuiva, te ţin nemâncat! Ai priceput?

Mama avea multă înţelegere pentru aventurile tinerilor îndrăgostiţi. Nu-i plăceau bârfele nici când se încălzea la foc împreună cu celelalte

femei, în timpul sezonului de scufundat. Dar, când propriul ei fiu devenea subiectul bârfelor răutăcioase, trebuia să-şi îndeplinească datoria de mamă.

În seara aceea, după ce Hiroshi a adormit, şi-a apropiat buzele de urechea lui Shinji şi i-a spus în şoaptă, fără să ezite:

— Ştii că lumea vorbeşte lucruri urâte despre tine şi Hatsue?

Shinji a clătinat din cap şi s-a înroşit tot. Mama era tare încurcată, dar l-a întrebat fără ocolişuri:

— Te-ai culcat cu ea?

Shinji a clătinat iar din cap.

— Aşadar, n-ai făcut nimic ca să stârneşti gurile rele. Nu-i aşa?

— Aşa e.

— Atunci, eu nu mai zic nimic. Dar să ai grijă. Oamenilor le place să clevetească.

Totuşi, lucrurile nu s-au îndreptat de la sine. În seara următoare, când mama lui Shinji s-a dus la întrunirea femeilor de pe insulă – Adunarea Zeului Maimuţă –, toate celelalte sătence au făcut feţe acre şi s-au oprit din conversaţie de cum au văzut-o intrând pe uşă. Pesemne că bârfa ajunsese şi la ele.

O seară mai târziu, Shinji s-a dus la întrunirea Asociaţiei Tinerilor. Când a intrat pe uşă, i-a găsit pe ceilalţi adunaţi în jurul unei măsuţe, sub becul fără abajur, şi discutând aprins. La vederea lui, toată lumea a tăcut brusc. Doar vuietul valurilor umplea încăperea mohorâtă, de parc-ar fi fost cu desăvârşire pustie. Ca de obicei, Shinji s-a aşezat pe jos, cu genunchii la gură, în tăcere. Ceilalţi au trecut iute la alt subiect, începând iar să discute, gălăgioşi. Şeful asociaţiei, Yasuo, care în seara aceea sosise neobişnuit de devreme, l-a salutat foarte prietenos de dincolo de masă, iar Shinji, fără să bănuiască ceva, i-a răspuns zâmbind.

Într-o zi, în timp ce-şi luau prânzul pe *Taihei-maru*, Ryūji a izbucnit:

— Frate Shin! Nu mai pot de furie! Yasuo te tot vorbeşte de rău!

— Zău?

Shinji s-a comportat ca un bărbat: a râs, fără să mai spună ceva. Vasul se legăna pe marea liniştită de primăvară. Jūkichi, de obicei scump la vorbă, a intervenit pe neaşteptate în conversaţie:

— Îmi dau seama ce se petrece. Yasuo e invidios. Puşlamaua e cu nasul pe sus pentru că taică-su e cine e. Mi-e silă de îngâmfarea lui! Shinji s-a făcut o mândreţe de bărbat şi Yasuo e gelos pe el. Dar nu trebuie să-ţi pese, Shinji. Dacă se-ntâmplă ceva, eu sunt de partea ta.

Bârfa răspândită de Yasuo începuse să se audă pe la toate răspântiile satului, dar încă nu-i ajunsese la urechi şi tatălui lui Hatsue. Apoi, într-o seară, s-a petrecut un lucru despre care satul avea să pomenească un an întreg. Incidentul a avut loc la baia publică.

Pe insulă, nici măcar oamenii cei mai înstăriţi nu aveau baie în casă, aşa că până şi Terukichi Miyata mergea la baia publică. În seara aceea, a dat la o parte perdelele de la intrarea în vestiar, cu o mişcare semeaţă a capului, s-a dezbrăcat iute şi şi-a azvârlit hainele spre un coş din răchită. Cămaşa şi brâul i-au căzut însă pe jos. Terukichi a plescăit din limbă, iritat, a cules hainele cu degetele de la picior şi le-a pus în coş. Ceilalţi îl priveau intimidaţi. Pentru Terukichi era una din rarele ocazii care-i mai rămăseseră de a arăta lumii că, aşa bătrân cum era, puterea nu-l părăsise. Trupul lui gol, peste care trecuseră atâţia ani, era o minune: braţele şi picioarele, arămii, îşi păstraseră vigoarea, iar deasupra ochilor pătrunzători şi a frunţii cu trăsături hotărâte, părul alb şi zbârlit părea o coamă de leu. Pieptul înroşit de la prea multă băutură contrasta spectaculos cu albeaţa părului. Muşchii puternici, pe care nu-i mai

folosea atât de mult ca înainte, se întăriseră şi păreau nişte bolovani măcinaţi de valuri.

Terukichi întruchipa pe drept cuvânt truda, voinţa şi ambiţia întregii insule. Plin de vigoarea oarecum necioplită a omului care se îmbogăţise pornind de la nimic, se încăpăţânase mereu să nu accepte nici o funcţie oficială în sat, câştigând astfel şi mai mult respectul sătenilor. Siguranţa din cale-afară în prezicerea vremii, experienţa lui neasemuită pe mare, mândria de a cunoaşte istoria şi legendele satului erau adesea umbrite de îndărătnicia greu de suportat, de trufia ridicolă, de iuţeala cu care se lua la harţă, chiar şi la vârsta lui. Una peste alta, se purta de parcă toate i se cuveneau, iar sătenii se obişnuiseră cu asta.

A tras uşa glisantă care dădea spre sala bazinului cu apă. Era cam înghesuială şi, prin aburii groşi, abia se distingeau siluetele în mişcare. Clipocitul apei, ciocnetul cofelor de lemn şi râsetele oamenilor reverberau în tavan, iar sentimentul de relaxare plutea în aerul fierbinte. Terukichi nu se clătea niciodată înainte de a intra în bazin[40]. De la uşă, păşea întotdeauna semeţ şi se băga direct în apă. Puţin îi păsa cât de fierbinte era şi faptul că, la vârsta lui, ar fi putut suferi un atac de inimă de la temperatura ridicată îl preocupa la fel de mult ca moda masculină.

40 La băile tradiţionale, japonezii mai întâi se spală în afara bazinului comun şi abia apoi intră, curaţi, în bazinul cu apă fierbinte.

La intrarea în bazin, Terukichi i-a împroşcat bine cu apă pe cei care deja se îmbăiau, dar, când au văzut cine era, l-au salutat politicoşi. Terukichi s-a cufundat încet, până la bărbia-i arogantă.

Doi pescari tineri, care se spălau lângă bazin şi nu observaseră sosirea lui Terukichi, tocmai îl bârfeau în gura mare:

— S-a ramolit şi moş Teru! Fata lui nu mai e fată, şi el habar n-are!

— Da’ şi Shinji al lui Kubo, ce mai lucrătură! Noi îl ţineam de copil, iar el a luat bucăţica cea mai bună!

Bărbaţii din bazin se agitau stânjeniţi, ocolindu-l pe Terukichi cu privirea. Bătrânul a ieşit din bazin roşu ca racul, dar păstrându-şi calmul aparent. A luat câte o cofă în fiecare mână şi le-a umplut din hârdăul cu apă rece, apoi s-a apropiat de cei doi, le-a turnat cât ai clipi apa în cap şi le-a tras un picior în dos. Tinerii, pe jumătate orbiţi de la săpun, au vrut să riposteze, dar, văzând cine era atacatorul, au dat înapoi. Bătrânul i-a apucat pe amândoi de ceafă cu toate că-i alunecau degetele de la săpun, i-a târât până la bazin şi, cu un brânci puternic, le-a băgat capetele sub apă. Apoi, cu mâinile lui mari înfipte în cefe, le-a zgâlţâit capetele în apă şi le-a ciocnit unul de altul, de parcă limpezea rufe.

Imediat, Terukichi a părăsit baia, cu mersul lui semeţ, fără să se mai spele şi fără să le arunce nici o privire celorlalţi, care se ridicaseră în picioare şi-l urmăreau înmărmuriţi.

Capitolul 11

A doua zi, la vremea prânzului, bătrânul Jūkichi a scos din tabacheră o hârtie îndoită mărunt şi i-a întins-o lui Shinji, zâmbind cu gura până la urechi. Când Shinji a vrut s-o apuce, i-a spus:

— Ascultă! Promiţi că nu tragi chiulul de la muncă după ce citeşti asta?

— Eu nu trândăvesc! i-a răspuns Shinji, scurt şi hotărât.

— Bine. Am încredere în tine… Azi-dimineaţă, când tocmai treceam prin faţa casei lui moş Teru, Hatsue a ieşit în grabă. S-a apropiat de mine, mi-a strecurat în palmă peticul ăsta de hârtie, pe tăcute, şi a intrat din nou în casă. Degeaba m-am bucurat că primisem un răvaş de dragoste, la vârsta mea! L-am deschis şi, când colo, era pentru „domnul Shinji“! Prostănac bătrân ce sunt! Întâi am vrut să-l fac bucăţele şi să-l arunc în mare. Dar mi-am zis că e păcat, şi ţi l-am adus.

Shinji a luat scrisoarea, în râsetele lui Jukichi şi Ryuji. A despăturit hârtia subţire îndoită de mai multe ori, atent să n-o rupă cu degetele lui butucănoase. Dintre îndoituri i-au căzut în palmă câteva fire de tutun. Hatsue începuse să scrie cu stiloul, însă după două-trei rânduri i se terminase pesemne cerneala şi continuase cu un creion subţire, aşternând semnele cu o mână de copil.

Aseară, tata a auzit la baia publică vorbe urâte despre noi şi s-a mâniat. Mi-a spus că n-am voie să te mai văd, niciodată. Ştii cum e el… oricât l-am rugat, nu s-a înduplecat. Mă obligă să stau în casă de la ora când vasele se întorc de la pescuit, seara, şi până dimineaţa, când au ieşit deja în larg. La izvor, are s-o trimită în locul meu pe o bătrână din vecini. Iar în zilele când nu se iese în larg, spune că n-o să mă scape din ochi. Mi se

rupe sufletul de jale. Ce ne facem? Te rog să cauţi un mijloc să ne putem întâlni. Mi-e frică să pun scrisori la poştă, fiindcă poştaşul ştie şi ne-ar da de gol. Am să-ţi scriu în fiecare zi şi am să ascund hârtia sub capacul de la chiupul cu apă din faţa bucătăriei. Să faci şi tu la fel cu răspunsurile. E periculos să vii direct, aşa că roagă pe vreun prieten în care ai încredere. Eu am sosit pe insulă de puţină vreme şi nu ştiu cine m-ar putea ajuta. Trebuie să ne ţinem tari! În fiecare zi mă rog în faţa plăcuţelor funerare ale mamei şi ale fratelui meu mai mare să te păzească de rele. Cred că Măritul Buddha înţelege ce simt.

Pe măsură ce citea, faţa lui Shinji se umbrea şi se lumina, prins între tristeţea de a fi despărţit de Hatsue şi bucuria pe care o simţea ştiindu-i adevăratele sentimente. Când a terminat de citit, Jūkichi i-a luat repede scrisoarea, de parcă el ar fi fost posesorul de drept. Ca să poată auzi şi Ryūji, a citit-o cu voce tare în stilul său cântat, de parcă recita o baladă populară. Shinji ştia că bătrânul n-o făcea cu răutate, pentru că tot aşa citea şi ziarul cu glas tare, dar l-a durut să vadă astfel dezvăluite cuvintele sincere scrise de fata pe care o iubea.

Pe Jūkichi scrisoarea l-a mişcat adânc. S-a întrerupt de multe ori, oftând sau scoţând exclamaţii, iar când a terminat şi-a spus părerea, pe tonul cu care dădea de obicei ordine pe vas. În liniştea după-amiezii, vocea lui puternică a răsunat cale de o sută de metri în jur:

— Femeile sunt cu adevărat înţelepte!

Fiindcă Jūkichi îl tot bătea la cap şi fiindcă aici, în largul mării, nu-l puteau auzi decât cei doi tovarăşi în care avea încredere, Shinji s-a destăinuit, puţin câte puţin. Povestea cu stângăcie, încurcând şirul întâmplărilor sau uitând esenţialul. I-a luat multă vreme să ajungă la momentul cheie din ziua furtunii, când el şi Hatsue s-au îmbrăţişat, goi, dar nu s-a întâmplat nimic mai departe.

Jūkichi, care nu zâmbea niciodată, acum nu se mai putea opri din râs.

— Ehei, de eram eu în locul tău! De eram eu! Cum ai pierdut ocazia! Aşa păţeşte cine nu cunoaşte femeia. E drept că fata asta nu-i ca oricare alta, dar chiar şi aşa, te umflă râsul… Nu-i nimic, după ce te-nsori cu ea, o s-o ai cât pofteşti.

Lui Ryūji, cu un an mai tânăr decât Shinji, nu-i scăpa o vorbă, deşi avea aerul că nu pricepe chiar totul. Cât despre Shinji, el nu era sensibil ca băieţii de la oraş, care suferă atât de mult la prima dragoste. Râsul bătrânului nu-l rănea, ba dimpotrivă, îl mângâia şi-i încălzea sufletul, iar legănarea valurilor îi aducea şi ea alinare. Acum, după ce mărturisise tot ce-i stătea pe inimă, locul trudei zilnice se preschimbase într-un refugiu liniştitor, de nepreţuit.

Ryūji, al cărui drum spre port trecea prin faţa casei lui Terukichi, s-a oferit să ia el, în fiecare dimineaţă, scrisorile lui Hatsue ascunse sub capacul de la chiupul cu apă.

— De mâine tu eşti poştaşul, a zis Jukichi, care nu glumea decât arareori.

Scrisorile zilnice au devenit subiectul favorit de discuţie pe *Taihei-maru*, la ora prânzului. Cei trei bărbaţi împărtăşeau amărăciunea şi mânia provocate de conţinutul scrisorilor. A doua scrisoare le-a stârnit chiar indignarea: Hatsue povestea despre cum a atacat-o Yasuo la izvor, în miez de noapte, şi cum a ameninţat-o. Ea şi-a ţinut promisiunea şi nu l-a dat în vileag, dar Yasuo s-a răzbunat, răspândind în tot satul minciunile despre ea şi Shinji. Când tatăl ei i-a interzis să-l mai vadă pe Shinji, Hatsue i-a explicat totul deschis şi i-a povestit despre purtarea neruşinată a lui Yasuo. Cu toate astea, Terukichi n-a luat nici o măsură, ba chiar a continuat să se arate la fel de prietenos faţă de familia tânărului. Pe Hatsue o cuprindea sila numai când se gândea la el. La sfârşitul epistolei în

care înşirase totul amănunţit, fata îl ruga pe Shinji să nu-şi facă griji, pentru că era foarte atentă şi se păzea de Yasuo.

Ryūji şi-a manifestat zgomotos indignarea; până şi pe chipul lui Shinji, întotdeauna atât de calm, s-a văzut mânia.

— Toate astea se-ntâmplă numai pentru că sunt sărac!

Niciodată nu-i mai scăpaseră de pe buze astfel de cuvinte. Acum simţea că-i dau lacrimile, dar nu pentru că era sărac, ci pentru că se ruşina de slăbiciunea care-l făcuse să se tânguiască. Şi-a încordat faţa încercând să oprească lacrimile înainte să-l vadă ceilalţi.

De data asta Jūkichi n-a mai râs.

Bătrânului îi plăcea tutunul şi avea ciudatul obicei de a fuma într-o zi pipă, iar în cealaltă zi, ţigări. Azi era rândul ţigărilor. În zilele de pipă obişnuia să ciocănească gâtul pipei, din alamă, de bordul vasului. Din pricina asta, copastia se tocise într-un loc şi făcuse o adâncitură mică. Iubindu-şi atât de mult vasul, Jūkichi a hotărât să fumeze pipă numai o dată la două zile, iar în rest fuma ţigări Shinsei, înfipte într-un portţigaret pe care şi-l meşterise singur dintr-o bucată de coral verde.

Şi-a luat privirile de la cei doi tineri şi, cu portţigaretul între buze, a cercetat întinderea golfului Ise, învăluit în ceaţă. Morozaki, în capul peninsulei Chita, abia se zărea în depărtare.

Chipul lui Jūkichi Ōyama era ca tovalul. Ars de soare până în străfundul ridurilor adânci, avea sclipirea pielii lustruite. Ochii erau pătrunzători şi plini de viaţă, dar îşi pierduseră limpezimea din tinereţe. În schimb, acum păreau să poată înfrunta şi cea mai puternică lumină, acoperiţi de acelaşi văl ca şi pielea.

Vârsta şi experienţa lui de pescar îl învăţaseră să aştepte în linişte.

— Îmi dau seama la ce vă gândiţi voi doi: vreţi să-i trageţi o mamă de bătaie lui Yasuo. Însă n-ar

folosi la nimic. Prostul tot prost rămâne, aşa că lăsaţi-l în pace. Shinji, ştiu că nu ţi-e uşor, dar trebuie să rabzi. Cu răbdarea treci marea… Lucrurile au să se îndrepte. Adevărul învinge întotdeauna, chiar dacă nu strigă-n gura mare. Moş Teru nu-i prost şi ştie să recunoască o minciună. Lăsaţi-l pe Yasuo. Până la urmă o să se facă dreptate.

Cu o zi întârziere, clevetelile din sat au ajuns şi la far, odată cu poşta şi proviziile. Zvonul că Terukichi îi interzisese lui Hatsue să-l mai vadă pe Shinji i-a umplut sufletul de remuşcări lui Chiyoko. A încercat să se consoleze la gândul că Shinji nu ştia de la cine pornise bârfa. Şi totuşi, văzându-l cât de abătut era, într-o zi când a venit să le aducă peşte, nu l-a putut privi în ochi. La rândul lor, părinţii ei cei cumsecade nu înţelegeau de ce era atât de prost-dispusă.

Vacanţa de primăvară se apropia de sfârşit şi sosise ziua în care Chiyoko trebuia să se întoarcă la căminul studenţesc din Tokyo. Era într-o stare de spirit groaznică: nu putea mărturisi că zvonul pornise de la ea, dar în acelaşi timp nu putea nici să plece fără a-i cere iertare lui Shinji. Þinea s-o facă, deşi tânărul n-avea nici un motiv să fie mânios pe ea câtă vreme nu ştia cine iscase zvonul.

În ajunul întoarcerii la Tokyo, Chiyoko a petrecut noaptea în casa dirigintelui poştei. În dimineaţa următoare a plecat singură pe plajă, înainte de revărsatul zorilor, la ora când se făceau pregătirile de ieşit în larg. La lumina stelelor, vasele erau aşezate pe „abace“, apoi, în strigătele de încurajare ale oamenilor, alunecau încet, parcă în silă, către apă. Pe mal nu se distingea decât albeaţa prosoapelor sau a ştergarelor pe care bărbaţii şi le înfăşuraseră în jurul capului.

La fiecare pas, nisipul rece înghiţea sandalele de lemn ale fetei, apoi se retrăgea încet, alunecând în jos de pe picior. Pescarii erau ocupaţi şi nimeni nu

i-a aruncat măcar o privire. Chiyoko s-a simţit ruşinată văzându-i pe toţi acei oameni prinşi în vârtejul monoton, dar puternic al muncii lor de zi cu zi. Şi-a dat seama că ei puneau trup şi suflet în truda lor şi nu-i frământau problemele sentimentale, ca pe ea. Ochii fetei cercetau din răsputeri întunericul dinaintea zorilor, căutându-l pe Shinji. Însă toţi bărbaţii arătau la fel şi nu le putea deosebi chipurile.

Unul dintre vase a intrat în valuri şi a început să plutească, descătuşat. Fără să se gândească prea mult, Chiyoko s-a apropiat de vas şi l-a strigat pe un tânăr cu prosop alb în jurul capului, care tocmai se pregătea să se urce pe punte. Tânărul a întors capul şi, după chipul surâzător şi dinţii de un alb sclipitor, Chiyoko l-a recunoscut imediat pe Shinji.

— Mă întorc azi la Tokyo. Am venit să-mi iau rămas-bun.

— Da?…

Shinji a tăcut câteva clipe, apoi a adăugat, pe un ton nefiresc, de parcă nu ştia ce să mai spună:

— …La revedere.

Shinji se grăbea. Chiyoko înţelegea asta foarte bine şi era chiar mai grăbită decât el. N-a mai putut rosti nimic, cu atât mai puţin o mărturisire. A închis ochii, rugându-se ca Shinji să mai stea acolo măcar o clipă. În momentul acela, şi-a dat seama că gândul ei de a-i cere tânărului iertare nu era decât o mască sub care se ascundea dorinţa, îndelung nutrită, de a-l vedea că se poartă frumos cu ea.

Oare pentru ce anume nădăjduia să fie iertată? Fata, convinsă de propria-i urâţenie, a lăsat să-i scape, într-o clipă, întrebarea pe care o purta întotdeauna într-un ungher al sufletului şi pe care n-ar fi îndrăznit s-o pună nimănui altcuiva:

— Shinji-*san*, sunt chiar atât de urâtă?

— Ce? a întrebat el, luat pe nepusă masă.

— Faţa mea e aşa de urâtă?

Chiyoko spera din suflet ca întunericul zorilor să-i protejeze chipul, făcând-o să pară măcar un pic mai frumoasă. Marea începuse deja să se lumineze, înspre răsărit.

Shinji i-a răspuns pe loc. Era foarte zorit şi graba lui l-a ajutat să n-o rănească pe fată cu un răspuns şovăitor:

— Ce tot vorbeşti? Eşti frumoasă! a spus, cu o mână pe pupa vasului şi legănându-şi un picior, gata să sară pe punte. Eşti frumoasă!

Toată lumea ştia că Shinji nu se pricepea la complimente. Acum nu făcuse decât să dea un răspuns pripit unei întrebări urgente. Vasul s-a pus în mişcare. În timp ce se depărta, Shinji a fluturat vioi din mână.

Lăsase pe mal o fată fericită.

În acea dimineaţă, chipul lui Chiyoko părea că prinsese viaţă. Părinţii ei, coborâţi de la far ca s-o petreacă, nu pricepeau de ce-o vedeau atât de bucuroasă că se întorcea la Tokyo.

Feribotul *Kamikaze-maru* s-a desprins de la chei şi Chiyoko a rămas singură pe puntea încălzită de razele soarelui, dând în sfârşit frâu liber fericirii pe care o purta în suflet încă din zori. „A zis că sunt frumoasă! Bărbatul acela mă vede frumoasă!“ Chiyoko repeta, neobosită, refrenul pe care şi-l spusese deja de o sută de ori de la fericitul moment încoace. „Chiar aşa a zis! Asta mi-e de-ajuns. N-am voie să sper mai mult. Mi-a zis cu adevărat! Am să mă mulţumesc cu atât şi n-am să-i râvnesc dragostea. El iubeşte pe altcineva. De ce oare i-am făcut atâta rău? Din gelozie i-am pricinuit atâtea necazuri! Şi, după ce că l-am trădat, îmi spune că sunt frumoasă! Trebuie să-mi răscumpăr greşeala… Am să fac tot ce-mi stă în puteri ca să-l răsplătesc…“

Un cântec straniu, purtat de valuri, i-a întrerupt visarea. S-a uitat şi a văzut o mulţime de vase venind dinspre canalul Irako, toate purtând

steaguri roşii. Cântecul era intonat de oamenii de pe vase.

— Cine-s ăia? l-a întrebat Chiyoko pe tânărul ajutor de căpitan, care tocmai strângea parâma de manevră de la pupa.

— Sunt pelerini care merg la templul Ise. Pescarii de la Yaizu şi Enshū, din golful Suruga, îşi iau familiile pe vasele lor de pescuit *katsuo*[41] şi vin până la Toba. Numele vaselor sunt scrise pe steagurile roşii. Îşi petrec vremea bând, cântând şi jucând jocuri de noroc.

41 *Katsuwonus pelamis*, peşte din familia *Scombridae*, înrudit cu tonul.

Stindardele roşii se distingeau tot mai limpede. Vasele rapide de pescuit, făcute să navigheze în largul oceanului, s-au apropiat repede de *Kamikaze-maru*, iar cântecele, purtate de vânt, s-au auzit tot mai tare.

„Bărbatul acela mi-a spus că sunt frumoasă“, şi-a repetat Chiyoko în sinea ei.

Capitolul 12

Primăvara era pe terminate. Copacii înverziseră. Tufele de crini japonezi încă nu înfloriseră pe coasta de răsărit a insulei, însă o mulţime de alte flori îşi arătau, ici şi colo, culoarea. Copiii mergeau la şcoală, iar o parte din scufundătoare intrau deja în apa rece, la cules de alge *wakame*[42]. Tot mai multe case rămâneau pustii la ora prânzului, cu uşile descuiate şi ferestrele larg deschise. Albinele intrau şi le explorau în voie, zburând prin camerele goale şi uneori ciocnindu-se, spre uimirea lor, de câte-o oglindă.

42 *Undaria pinnatifida*, specie de alge comestibile.

Cum nu se pricepea la născocit planuri, Shinji nu găsise încă un mijloc de a se întâlni cu Hatsue. Deşi în trecut ocaziile fuseseră rare, gândul la următoarea întrevedere făcea să i se pară aşteptarea mai uşor de suportat; acum însă, ştiind că nu se puteau întâlni, îşi dorea şi mai mult s-o vadă. Îi făcuse totuşi o promisiune lui Jūkichi şi nu putea lipsi de la muncă în nici o zi. Nu-i mai rămânea decât să dea târcoale casei lui Hatsue, seara, când nu mai trecea nimeni pe uliţe. Uneori fereastra de la etaj se deschidea şi chipul lui Hatsue apărea la geam. În afară de momentele norocoase în care era luminat de razele lunii, chipul fetei rămânea cufundat în umbră. Însă tânărul, cu privirea lui ageră, putea spune şi când ochii ei erau umeziţi de lacrimi. Hatsue nu-i adresa nici un cuvânt, de teamă să n-o audă vecinii. Shinji o privea şi el în tăcere, ascuns după gardul scund de piatră al micii grădini de legume din dosul casei. Hatsue împărtăşea negreşit amărăciunea acestor întâlniri neîmplinite în scrisoarea pe care o aducea a doua zi Ryūji, iar Shinji putea asocia în

sfârşit vocea cu înfăţişarea, închipuindu-şi fata fără glas din ajun vorbind şi mişcându-se.

Aceste întâlniri îl amărau la fel de mult şi pe Shinji. Uneori, răpus de tristeţe, pleca seara de unul singur, căutând locurile cele mai pustii. I s-a întâmplat să ajungă până la mormântul prinţului Deki, în partea de miazăzi a insulei. Mormântul se afla sub un tumul al cărui contur nu se mai distingea clar, însă era străjuit în vârf de şapte pini bătrâni, care înconjurau un mic templu cu poartă *tori-i*.

Legenda prinţului Deki era învăluită în mister. Nu se ştia nici măcar din ce limbă provenea acel nume straniu. Prinţul era sărbătorit din moşi-strămoşi, în perioada Anului Nou după calendarul vechi. Atunci, bătrânii satului desferecau un sipet şi scoteau la iveală un fel de sceptru, însă nimeni nu putea spune ce legătură avea acel obiect preţios cu prinţul. Până nu cu mult timp în urmă, copiii de pe insulă îşi strigau mamele „*eya*“. Se zicea că obiceiul pornise de la pruncul prinţului, care-l auzise strigându-şi soţia „*heya*“[43] şi încercase să-l imite.

43 Sensul actual al cuvântului *heya* este „cameră“. Pe baza aceleiaşi asocieri de idei, în limba modernă există doi termeni pentru „soţie“, *kanai* şi *okusan*, al căror sens literal este „(doamna din) interiorul casei“.

În orice caz, demult, un prinţ dintr-o ţară îndepărtată s-a urcat pe o corabie de aur şi a ajuns pe insula Utajima. Prinţul a luat de nevastă o fată din partea locului şi, când a murit, a fost îngropat cu mare cinste, într-un tumul. Nu s-a păstrat nici o poveste despre viaţa lui, nu i s-a pus în seamă nici una din acele întâmplări cutremurătoare care iau amploare pe măsură ce sunt transmise mai departe şi creează o imagine legendară… Presupunând că legendele se nasc din fapte adevărate, tăcerea care învăluie figura prinţului e mărturia unui trai fericit şi lipsit de evenimente. Poate că a fost o fiinţă

celestă, coborâtă pe un tărâm necunoscut. Poate că şi-a dus viaţa pământeană neştiut de lume, înconjurat de fericire şi de binecuvântarea zeilor. Poate de aceea rămăşiţele lui au fost îngropate în tumulul ce se ridica deasupra frumoasei plaje de la Gori şi a stâncii Hachijō-ga-shima, nelăsând în urmă nici o poveste…

Spre deosebire de fericitul prinţ, tânărul nostru era cuprins de amărăciune. A tot rătăcit în jurul templului, iar când a obosit, s-a aşezat pe iarbă cu genunchii strânşi la piept, cufundat în gânduri. A privit marea, scăldată de razele lunii. Astrul era învăluit în ceaţă, semn că a doua zi avea să plouă.

În dimineaţa următoare, când Ryūji a trecut pe la casa lui Hatsue ca să ia scrisoarea, a găsit-o puţin ieşită de sub capacul de lemn al chiupului pentru apă şi acoperită cu un lighenaş de cositor, ca să nu se ude. Ploaia a ţinut toată ziua, aşa că, la ora prânzului, Shinji a citit scrisoarea ferind-o sub pelerină. Scrisul se desluşea greu. Hatsue o scrisese dimineaţa devreme, în aşternut şi mai mult pe bâjbâite, fără să aprindă lumina, de teamă să nu atragă atenţia. De obicei scria în timpul zilei, când avea o clipă de răgaz, şi apoi „punea la cutie“ scrisoarea dimineaţa devreme, înainte de ieşirea vaselor în larg. Dar astăzi se grăbea să-i povestească ceva lui Shinji, aşa că rupsese epistola din ajun şi scrisese alta, explica ea.

În noaptea dinainte, Hatsue a avut un vis de bun augur. Un zeu i-a spus că Shinji era reincarnarea prinţului Deki. O va lua de soţie şi vor avea un copil frumos ca o nestemată.

Hatsue nu avea de unde şti că Shinji mersese tocmai în ajun la mormântul prinţului Deki. A fost atât de impresionat de uimitoarea coincidenţă, încât s-a hotărât să-i scrie şi el fetei, de cum ajungea acasă, pentru a-i desluşi tâlcul visului.

De când Shinji muncea şi aducea bani în casă, mama lui nu mai era nevoită să se scufunde când apa era încă rece. Se gândea să mai aştepte până în

iunie. Însă era obişnuită să muncească din greu şi, de când se încălzise vremea, treburile casei nu-i mai erau de-ajuns. Dacă stătea degeaba, o năpădeau tot felul de griji. Nefericirea fiului o apăsa mereu pe suflet. În ultimele trei luni, Shinji se schimbase mult: nu fusese niciodată vorbăreţ, însă veselia tinerească ce-i luminase chipul, chiar şi tăcut, se stinsese cu desăvârşire.

Într-o zi, terminase înainte de prânz tot ce avea de cârpit şi, la începutul după-amiezii, deja se plictisea. Pe nesimţite, s-a pomenit gândindu-se cum să-i mai aline fiului amărăciunea. În casa lor nu pătrundea soarele, însă deasupra magaziei vecinului se zărea cerul senin de primăvară târzie. A ieşit afară, hotărâtă. S-a dus la dig şi a privit tumultul valurilor. Ca şi fiul său, venea să ceară sfatul mării când avea ceva pe suflet.

Pe dig erau înşirate la uscat o sumedenie de frânghii de la capcanele pentru caracatiţe. Alături, pe plaja unde nu rămăseseră decât puţine bărci trase la mal, erau întinse plase de pescuit, tot la uscat. A zărit un fluture ce zbura de ici-colo, după pofta inimii, venind către dig dinspre plasele întinse. Era un *kuroageha*[44] mare şi frumos. Plecase pesemne în căutarea vreunei flori noi, printre uneltele de pescuit împrăştiate pe nisip şi ciment. Casele pescarilor nu aveau grădini în adevăratul sens al cuvântului, ci doar nişte straturi cu flori la marginea drumului, înguste şi împrejmuite cu pietre. Pe fluture nu-l mai atrăgeau probabil acele flori sărăcăcioase şi de aceea venise pe plajă.

44 *Papilio protenor*, specie de fluturi tropicali, mari şi viu coloraţi.

În exteriorul digului, valurile muşcau întruna din nisipul de pe fundul mării şi apa era de un gălbui tulbure. Când se apropiau de mal, valurile se spărgeau cu zgomot. Mama lui Shinji a urmărit cu privirea fluturele care se îndepărta de dig zburând aproape de suprafaţa tulbure a apei. O

clipă a părut că-şi odihneşte aripile, apoi s-a înălţat pe cer.

„Ce fluture ciudat! Parcă imită pescăruşii!“ şi-a spus mama, urmărindu-l tot mai captivată. Zbura sus, împotriva brizei, încercând s-o ia înspre larg. Vântul, deşi domol, era greu de înfruntat pentru aripioarele fragile. Fluturele nu s-a dat bătut: în cele din urmă a reuşit să se înalţe pe cer şi să se depărteze. Mama lui Shinji nu l-a scăpat din ochi. A zburat până a devenit doar un punct negru pe cerul orbitor. A mai dat o vreme din aripi în înalturi, dar apoi s-a întors la dig, în zbor clătinat, aproape de suprafaţa apei. Pesemne că-l ameţiseră întinderea strălucitoare a oceanului şi silueta insulei vecine, care părea ba aproape, ba departe. S-a oprit să-şi odihnească aripile pe o frânghie pusă la uscat, adăugându-şi micuţa umbră ca un nod peste umbra acesteia.

Mama lui Shinji nu credea în semne şi superstiţii, dar truda zadarnică a fluturelui a îndurerat-o.

„Fluture prost! Dacă vrei să pleci departe, aşează-te binişor pe feribot şi te-o duce el!“ Neavând treabă în afara insulei, ea nu se mai urcase pe vas de mulţi ani.

În momentul acela, fără să ştie de ce, a simţit născându-i-se în piept o vitejie nesăbuită. A plecat de pe dig, cu pasul sigur şi rapid. S-a întâlnit pe drum cu o scufundătoare, care i-a dat bineţe şi a rămas apoi uimită văzând-o pe mama lui Shinji atât de cufundată în gânduri, încât nici măcar n-a răspuns la salut.

Terukichi Miyata era unul dintre oamenii cei mai înstăriţi din sat. Casa lui era mai nouă decât celelalte, deşi acoperişul din ţigle nu le domina pe cele din jur. Nu avea poartă la stradă şi nici nu era înconjurată de un zid din piatră. Fusese construită la fel ca restul caselor din sat: la stânga intrării se vedea uşiţa pentru golirea latrinei, iar la dreapta,

fereastra bucătăriei; falnice, amândouă revendicau acelaşi rang înalt, aşa cum tronau Ministrul de Dreapta şi Ministrul de Stânga printre păpuşile *hina*[45]. Casa se afla pe un teren în pantă, dar pivniţa solidă cu pereţii din beton şi ferestruicile care se iveau jos, lângă drumeag, îi dădeau un aer de stabilitate.

45 Păpuşi tradiţionale japoneze reprezentând personaje de la Curtea Imperială din perioada Heian (794-1185). În timpul Festivalului Păpuşilor (*Hina-matsuri*), care are loc în fiecare an pe 3 martie, păpuşile sunt expuse, în ordinea rangului, pe o etajeră în trepte.

Lângă intrarea în bucătărie era un vas pentru apă, suficient de mare cât să intre un om în el. Capacul de lemn – cel sub care Hatsue ascundea scrisorile pentru Shinji în fiecare dimineaţă – părea că-şi face bine datoria de a împiedica praful să intre în apă, însă vara nu putea ţine piept ţânţarilor sau gândacilor de frunză, ale căror trupuri înecate pluteau mereu pe suprafaţa apei.

Mama lui Shinji a ezitat o clipă înainte să intre în casă. Doar simplul fapt de a trece pragul familiei Miyata, cu care nu avea o legătură strânsă, era suficient pentru a da apă la moară clevetelilor din sat. S-a uitat în jur. Nu se vedea nici ţipenie de om; doar două-trei găini se plimbau agale pe uliţă. Marea se zărea în jos, printre tufele sărace de azalee din curtea vecinului. Mama şi-a trecut mâna prin păr şi, simţindu-l răscolit de vânt, a scos din sân un mic pieptene roşu din celuloid, cu câţiva dinţi lipsă, şi s-a pieptănat în grabă. Era îmbrăcată cu straiele de zi cu zi. Pe faţă nu avea nici urmă de pudră, iar pieptul îi era ars de soare. Purta o haină petrecută, nişte pantaloni *monpe* plini de petice şi sandale de lemn. Degetele de la picioare i se bătătoriseră de la nenumăratele răni dobândite din felul în care scufundătoarele loveau cu putere fundul apei, ca să se ridice la suprafaţă. Unghiile i se întăriseră şi se încovoiaseră. Nu erau nici pe

departe nişte picioare frumoase, însă călcau pământul apăsat şi sigur.

A intrat în micul vestibul cu podea de lut. Două-trei perechi de sandale *geta* zăceau aruncate în dezordine. O sanda era răsturnată. Altele, cu şireturi roşii, păreau că tocmai se întorseseră de pe malul mării: nisipul ud de pe talpă încă mai păstra conturul piciorului care le purtase.

Casa era cufundată în tăcere şi în aer plutea mirosul latrinei. Camerele care dădeau în vestibul erau întunecate, însă prin fereastra încăperii din fund se strecurau razele soarelui, tronând pe podea ca o eşarfă mare de culoarea şofranului.

— Bună ziua! a spus mama, cu voce tare.

Au trecut câteva clipe. Nici un răspuns. A mai strigat o dată.

Hatsue a apărut coborând pe scara de la marginea vestibulului.

— Mătuşă! Dumneata erai?

Fata purta nişte pantaloni *monpe* simpli şi avea părul prins cu o panglică galbenă.

— Frumoasă panglică! i-a spus mama lui Shinji, în chip de compliment.

În timp ce vorbea, o studia pe fata de care fiul său se îndrăgostise atât de tare. I s-a părut uşor slăbită şi palidă, cu ochii negri şi mai sclipitori ca de obicei. Simţindu-se privită cu atenţie, Hatsue s-a înroşit.

Mama lui Shinji era foarte hotărâtă: avea să-l vadă pe Terukichi şi să-l convingă de nevinovăţia fiului ei. Îşi va deschide sufletul în faţa bătrânului şi-l va face să accepte căsătoria. Nu exista altă soluţie decât să stea de vorbă, ca de la părinte la părinte.

— E acasă tatăl tău?

— Este.

— Poţi să-i spui că vreau să vorbesc ceva cu el?

— Numaidecât!

Fata a urcat la etaj, cu o expresie uşor neliniştită. Mama lui Shinji s-a aşezat pe treapta ce

ducea din vestibul spre interiorul casei. A aşteptat îndelung şi i-a părut rău că nu-şi adusese ţigările. Între timp, i-a mai slăbit curajul. A început să înţeleagă cât de nebunesc era visul pe care-l nutrea.

Scara a scârţâit uşor sub paşii lui Hatsue. Fata n-a coborât însă până jos, ci s-a oprit la jumătatea scării şi s-a aplecat puţin. Chipul nu i se desluşea bine în întuneric.

— Mătuşă… Tata a zis că nu stă de vorbă cu dumneata…

— Nu vrea să mă vadă?

— Nu…

Răspunsul a făcut-o să-şi piardă şi ultima fărâmă de curaj. S-a simţit umilită şi s-a înfuriat la culme. Într-o clipă i s-au perindat prin faţa ochilor lunga viaţă trudită şi greutăţile pe care a trebuit să le înfrunte de când a rămas văduvă. A strigat din prag, împroşcând cuvintele de parcă scuipa pe cineva în obraz:

— Deci aşa, zice că nu vrea să stea de vorbă cu o văduvă sărmană! Zice să nu-i mai calc pragul a doua oară! Să-i spui şi tu că n-am să mai pun piciorul în casa asta niciodată!

Mama n-a putut să-i povestească lui Shinji despre înfrângerea suferită. Înfuriată, a dat toată vina pe Hatsue şi i-a pus atâtea rele în spate, încât până la urmă s-a certat cu Shinji. În ziua următoare nu şi-au vorbit deloc, dar peste încă o zi s-au împăcat. Simţind dintr-odată nevoia de consolare, mama i-a povestit lui Shinji despre vizita pe care i-o făcuse lui Terukichi şi despre eşecul suferit. Băiatul aflase deja, dintr-o scrisoare de la Hatsue. Mama a omis din mărturisire partea finală, când aruncase vorbe grele. La fel şi Hatsue, ca să nu-l rănească. Pe Shinji l-a durut umilirea îndurată de mama lui, dată afară din casa lui Terukichi. Cu inima sa bună, Shinji şi-a spus că, deşi fusese urât din partea ei s-o vorbească de rău pe Hatsue, nu i-o

putea lua în nume de rău. Din dragoste filială, a hotărât să nu-i mai dezvăluie sentimentele pentru Hatsue, cum făcuse până acum, ci să le destăinuiască numai patronului şi lui Ryūji. Aşadar, pentru că intenţiile ei bune eşuaseră, mama s-a trezit singură cuc.

Spre norocul lui Shinji, pescuitul n-a fost deloc întrerupt din cauza vremii, scutindu-l de chinul unor zile nesfârşit de lungi în care n-o putea vedea pe Hatsue. A sosit luna mai, dar întâlnirile lor erau tot interzise. Într-o zi, Ryuji i-a adus o scrisoare care l-a făcut să plutească în al nouălea cer.

...Mâine-seară, tata va avea oaspeţi, cum nu i se întâmplă decât arareori. Sunt nişte funcţionari de la prefectura din Tsu şi au să înnopteze la noi. Când are musafiri, tata bea mult şi-l doboară somnul repede. Pe la unsprezece cred c-am să mă pot furişa din casă. Aşteaptă-mă la templul Yashiro…

În acea zi, întors de la pescuit, Shinji şi-a pus cămaşă albă, nouă-nouţă. Mama, căreia nu-i dăduse nici o explicaţie, îl privea timid. I se părea că-l revedea pe fiul ei din ziua furtunii.

Shinji cunoştea foarte bine tortura aşteptării. Ar fi vrut s-o lase şi pe fată să aştepte, la rândul ei, dar n-a fost în stare. Imediat ce mama şi Hiroshi s-au băgat în aşternut, Shinji a ieşit pe uşă. Mai erau două ore până la unsprezece.

S-a gândit să treacă pe la Asociaţia Tinerilor ca să-şi omoare timpul. Ferestrele căsuţei erau luminate şi dinăuntru răzbăteau glasurile celor care înnoptau acolo. Lui Shinji i s-a părut că vorbeau despre el şi s-a îndepărtat. S-a oprit pe dig, cu faţa în bătaia vântului. Brusc, şi-a amintit de puternica emoţie pe care a simţit-o la vederea cargoului alb ce aluneca la orizont, pe fundalul norilor de seară, în ziua când a aflat de la Jūkichi cine era Hatsue. Vasul acela era „necunoscutul“. Câtă vreme

observase necunoscutul de la distanţă, în sufletul lui fusese linişte. Însă, odată ce se îmbarcase spre necunoscut şi ridicase pânzele, neliniştea şi disperarea, confuzia şi durerea se abătuseră toate asupra lui, copleşindu-l.

Credea că înţelege de ce inima lui, în loc să fie inundată de bucurie, era pe jumătate amorţită, incapabilă să tresară. Ştia că Hatsue îi va cere să găsească o soluţie grabnică. S-o răpească? Dar trăiau pe o insulă izolată! Să fugă pe mare? Shinji nu avea o barcă a lui şi, înainte de toate, nu avea bani. Să moară împreună? Se mai întâmplase ca îndrăgostiţii de pe insulă să-şi pună capăt zilelor, dar aceştia fuseseră nişte egoişti, cărora nu le păsa decât de ei înşişi. Sufletul generos al tânărului respingea ideea. Niciodată nu-şi dorise să moară şi, mai presus de orice, avea o familie care depindea de el.

Cufundat în gânduri, nici n-a băgat de seamă când a trecut timpul. Tânărul, care nu era obişnuit să-şi petreacă vremea cugetând, a descoperit că o astfel de activitate avea surprinzătorul efect de a face timpul să se scurgă rapid. Cu toate astea, s-a rupt din visare. Oricât de util era obiceiul proaspăt dobândit, tânărul a simţit în el, înainte de toate, un pericol limpede.

Shinji nu avea ceas. De fapt, nici nu-i trebuia. Avea în schimb calitatea uimitoare de a şti instinctiv ora, zi sau noapte. Stelele se mişcau întotdeauna, iar el, chiar dacă nu izbutea să le măsoare mersul cu precizie, simţea în trup rotirea imensei roţi a timpului. Era firesc să înţeleagă ordinea naturii, câtă vreme trăia în sânul ei.

De fapt, când se aşezase pe treptele biroului de la templu, auzise pendula bătând o dată, pentru ora zece şi jumătate. Familia preotului dormea liniştită. Cu urechea lipită de oblonul de ploaie, Shinji a numărat acum, una câte una, unsprezece bătăi de pendulă. S-a ridicat şi, luând-o printre

pinii întunecaţi, a urcat cele două sute de trepte din piatră. Era un cer fără lună, acoperit de nori subţiri. Abia se zăreau câteva stele. Treptele din piatră de calcar adunau ultimele fărâme de lumină, aşternându-se albe la picioarele lui Shinji, ca o solemnă cascadă. Vasta întindere a golfului Ise era cufundată în întuneric, dar câteva luminiţe se desluşeau pe coastă, răzleţe în peninsulele Chita şi Atsumi, strălucitoare şi numeroase în dreptul oraşului Uji-Yamada. Tânărul era mândru foc de cămaşa lui nouă-nouţă. O asemenea albeaţă ar fi trebuit să sară în ochi chiar de jos, de la piciorul celor două sute de trepte. Pe la jumătatea scării, ramurile pinilor din jur aruncau umbre întunecate.

O siluetă şi-a făcut apariţia jos, la poale. Inima lui Shinji a tresărit de bucurie. Sandalele de lemn răsunau puternic pe treptele de piatră, în contrast cu silueta măruntă. Paşii urcau hotărât, fără nici cel mai mic semn de oboseală.

Shinji ar fi vrut să-i zboare în întâmpinare, dar s-a abţinut. De vreme ce-o aşteptase atâta, câştigase dreptul de a o primi, demn, în vârf. Simţea însă că, odată ce-i va vedea chipul, nu se va putea stăpâni să-i strige numele decât dacă o lua la fugă în jos, către ea. Oare când avea să se întâmple? Poate la a suta treaptă?

Chiar atunci, Shinji a auzit din josul treptelor un strigăt de mânie. Fără urmă de îndoială, vocea strigase numele fetei.

Hatsue s-a oprit brusc pe a suta treaptă, mai lată decât celelalte. I se desluşea freamătul pieptului. Din spatele pinilor, unde stătuse ascuns, şi-a făcut apariţia tatăl ei, Terukichi. A prins-o de încheietura mâinii. Părea că cei doi aveau un schimb de cuvinte aprins. Shinji a rămas în capul treptelor, înlemnit, de parcă fusese legat de scară. Terukichi n-a aruncat nici măcar o privire în sus, către locul unde era el. A început să coboare, ţinându-şi fiica strâns de mână. Neştiind ce să facă, cu mintea îngheţată, Shinji a rămas nemişcat în capul scării,

ca o santinelă. Siluetele celor doi au ajuns jos, au cotit la stânga şi s-au făcut nevăzute.

Capitolul 13

Când se apropia sezonul de scufundări, fetele de pe insulă erau cuprinse de aceeaşi teamă ca şi fetele de la oraş în preajma examenelor şcolare. Începeau să deprindă scufundatul încă din clasa a doua sau a treia de şcoală primară, când, în joaca lor, culegeau pietre de pe fundul mării. Mai târziu se adăuga spiritul de competiţie şi, în mod firesc, deveneau tot mai pricepute. Însă, când joaca lipsită de griji se transforma în muncă aspră şi scufundatul însemna mijloc de trai, toate fetele simţeau spaima născându-li-se în suflet. Pentru ele, primăvara nu era decât o prevestire a temutei veri.

Frigul, senzaţia de sufocare, chinul provocat de apa care le intra sub ochelarii de protecţie, panica şi senzaţia de leşin ce le cuprindeau întreg trupul când erau doar la o palmă de scoica pe care voiau s-o culeagă… nenumăratele răni, tăieturile la degetele picioarelor, când băteau fundul apei cu putere ca să se ridice la suprafaţă şi vreo scoică li se înfigea în deget, sfârşeala ca de plumb ce le cuprindea după scufundările până la limita rezistenţei… Toate astea li se întipăreau adânc în minte şi, cu cât le retrăiau mai mult, cu atât groaza lor creştea. Aveau coşmaruri chiar în somnul cel mai profund, unde visele n-ar fi trebuit să se poată strecura. Se trezeau adeseori în miez de noapte, în întunericul ocrotitor al camerei, şi-şi priveau sudoarea adunată în pumnii încleştaţi.

Scufundătoarele mai în vârstă, măritate, erau altfel. Odată ieşite din apă, cântau şi râdeau ori sporovăiau în gura mare. Pentru ele, munca şi veselia se îmbinau firesc. Fetele tinere le priveau cu admiraţie, dar se îndoiau că vor ajunge şi ele aşa. Totuşi, odată cu trecerea anilor, constatau

uimite că, pe nesimţite, intraseră şi ele în rândul scufundătoarelor vesele şi cu experienţă.

Pe insula Utajima, scufundătoarele munceau din greu în iunie şi iulie. Locul lor era plaja Niwa, pe partea de răsărit a promontoriului Benten.

Sezonul ploios nu începuse încă. Era o zi însorită şi atât de caldă, încât cu greu se mai putea numi început de vară. Femeile aprinseseră un foc pe plajă şi vântul de miazăzi purta fumul până la mormântul prinţului Deki. În larg, cerul era acoperit cu nori de vară. Plaja Niwa înconjura un golfuleţ care se deschidea înspre Pacific. Întocmai numelui pe care-l purta[46], plaja cea mică era croită ca o grădină. Stâncile de calcar din jur, numeroase, păreau aşezate acolo special pentru copiii care se jucau de-a indienii, pitulându-se după ele şi împuşcându-se. Stâncile aveau suprafaţa netedă şi, din loc în loc, nişte găuri cât degetul cel mic, în care-şi făceau sălaş crabii şi alte gângănii de pe plajă. Nisipul era de un alb imaculat. În vârful falezei ce cobora în mare, spre stânga plajei, crinii asiatici erau în plină floare. Când îmbătrâneau, florile lor păreau nişte capete ciufulite abia trezite din somn, însă acum îşi înălţau petalele senzuale, albe şi puternice, pe cerul de cobalt.

46 În limba japoneză, *niwa* înseamnă „grădină“.

Venise ora prânzului şi femeile, adunate în jurul focului, sporovăiau vesele. Nisipul încă nu le ardea tălpile cu fierbinţeala lui şi apa era rece, dar nu era nici atât de frig încât să-şi pună hainele vătuite şi să se strângă în jurul focului de cum ieşeau din adâncuri. Râzând cu poftă, femeile îşi umflau piepturile, lăudându-se fiecare cu sânii ei. Una dintre ele tocmai şi-i săltase puţin cu palmele.

— N-ai voie, n-ai voie aşa! Lasă mâinile jos, altfel cine ştie cu cât ne înşeli!

— Ia uite cine vorbea! Tu nu faci faţă nici dacă pui pumnu’!

Toată lumea a izbucnit în râs. Se întreceau care avea sânii mai frumoşi. Toţi erau arşi de soare, lipsiţi de albeaţa şi transparenţa misterioasă sub care se ghicesc, albăstrui, venele. N-aveau pielea fină, dar sub învelişul bronzat se ghicea un luciu translucid, ca mierea. Culoarea se închidea treptat în jurul sfârcurilor, care astfel nu păreau prizoniere pe nişte insuliţe întunecate.

Printre sânii părtaşi la întrecerea animată erau şi unii ofiliţi, iar din alţii nu mai rămăseseră decât sfârcurile întărite şi uscate ca nişte stafide, însă cei mai mulţi se sprijineau pe piepturi solide, largi, unde muşchii bine dezvoltaţi le susţineau povara. Toţi depănau aceeaşi poveste: fără a cunoaşte ruşinea, crescuseră sub mângâierea soarelui, zi de zi, şi se copseseră ca nişte fructe.

O fată se plângea că avea sânii inegali, însă o bătrână mai slobodă la gură a liniştit-o:

— Nu te necăji! Cât de curând, ai să găseşti un bărbat care o să ţi-i frământe şi-o să le dea forma cuvenită!

Femeile au râs, dar fata tot mai părea îngrijorată. A insistat:

— Eşti sigură, bunică O-Haru?

— Cum să nu! A mai fost o fată ca tine, dar după ce s-a măritat i s-au făcut la fel.

Mama lui Shinji se mândrea cu sânii ei încă proaspeţi. În comparaţie cu celelalte femei măritate şi de aceeaşi vârstă, sânii ei îşi păstraseră cel mai bine tinereţea. Ca şi cum n-ar fi cunoscut niciodată setea dragostei sau greutăţile vieţii de zi cu zi, se scăldau cât era vara de lungă în lumina soarelui, trăgându-şi din el forţa inepuizabilă.

Sânii fetelor nu-i trezeau de obicei gelozia. Existau însă unii care deveniseră obiectul admiraţiei tuturor, nu doar a mamei lui Shinji: sânii lui Hatsue.

Era prima zi de scufundări pentru mama lui Shinji şi totodată prima ocazie de a o privi pe fată pe îndelete. Chiar şi după ce-i aruncase vorbele

grele la ea acasă, dacă se întâlneau se salutau din ochi, însă Hatsue nu era de felul ei vorbăreaţă. Ocupate amândouă, şi astăzi abia schimbaseră câteva cuvinte. Acum, la întrecerea de frumuseţe, discuţia o conduceau femeile mai în vârstă. Mama lui Shinji oricum n-avea chef să-i vorbească, aşa că nu i s-a adresat în mod special.

Când a văzut sânii fetei, a înţeles de ce cleveteala despre ea şi fiul său se stinsese de la sine, cu timpul. Odată ce-i vedea, nici o femeie nu se mai putea îndoi: erau ai unei fete care nu cunoscuse bărbatul. Abia îmbobociţi, te făceau să te gândeşti cât de frumoşi vor fi când vor înflori de-a binelea. Între cele două mici coline pe care se înălţa câte-un mugur trandafiriu, se întindea o vale, arsă de soare, dar fără să-şi fi pierdut ceva din delicateţea, netezimea sau prospeţimea pielii, amintind de o primăvară timpurie. Sânii fetei se dezvoltaseră în pas cu restul trupului şi nu erau mici, dar lăsau să se ghicească o oarecare duritate, de parcă rămăseseră la hotarul somnului, gata să se trezească la cea mai mică atingere de pană sau adiere de vânt.

La vederea sânilor plesnind de sănătate şi atât de frumos conturaţi, una dintre bătrâne, nemairezistând ispitei, i-a luat în palmele ei aspre, făcând-o pe Hatsue să sară cât colo.

Toată lumea a izbucnit în râs.

— Bunică O-Haru, acum înţelegi ce simte un bărbat? a zis o femeie.

Bătrâna şi-a mângâiat sânii zbârciţi, apoi a spus, cu glas piţigăiat:

— Şi ce? O avea ea piersicuţe verzi, da’ ale mele sunt murate şi-au prins gust mult mai bun!

Hatsue a râs şi ea. Un fir de algă verde, transparentă, i s-a desprins din păr şi a căzut pe nisip.

În timp ce femeile prânzeau, un bărbat – veche cunoştinţă de-a lor – s-a ivit din spatele unei

stânci, unde probabil că aşteptase momentul prielnic. Femeile au ţipat mai mult de formă, au pus deoparte prânzul învelit în frunze de bambus şi şi-au acoperit sânii. Nu erau deloc speriate. Intrusul era un bătrân negustor ambulant care venea pe insulă o dată la câteva luni, iar ele se prefăcuseră ruşinate numai ca să-l tachineze.

Bătrânul purta nişte pantaloni ponosiţi şi o cămaşă albă descheiată la guler. A pus pe un pietroi bocceaua uriaşă pe care o ducea în spate şi s-a şters de transpiraţie.

— Ce v-am mai speriat! Dac-am picat prost, plec şi vă las.

Negustorul ştia bine că plaja era locul în care putea aţâţa cel mai bine apetitul scufundătoarelor pentru marfa lui. La malul mării, femeile prindeau curaj. Negustorul le lăsa să aleagă aici, apoi seara le aducea marfa acasă şi primea banii. Femeile preferau şi ele plaja, pentru că puteau să vadă culorile chimonourilor în lumina soarelui.

Bătrânul şi-a întins marfa la umbra stâncilor. Femeile s-au apropiat în cerc, încă mestecând ultimele îmbucături. Erau acolo chimonouri de vară din bumbac, îmbrăcăminte uşoară, hăinuţe pentru copii, brâuri pentru chimonouri, şireturi pentru împodobit brâurile, cămăşi, lenjerie…

Negustorul a ridicat capacul unei lădiţe joase din lemn şi toate femeile au lăsat să le scape strigăte de admiraţie. Lădiţa era plină cu tot felul de accesorii minunate, portofele, şireturi pentru sandalele *geta*, poşete din vinilin, panglici şi broşe, toate viu colorate.

— Oof, pe toate-aş vrea să mi le iau! a exclamat, cu sinceritate, o scufundătoare tânără.

Într-o clipă, o mulţime de degete bronzate s-au întins către comori. Femeile s-au apucat să le studieze cu atenţie şi să cumpănească. Şi-au cerut una alteia părerea pentru a vedea ce li se potriveşte şi ce nu, pornind discuţii aprinse. Apoi, pe jumătate în glumă, au început să se tocmească la

preţ cu bătrânul. Cât ai clipi, s-au vândut două chimonouri subţiri din bumbac, la aproape o mie de yeni bucata, un brâu lat din fire amestecate şi o sumedenie de mărunţişuri. Mama lui Shinji şi-a cumpărat o sacoşă de vinilin pentru cumpărături, de două sute de yeni, iar Hatsue, un chimono subţire cu imprimeu – zorele albastre pe fond alb.

Bătrânul negustor se bucura că vânduse atâtea lucruri. Era uscăţiv şi prin cămaşa descheiată la piept i se zăreau coastele. Avea părul cărunt, tuns scurt. Pe obraji şi pe tâmple i se vedeau, din loc în loc, pete negre. Îi mai rămăseseră doar câţiva dinţi, pătaţi de tutun, şi cu greu se înţelegea ce vorbea, mai ales când ridica glasul. Cu toate astea, din râsul care-i zguduia obrajii şi din gesturile exagerate, scufundătoarele au înţeles că negustorul avea să le ofere mărfuri minunate „la preţuri modice“.

Mişcând rapid din degete – la cel mic îşi lăsase unghia să crească –, bătrânul a extras din lădiţa cu accesorii vreo două-trei poşete frumoase din vinilin.

— Poftiţi! Albastrul e pentru domnişoare, cafeniul, pentru doamne mature, iar negrul, pentru doamne în vârstă…

— O vreau eu pe-aia pentru domnişoare! l-a întrerupt bătrâna mucalită, şi toate femeile au râs, obligându-l să ridice glasul şi mai tare.

— Poşete din vinilin după ultima modă, la preţul net de opt sute de yeni!

— Vai, da’ ce scumpe sunt!

— E clar c-a umflat preţul!

— Nu l-am umflat! Opt sute de yeni costă. Ba mai mult, am să vă ofer una, în semn de recunoştinţă pentru amabilitatea pe care mi-aţi arătat-o.

Toate femeile au ridicat mâna, cu candoare, dar negustorul le-a respins, cu un gest teatral.

— Doar *o* poşetă, una singură! Dacă vreţi, un fel de sacrificiu pe care îl aduc pentru prosperitatea

satului Utajima – premiul magazinului Ōmi-ya. Vom organiza un concurs, iar câştigătoarea va primi o poşetă – albastră, pentru o domnişoară, sau cafenie, pentru o doamnă.

Scufundătoarele îşi ţineau respiraţia. Cu puţin noroc, fiecare se vedea primind pe gratis o poşetă de opt sute de yeni. Din tăcerea lor, negustorul a înţeles că le cucerise şi i-a crescut încrederea în sine. Şi-a amintit de vremurile când fusese director de şcoală primară – ajunsese în situaţia de acum din cauza unor neplăceri cu o femeie –, promiţându-şi în sinea lui că, într-o bună zi, va organiza din nou competiţii sportive.

— De vreme ce tot va fi concurs, eu sugerez să-l facem pentru bunăstarea satului Utajima, faţă de care mă simt atât de îndatorat. Ce părere aveţi, doamnelor? Un concurs de cules *awabi*. Cine adună cele mai multe în decurs de o oră câştigă!

Negustorul a întins o bucată de pânză la umbra unei stânci şi a aranjat pe ea premiile, cu un aer solemn. De fapt nici una dintre poşete nu costa mai mult de cinci sute de yeni, dar arătau de opt sute. Premiul „pentru domnişoare“ era una pătrăţoasă, albastră ca cerul. Culoarea ei de cobalt, vie, te ducea cu gândul la un vapor nou-nouţ şi crea un contrast superb cu închizătoarea aurie. Şi cea cafenie – premiul „pentru doamnele mature“ – era pătrăţoasă, dintr-o imitaţie de piele de struţ atât de bine realizată, încât, la prima vedere, nu-ţi dădeai seama că nu era din piele veritabilă. Doar cea neagră „pentru doamnele în vârstă“ nu era pătrăţoasă, dar, cu închizătoarea ei subţire, aurie şi cu forma lunguiaţă, ca de barcă, era într-adevăr meşteşugit lucrată şi elegantă.

Mama lui Shinji, care-şi dorea poşeta cafenie, s-a anunţat prima. A doua concurentă a fost Hatsue.

Cele opt concurente s-au urcat în barcă şi s-au îndepărtat de ţărm. De vâslă se ocupa o scufundătoare grasă şi mai în vârstă, care nu se

înscrisese în concurs. Dintre cele opt, cea mai tânără era Hatsue. Celelalte fete se retrăseseră toate, ştiind prea bine că nu puteau câştiga, şi acum făceau galerie pentru Hatsue. Femeile rămase pe mal îşi încurajau fiecare favorita. Barca a înaintat puţin de-a lungul coastei de miazăzi, apoi a luat-o spre răsărit. Scufundătoarele de pe ţărm s-au adunat în jurul bătrânului negustor şi s-au pus pe cântat.

Apa din golfuleţ era limpede şi albastră. Când valurile nu agitau suprafaţa mării, bolovanii de pe fund, rotunjiţi şi acoperiţi de alge roşii, se vedeau clar, de parcă pluteau aproape de suprafaţă, deşi în realitate se aflau la adâncime. Valurile se învolburau şi se frângeau, iar spuma de pe crestele lor arunca umbre peste bolovanii de pe fund. Imediat ce se înălţau, valurile se spărgeau de ţărm şi tumultul lor cuprindea toată plaja, ca un oftat adânc, acoperind cântecul scufundătoarelor.

O oră mai târziu, barca s-a întors dinspre coasta de răsărit. Cele opt scufundătoare, pe care întrecerea le istovise de zece ori mai tare ca munca lor de zi cu zi, stăteau sprijinite una de alta, în tăcere, cu privirile în gol. Aveau părul ud şi zburlit, încât cu greu puteai deosebi părul uneia de al vecinei. Două dintre ele se îmbrăţişaseră pentru a-şi ţine de cald. Li se făcuse pielea de găină pe sâni şi, în soarele orbitor, chiar şi trupurile lor arse de soare păreau livide, ca ale înecaţilor. Primirea zgomotoasă care le aştepta pe mal distona profund cu alunecarea tăcută a bărcii…

Ajunse la ţărm, cele opt femei s-au prăbuşit numaidecât în jurul focului, pe nisip, fără să rostească o vorbă. Negustorul a numărat scoicile din găleata fiecăreia şi, la sfârşit, a anunţat rezultatul, cu voce puternică:

— Pe primul loc, domnişoara Hatsue, cu douăzeci de bucăţi. Pe locul doi, doamna Kubo, cu optsprezece.

Cele două au schimbat o privire, cu ochii obosiţi şi injectaţi. Scufundătoarea cea mai experimentată de pe insulă fusese întrecută de o fată care învăţase meseria pe alte meleaguri.

Hatsue s-a ridicat în tăcere şi s-a îndreptat către stâncă să-şi ia premiul. S-a întors cu poşeta cafenie „pentru doamne“ şi i-a pus-o în mâini mamei lui Shinji. Obrajii mamei s-au îmbujorat de bucurie.

— Bine, dar… de ce mie?

— Mătuşă, m-am tot gândit să-ţi cer iertare, de când tata s-a purtat aşa de urât cu dumneata…

— Ce copilă minunată! a strigat negustorul.

Scufundătoarele i-au ţinut isonul şi, într-un glas, au îndemnat-o pe mama lui Shinji să primească. Ea a învelit frumos poşeta cafenie în hârtie, a strâns-o sub braţul gol şi, senină, i s-a adresat fetei:

— Mulţam!

Cu inima sa neprefăcută, mama a înţeles pe loc modestia tinerei. Hatsue a zâmbit, iar mama şi-a spus, în sinea ei, că Shinji făcuse o alegere bună.

Aşa se aranjaseră dintotdeauna alianţele pe insula Utajima…

Capitolul 14

A sosit sezonul ploios şi lui Shinji zilele i se păreau chinuitoare. Nu mai primea nici scrisori de la Hatsue. Cu siguranţă că Terukichi apăruse în acea seară la templu fiindcă descoperise scrisorile fetei, iar apoi o împiedicase să mai scrie.

Într-o zi, când ploile încă nu se terminaseră, căpitanul vasului *Utajima-maru* a sosit pe insulă. Vasul, un cargou cu motor şi pânze, era proprietatea lui Terukichi Miyata şi tocmai ancorase în portul Toba.

Căpitanul i-a făcut o vizită mai întâi lui Terukichi, apoi lui Yasuo. Pe seară, s-a dus la Jūkichi, patronul lui Shinji. În cele din urmă, l-a vizitat şi pe Shinji. Căpitanul trecuse de patruzeci de ani şi avea trei copii. Era solid şi se mândrea cu forţa sa, dar era om blând. Adept înfocat al sectei buddhiste Hokke, dacă se afla pe insulă la vremea Sărbătorii Morţilor, O-bon, citea el sutra în locul preotului. Avea relaţii cu mai multe femei, pe care membrii echipajului său le numeau „mătuşa de la Yokohama“ sau „mătuşa de la Moji“. Când vasul ajungea într-un port, îi lua cu el pe marinarii mai tineri şi mergeau să bea un pahar la femeia lui din locul respectiv. „Mătuşile“ erau îmbrăcate simplu şi-i tratau frumos pe tineri. Căpitanul era pe jumătate chel, iar gurile rele puneau asta pe seama faptului că-i plăceau femeile. Ca să-şi păstreze demnitatea, purta întotdeauna un chipiu cu firet din aur.

Ajuns acasă la Shinji, a intrat imediat în subiect, povestind fiului şi mamei ce vânt îl adusese. Toţi băieţii din sat, odată ce împlineau şaptesprezece sau optsprezece ani, îşi începeau ucenicia pe vase, ca muşi – numiţi *kashiki*[47], iar Shinji ajunsese şi el la vârsta potrivită. Căpitanul venise să-l întrebe

dacă nu voia să devină *kashiki* sub comanda lui, pe *Utajima-maru*.

47 În traducere literală, „cel care fierbe orezul“, pe vremuri aceasta fiind ocupaţia principală a ucenicilor de cel mai mic rang de pe vas.

Mama n-a scos un cuvânt, iar Shinji i-a promis că-i va da un răspuns după ce se sfătuia şi cu Jūkichi.

— Dacă e vorba de consimţământul bătrânului, să ştii că îl avem deja, i-a zis căpitanul.

Era ceva ciudat în toată povestea. *Utajima-maru* era vasul lui Terukichi. De vreme ce acesta nu-l avea deloc la inimă pe Shinji, de ce-ar fi acceptat să-l primească ucenic pe vasul său?

— Moş Teru crede că ai stofă de marinar. Când i-am pomenit numele tău, a încuviinţat imediat. Vino cu noi şi dovedeşte-te destoinic.

Ca să fie cu inima împăcată, Shinji şi căpitanul au plecat să stea de vorbă şi cu Jūkichi. Acesta l-a îndemnat şi el, cu tărie, să primească. Munca pe *Taihei-maru* avea să fie mai grea fără Shinji, dar patronului îi păsa de viitorul tânărului. În cele din urmă, a acceptat propunerea căpitanului.

A doua zi, tânărului i-a ajuns la urechi un zvon ciudat: Yasuo se îmbarca şi el ca mus pe *Utajima-maru*. Se spunea că Yasuo nu-şi dorise deloc aşa ceva, însă n-avusese încotro: ucenicia pe vas era condiţia pusă de moş Teru pentru căsătoria cu Hatsue. Auzind vestea, Shinji s-a simţit cuprins de nelinişte, tristeţe şi, în acelaşi timp, de o fărâmă de speranţă.

Însoţit de mamă, Shinji s-a dus la templul Yashiro ca să se roage pentru o călătorie pe mare lipsită de primejdii şi ca să ia o amuletă.

În ziua plecării, Shinji şi Yasuo, însoţiţi de căpitan, s-au urcat pe feribotul *Kamikaze-maru*, pentru a ajunge la Toba. Multă lume venise să-l petreacă pe Yasuo, chiar şi Hatsue, dar Terukichi n-a apărut. Pe Shinji îl însoţiseră doar mama şi

Hiroshi. Hatsue nu s-a uitat nici o clipă spre Shinji, însă, când vasul a fost gata să pornească, i-a şoptit ceva la ureche mamei şi i-a strecurat în palmă un pacheţel învelit în hârtie, iar mama i l-a dat lui.

După plecarea vasului, Shinji n-a putut desface pacheţelul, pentru că Yasuo şi căpitanul se aflau mereu prin preajmă. A privit cum insula se tot îndepărtează. Şi-a dat seama că el, care se născuse şi crescuse pe insulă şi o iubea din tot sufletul, era acum nerăbdător s-o părăsească. Tocmai de aceea acceptase propunerea căpitanului.

Când insula s-a pierdut în zare, o linişte plăcută i-a cuprins inima. În seara aceea nu mai trebuia să meargă acasă, cum făcea în fiecare zi după pescuit. Eşti liber! îi striga sufletul. Nu ştiuse că exista şi o astfel de libertate.

Kamikaze-maru înainta prin ploaia măruntă. Căpitanul şi Yasuo se întinseseră pe rogojinile din cabina pasagerilor, cufundată în întuneric, şi adormiseră. De când se urcaseră pe vas, Yasuo nu-i adresase lui Shinji nici un cuvânt.

Tânărul şi-a apropiat faţa de hubloul pe care alunecau picături de ploaie şi, la lumina slabă, a desfăcut pacheţelul. Conţinea o amuletă de la templul Yashiro, fotografia lui Hatsue şi o scrisoare.

De acum înainte am să merg la templu în fiecare zi ca să mă rog pentru sănătatea ta. Inima mea îţi aparţine. Să te întorci cu bine. Ca să putem străbate mările împreună, îţi dau fotografia mea, făcută vara trecută la capul Daiozaki. De la tata n-am putut scoate o vorbă, dar cred că nu întâmplător a aranjat să fiţi pe acelaşi vas tu şi Yasuo. Eu cred că există o rază de speranţă pentru noi. Te rog să nu-ţi pierzi nădejdea şi să te dovedeşti destoinic.

Scrisoarea i-a dat curaj tânărului. Forţa i s-a strecurat în braţe şi l-a cuprins pofta de viaţă. Yasuo încă dormea. La lumina hubloului, Shinji a

cercetat atent fotografia. O înfăţişa pe Hatsue, sprijinită de un pin uriaş. Briza îi învolbura rochia albă de vară, mângâindu-i pielea fină. Shinji şi-a amintit că o dezmierdase şi el o dată, la fel ca briza, şi a prins curaj.

Cum nu se îndura să-şi dezlipească privirea de la fotografie, a pus-o în picioare pe rama hubloului şi s-a uitat la ea întruna. După o vreme, în spatele ei şi-a făcut apariţia, alunecând uşor dinspre stânga, silueta ceţoasă a insulei Toshijima. Sufletul tânărului şi-a pierdut din nou liniştea, însă aflase deja că speranţa poate chinui o inimă îndrăgostită.

Când au ajuns la Toba, ploaia se oprise, iar norii se mai împrăştiaseră, lăsând loc câtorva raze timide şi argintii. Printre puzderia de vase mici de pescuit ancorate în portul Toba, *Utajima-maru*, cu o capacitate de o sută optzeci şi cinci de tone, sărea imediat în ochi. Cei trei au urcat pe puntea vasului, care sclipea în lumina soarelui de după ploaie. Pe catargele vopsite în alb încă se mai scurgeau picături de apă, iar macaraua se apleca, solemnă, deasupra calei.

Marinarii încă nu se întorseseră la bord. Căpitanul i-a condus pe cei doi la cabina echipajului, o încăpere de vreo opt *tatami* aflată chiar lângă a sa şi totodată deasupra bucătăriei şi a sălii de mese. În afară de dulapuri şi de un spaţiu acoperit cu rogojini subţiri, în mijlocul camerei, mai erau două rânduri de cuşete suprapuse, la dreapta, iar la stânga, încă un rând de cuşete suprapuse şi una separată, a mecanicului-şef. Pe tavan erau lipite două-trei fotografii ale unor actriţe. Shinji şi Yasuo aveau să folosească primul rând de cuşete din dreapta. Pe lângă mecanicul-şef, în aceeaşi cabină dormeau ofiţerul secund şi cel de rangul trei, nostromul, mateloţii şi mecanicii, însă, cum întotdeauna unul sau doi stăteau de cart, numărul de cuşete era suficient.

După ce le-a arătat şi puntea, propria lui cabină, cala şi sala de mese, căpitanul le-a spus tinerilor să se odihnească în cabina lor până se întorcea echipajul, apoi a plecat. Rămaşi singuri, s-au privit în ochi. Yasuo, abătut, s-a hotărât să facă pace:

— Am rămas doar noi doi. Pe insulă s-au întâmplat o mulţime de lucruri, dar haide să trecem peste ele şi să fim tovarăşi buni.

Shinji, tăcut ca de obicei, a mormăit ceva şi a zâmbit.

Spre seară s-a întors şi echipajul. Cei mai mulţi erau din Utajima; Shinji şi Yasuo îi cunoşteau din vedere. Încă duhnind a alcool, marinarii i-au tachinat pe cei doi nou-veniţi, apoi le-au explicat care era programul zilnic şi ce îndatoriri aveau.

Vasul urma să ridice ancora a doua zi la ora nouă dimineaţa. Shinji a primit sarcina de a coborî de pe catarg lumina de ancoră, de cum se crăpa de ziuă. Aceasta funcţiona asemenea obloanelor unei case: dacă era stinsă, însemna că cei ai casei se treziseră. Shinji, care dormise prost, s-a deşteptat cu noaptea-n cap şi a ieşit să coboare lumina de ancoră exact când zarea începea să prindă culoare. Burniţa. Pe ţărm se zăreau felinarele aliniate pe două rânduri, ducând din port până la gara Toba. Dinspre gară se auzea fluieratul grav al unui tren de marfă.

Tânărul s-a căţărat pe catargul cu pânzele strânse. Lemnul era ud şi rece, iar legănarea chilei sub mângâierea valurilor uşoare se transmitea direct şi catargului. În bătaia primelor raze ale dimineţii, învăluite de ceaţă, lumina de ancoră părea de un alb lăptos. Tânărul a întins mâna spre cârligul lămpii. Lampa s-a clătinat puternic, de parcă nu voia să fie dată jos, flacăra a pâlpâit sub sticla udă şi câteva picături de ploaie i-au căzut pe obraz. Shinji s-a întrebat în ce port avea să coboare iar lumina de ancoră de pe catarg.

Vasul *Utajima-maru*, navlosit de compania Yamakawa, trebuia să transporte cherestea în Okinawa şi să se întoarcă în portul Kōbe după aproximativ o lună şi jumătate. A trecut prin canalul Kii şi a ajuns la Kōbe, de unde a luat-o către apus, a străbătut Marea Interioară şi s-a supus controlului sanitar de la vama Moji. A coborât apoi spre miazăzi, de-a lungul coastei de răsărit a insulei Kyūshū, şi a obţinut permis de liberă trecere de la biroul vamal din portul Nichinan, în prefectura Miyazaki.

În partea de răsărit a peninsulei Osumi, în sudul insulei Kyushu, se află un golf mic, Shibushi. Pe coasta lui se găseşte portul Fukushima, atât de aproape de marginea prefecturii Miyazaki, încât, până să ajungi la următoarea staţie de tren, ai şi intrat în prefectura Kagoshima. La Fukushima, *Utajima-maru* a încărcat patru mii o sută de *koku* de cherestea. Din momentul în care a părăsit portul s-a transformat în vas oceanic, cu misiunea de a ajunge în insula Okinawa în două zile, cel mult două zile şi jumătate.

Când nu erau ocupaţi cu încărcatul şi descărcatul mărfii sau în orele de odihnă, marinarii stăteau tolăniţi pe cele trei rogojini subţiri din mijlocul cabinei şi ascultau muzică la un gramofon portabil. Aveau doar câteva discuri, atât de zgâriate, încât acul ruginit abia reuşea să redea nişte sunete înfundate. Discurile conţineau acelaşi fel de cântece, cu porturi şi marinari, ceţuri şi amintiri despre femei, Crucea Sudului, băutură şi suspine. Mecanicul-şef era afon cu desăvârşire şi, oricât se străduia, niciodată nu reuşea să ţină minte un cântec, de la o călătorie la alta. Dacă vasul se clătina brusc, acul gramofonului aluneca pe disc, lăsând în urmă o zgârietură proaspătă.

Serile, îşi omorau timpul cu discuţii fără cap şi coadă, uneori ceasuri în şir, despre fel de fel de subiecte, ca „dragostea şi prietenia“, „iubirea şi

căsătoria“ sau „gramajul injecţiilor cu dextroză, faţă de cele cu soluţie salină“. De regulă câştiga cel care-şi spunea părerea cu cea mai mare înverşunare, dar logica lui Yasuo, şeful Asociaţiei Tinerilor din Utajima, îi punea la respect chiar şi pe membrii mai în vârstă ai echipajului. Cât despre Shinji, el tăcea şi asculta, ca de obicei, cu zâmbetul pe buze şi cu genunchii strânşi la piept. Mecanicul-şef îl credea prostănac; o dată chiar i-a spus-o şi căpitanului.

Pe vas erau multe de făcut. Shinji începea din zori cu frecatul punţii şi toată ziua trebăluia. Cu timpul, lenea lui Yasuo a început să sară în ochi. El făcea totul de mântuială, dar, cum Shinji muncea şi pentru el, cei de pe vas nu şi-au dat seama imediat. Într-o dimineaţă, a lăsat baltă spălatul punţii pe motiv că se duce la toaletă, însă nostromul l-a descoperit trândăvind în cabină şi l-a mustrat aspru. Yasuo a răspuns cât se poate de neinspirat:

— Şi ce dacă?! Mă însor cu fata lui moş Teru când mă întorc pe insulă, iar vasul ăsta o să fie al meu.

Nostromul s-a înfuriat la culme, dar s-a gândit că totuşi lucrurile se puteau petrece întocmai cum spunea Yasuo şi nu i-a mai reproşat nimic pe faţă. Le-a povestit însă tovarăşilor săi despre răspunsul neobrăzat al băiatului, iar aceştia şi-au dat seama câte parale face.

Shinji era ocupat până peste cap şi n-avea răgaz să privească fotografia lui Hatsue – pe care n-o arătase nimănui – decât seara la culcare sau când era de cart. Într-o zi, când Yasuo se lăuda cât îl ţinea gura că avea s-o ia de nevastă pe Hatsue, Shinji a simţit nevoia să se răzbune un pic, deşi nu-i stătea în fire. L-a întrebat dacă are vreo fotografie de-a fetei.

— Normal! i-a răspuns Yasuo.

Shinji şi-a dat seama că minţea şi inima i-a tresărit de bucurie. Peste puţin timp, Yasuo l-a întrebat la rândul lui, nevinovat:

— Ai şi tu una?
— Ce să am?
— O poză de-a lui Hatsue.
— Nu, n-am.
Era probabil prima minciună pe care-o spusese vreodată.

Utajima-maru a ajuns la Naha. După ce i s-a făcut inspecţia sanitară, a intrat în port şi a descărcat marfa. Căpitanul a fost silit să aştepte două-trei zile până a primit autorizaţia de a intra în portul Unten, de unde aveau de luat o încărcătură de fier vechi, înainte de a se întoarce în sfârşit acasă. Portul Unten, aflat în nordul insulei Okinawa, fusese primul loc în care debarcase armata americană în timpul războiului, iar acum era închis.

Echipajul fiind obligat să rămână pe vas, toţi îşi petreceau vremea pe punte, privind munţii singuratici şi golaşi. Soldaţii americani din armata de ocupaţie pârjoliseră coastele munţilor de teama proiectilelor neexplodate şi nu mai rămăsese nici un copac în picioare. Frământările luaseră sfârşit de multă vreme, dar pe insulă încă mai domnea o atmosferă ciudată. Cât era ziua de lungă se auzea zgomotul avioanelor de luptă făcând exerciţii, iar pe şoseaua betonată care urmărea linia portului se perindau neîncetat automobile, camioane şi maşini militare, în bătaia soarelui tropical de vară. La marginea şoselei, smoala de pe casele construite din prefabricate pentru familiile militarilor americani strălucea viu, în timp ce casele dărăpănate ale localnicilor, cu bietele lor acoperişuri din tablă, apăreau ca nişte pete urâte în peisaj.

Singurul membru al echipajului care a coborât pe mal a fost ofiţerul secund, trimis să cheme un agent de la firma subcontractoare a companiei Yamakawa.

Utajima-maru a primit în sfârşit permisiunea de a merge la Unten. Imediat ce au terminat de încărcat fierul vechi, au fost anunţaţi că Okinawa se găsea în calea unui taifun puternic. Pentru a nu fi prinşi în mijlocul lui, căpitanul a hotărât să părăsească portul dimineaţa devreme. Nu le rămânea apoi decât să se îndrepte, fără zăbavă, către insula Honshū.

Ploua mărunt în dimineaţa aceea. Valurile erau agitate şi vântul bătea dinspre sud-vest. Vizibilitatea scăzuse atât de mult, încât munţii lăsaţi în urmă abia se mai desluşeau. Timp de şase ore, *Utajima-maru* şi-a croit drum bizuindu-se pe busolă. Acul barometrului a coborât brusc, iar valurile au devenit şi mai ameninţătoare. Căpitanul a hotărât să se întoarcă la Unten. Vântul spulbera ploaia şi nu se mai vedea nimic, făcând călătoria de şase ore înapoi spre port foarte dificilă. Într-un târziu s-au zărit munţii de la Unten. Nostromul, care cunoştea bine locurile, stătea de veghe la prora. Portul era înconjurat de corali pe o rază de două mile şi, cum nu erau marcaţi cu geamanduri, era greu de trecut printre ei.

— Stop!… Înainte!… Stop!…. Înainte!

Încetinind şi oprindu-se de nenumărate ori, *Utajima-maru* a izbutit să-şi croiască drum printre corali. Se făcuse ora şase după-amiaza.

Un vas de pescuit *katsuo* intrase la adăpost după bariera de corali. Căpitanul lui a acceptat să cupleze vasele şi astfel cele două au intrat în port, unul lângă celălalt, legate cu parâme. În port, valurile erau liniştite, însă vântul bătea tot mai puternic. Amândouă vasele s-au pregătit să înfrunte urgia, legându-se de o geamandură mare de vreo trei *tatami*, cu câte două parâme şi două cabluri de oţel fiecare.

Cei de pe *Utajima-maru* navigau numai după busolă şi nu aveau echipament radio, aşa că operatorul radio al vasului de pescuit le transmitea şi lor informaţii despre cursul taifunului.

La venirea nopţii, vasul de pescuit a pus patru oameni de cart pe punte, iar *Utajima-maru*, trei. Datoria lor era să vegheze asupra parâmelor şi a cablurilor de legare, pentru că se temeau să nu se rupă. Exista şi pericolul ca geamandura să cedeze, dar parâmele îi îngrijorau cel mai tare. Înfruntând primejdia, în bătaia furtunii şi a valurilor puternice, marinarii de cart turnau apă sărată peste parâme, ca să nu plesnească dacă se uscau de la vânt. La ora nouă seara, peste vase s-a abătut un vânt puternic, de douăzeci şi cinci de metri pe secundă.

La ora unsprezece, cartul a fost preluat de Shinji, Yasuo şi unul dintre marinarii tineri. De cum au ieşit pe punte, au fost izbiţi de perete, iar ploaia le-a înţepat obrajii cu mii de ace. De-abia se ţineau pe picioare. Vasul îşi înălţa puntea drept, ca un zid, şi gemea din toate încheieturile. Valurile nu ajungeau până la ei, dar spuma împrăştiată de vânt îi înconjura ca o ceaţă deasă şi-i orbea. Cei trei s-au târât pe punte şi s-au agăţat cu greu de babalele[48] de la prora, de care erau prinse cele două parâme şi cele două cabluri care legau vasul de geamandură. În întunericul nopţii, geamandura aflată la vreo douăzeci de metri în faţă abia se desluşea, ca o pată albicioasă pe întinderea neagră. Când o rafală puternică ridica vasul la înălţime, în vaietele cablurilor, geamandura, tot mai mică, părea că se afundă în abisurile de dedesubt.

48 Babá, cilindru scurt vertical, terminat la capătul superior cu o proeminenţă, fixat pe puntea navelor sau pe cheiuri, servind la legarea parâmelor de ancorare.

Cei trei se ţineau zdravăn de babale şi se priveau în tăcere. Din cauza apei sărate care le biciuia chipurile, abia puteau ţine ochii deschişi. În mod ciudat, urletul vântului şi mugetul valurilor dădeau nopţii care-i învăluia pe marinari o seninătate smintită.

Datoria lor era să vegheze parâmele şi cablurile care-i legau de geamandură. Tensionate la limită, în vâltoarea nebună în care totul se clătina, doar ele rămăseseră drepte, neclintite. Marinarii nu le scăpau din ochi, iar concentrarea îi făcea să simtă în suflet un sentiment vecin cu încrederea. Au fost şi momente când au crezut că furtuna va înceta pe loc, dar aceste clipe îi înspăimântau, pentru că imediat îi lovea altă rafală care scutura vergile şi răscolea văzduhul cu un urlet cumplit. Cei trei vegheau parâmele în tăcere. Chiar în vuietul vântului, le auzeau scârţâind.

— Ia uitaţi! a strigat Yasuo deodată.

Un cablu a scos un vaiet rău prevestitor şi a părut că alunecă pe babá. Sub ochii lor se petrecea o schimbare, abia perceptibilă. Chiar atunci, capătul cablului de oţel a ţâşnit din întuneric, şfichiuind ca un bici, şi a lovit babaua cu zgomot. Cei trei au reuşit să se ferească în ultima clipă. Dacă i-ar fi atins, i-ar fi tăiat până la os. Ca un animal care se împotriveşte morţii, cablul s-a zvârcolit pe puntea întunecată, scoţând strigăte de agonie. În cele din urmă, a rămas nemişcat, în formă de semicerc. Tinerii au înţeles ce se întâmplase şi au pălit. Se rupsese unul dintre cablurile care legau vasul de geamandură. Nimeni nu putea garanta că nu se va rupe şi celălalt, sau parâmele.

— Mă duc să-i dau de ştire căpitanului, a spus Yasuo.

A plecat de pe punte, agăţându-se de ce putea ca să nu fie aruncat de colo-colo. La auzul veştii, căpitanul şi-a păstrat calmul, cel puţin în aparenţă.

— Da? Să folosim atunci parâma de salvare. Taifunul a atins puterea maximă la ora unu, aşa că nu e nici un pericol s-o legăm acum. Să meargă cineva înot şi s-o ducă la geamandură.

Căpitanul a lăsat coverta în seama ofiţerului de rangul trei şi l-a urmat pe Yasuo, împreună cu ofiţerul secund. Ca nişte şoareci opintindu-se să

târască o turtă din orez, tot rostogolindu-le şi trăgându-le, au dus la prora parâma de salvare şi o saulă subţire, nouă-nouţă. Shinji şi celălalt marinar tânăr i-au privit întrebători. Căpitanul s-a aplecat către ei şi a strigat, ca să fie auzit:

— Am nevoie de cineva care să lege parâma asta de geamandură.

Mugetul vântului le-a acoperit tăcerea.

— Nici unul nu se încumetă? Fricoşilor! a tunat căpitanul.

Yasuo, cu buzele tremurând, s-a făcut mic de tot. Atunci Shinji a strigat limpede, cu un zâmbet care i-a scos la iveală strălucirea dinţilor albi şi frumoşi:

— Mă duc eu!

— Bine, du-te.

Shinji s-a ridicat. S-a ruşinat de felul cum stătuse până atunci ghemuit pe punte, la adăpost. Din întunecimi, vântul s-a năpustit asupra lui, dar, fiind obişnuit cu pescuitul pe vreme rea, puntea care i se clătina sub picioare îi părea ca pământul solid, doar un pic supărat.

Tânărul cel curajos a ascultat atent. Vijelia îi trecea chiar pe deasupra capului. I se părea la fel de firesc să fie invitat la banchetul smintit al furtunii ca şi la un somn de după-amiază în sânul naturii liniştite. Pe sub haina de ploaie, sudoarea îi şiroia pe spate şi pe piept. Şi-a scos haina şi a aruncat-o deoparte, rămânând doar cu o bluză albă fără guler şi în picioarele goale, o siluetă luminoasă pe fundalul întunecat al furtunii.

Sub comanda căpitanului, cei patru au legat un capăt al parâmei de salvare de una din babale, iar la capătul celălalt au înnodat saula. Din cauza vijeliei, munca era anevoioasă. Când au terminat, căpitanul i-a întins lui Shinji capătul liber al saulei şi i-a strigat la ureche:

— Leagă-ţi-o în jurul brâului şi înoată până la geamandură, pe urmă trage parâma şi fixeaz-o zdravăn.

Shinji a înfăşurat saula de două ori peste cureaua de la pantaloni şi a legat-o. S-a dus la prora şi a privit în jos marea. Sub crestele albe, înspumate, se încolăceau, nevăzute, valuri negre ca smoala. Se înălţau şi, într-o clipă, se prăbuşeau înapoi în abisul clocotitor. Zvârcolirea lor imprevizibilă ascundea nenumărate primejdii.

Pentru o clipă, lui Shinji i-a venit în minte chipul lui Hatsue din fotografia pe care o ţinea ascunsă în buzunarul interior al jachetei agăţate în cabină, dar gândul fugar a fost imediat spulberat de vânt. A sărit în apă.

Până la geamandură erau douăzeci de metri, însă forţa neîntrecută a braţelor lui, cu care putea înconjura de cinci ori insula Utajima înot, nu părea de-ajuns ca să poată străbate distanţa. O apăsare teribilă îi strivea braţele, un ciomag nevăzut i le lovea ori de câte ori încerca să taie valurile. Oricât se împotrivea, trupul îi era aruncat de colo-colo şi, când se încorda ca să se ia la trântă cu valurile, n-avea nici un spor, de parcă aluneca pe ulei. Uneori geamandura îi părea doar la un braţ distanţă şi se pregătea s-o atingă, pentru ca apoi, când se înălţa dintre două valuri, s-o vadă la fel de îndepărtată.

Înota din răsputeri. Puţin câte puţin, adversarul uriaş s-a retras, lăsându-i cale liberă. Se simţea ca un sfredel croindu-şi drum prin stâncă. A reuşit să atingă geamandura pentru prima oară, dar mâna i-a alunecat şi a fost tras înapoi. Spre norocul lui, un alt val l-a împins înainte şi, tocmai când părea că-i va strivi pieptul de geamandură, l-a ridicat şi l-a aşezat binişor pe ea. Shinji a inspirat adânc şi vântul i-a umplut nările şi gura. Aproape sufocat, s-a întrebat dac-o să mai respire vreodată şi pentru o clipă a uitat ce misiune avea.

Geamandura se clătina în voia mării întunecate. Valurile o măturau necontenit şi se retrăgeau cu zgomot. Shinji s-a culcat pe burtă, ca să nu-l doboare vântul, şi şi-a dezlegat saula de la brâu. Nodul ud se desfăcea greu. A început apoi să tragă,

uitându-se pentru prima oară în direcţia vasului, unde patru oameni stăteau adunaţi lângă babalele de la prora. Şi marinarii de cart de pe vasul de pescuit îi urmăreau atent mişcările. Erau la doar douăzeci de metri, dar păreau foarte departe. Siluetele întunecate ale celor două vase, legate unul de celălalt, se înălţau şi coborau împreună.

Saula nu opunea prea multă rezistenţă vântului şi era destul de uşor de tras, dar în curând i s-a adăugat o greutate mare. Era parâma de salvare, groasă de doisprezece centimetri. Încercând să o tragă, Shinji a fost cât pe ce să cadă în apă. De data asta rezistenţa vântului sporise mult. Tânărul a reuşit în sfârşit să apuce capătul parâmei. Chiar şi cu palmele lui mari şi puternice, abia reuşea s-o ţină. Nu ştia cum să-şi folosească muşchii. Din cauza vântului, nu se putea ţine bine pe picioare şi, când a tras cu toată forţa, aproape că a alunecat în mare. Trupul ud îi ardea de efort, faţa îi dogorea, iar tâmplele îi bubuiau.

A reuşit să înfăşoare o dată parâma în jurul geamandurii şi munca a devenit mai uşoară. Parâma îi oferea acum un punct de sprijin şi avea mai multă stabilitate. A mai răsucit-o o dată şi a legat-o temeinic. În cele din urmă, şi-a fluturat braţele pentru a-şi anunţa izbânda.

A văzut clar cum cei de pe vas îşi fluturau şi ei braţele, în semn de răspuns. A uitat pe loc de oboseală. Firea lui veselă s-a trezit la viaţă şi energia i-a revenit. S-a întors cu faţa în bătaia furtunii, a inspirat adânc şi s-a aruncat în valuri, înapoi spre vas.

Marinarii i-au aruncat o frânghie de sus şi l-au ridicat. De cum a ajuns pe punte, căpitanul l-a bătut bucuros pe umăr, cu palma lui mare. Shinji era aproape leşinat de efort, însă a rezistat, bărbăteşte.

Căpitanul i-a ordonat lui Yasuo să-l ajute şi să-l ducă până la cabină. Marinarii care se odihneau l-au şters cu prosoape. S-a întins pe patul lui şi, într-

o clipă, a adormit buştean. Nici mugetul furtunii nu l-a putut trezi din somn.

Când a deschis ochii a doua zi, o rază de soare îi poposise la căpătâi.

Prin hubloul de lângă pat, a privit cerul limpede de după furtună, munţii pleşuvi scăldaţi în lumina soarelui subtropical şi sclipirea nesfârşită a mării.

Capitolul 15

Utajima-maru a ajuns la Kōbe cu câteva zile întârziere şi de aceea căpitanul, Shinji şi Yasuo nu s-au putut întoarce pe insulă, cum plănuiseră, la mijlocul lui august, pentru a participa la sărbătoarea O-bon. Pe puntea feribotului *Kamikaze-maru*, cei trei au aflat ultimele noutăţi de pe insulă. Cu patru sau cinci zile înainte de O-bon, pe plaja Gori îşi făcuse apariţia o ditamai broasca ţestoasă. Pescarii au ucis-o pe loc şi au găsit în pântecele ei o mulţime de ouă, pe care le-au vândut cu doi yeni bucata.

Întors pe insulă, Shinji a mers la templul Yashiro, să se închine, şi apoi la Jūkichi, unde fusese invitat. El, care de obicei nu bea, s-a văzut silit să dea pe gât nenumărate ceşcuţe de *sake*.

Două zile mai târziu şi-a reînceput lucrul pe vasul patronului. Nu povestise nimănui despre întâmplările de pe *Utajima-maru*, dar bătrânul aflase deja totul de la căpitan.

— Am auzit c-ai făcut un lucru demn de laudă!

— Da’ de unde!

Tânărul s-a înroşit puţin, dar n-a spus nimic altceva. Cine nu-l cunoştea şi-ar fi putut închipui că petrecuse o lună şi jumătate dormind.

La un moment dat, Jūkichi l-a întrebat, senin:

— Ai auzit ceva de la moş Teru?

— Nu…

— Aha…

Nimeni nu-i dăduse veşti despre Hatsue, dar Shinji nu se mai simţea apăsat de singurătate. Se dăruia cu tot sufletul trudei familiare, pe vasul legănat de valuri, în arşiţa verii. Pentru inima şi trupul său, munca era bine-venită şi nu lăsa grijile să i se strecoare în suflet.

Sentimentul neaşteptat de mulţumire nu l-a părăsit. Seara a zărit în larg silueta unui cargou alb. Era altfel decât cea pe care o văzuse cu multă vreme în urmă şi o privea cu emoţie nouă.

„Acum ştiu unde se duce. Ştiu şi viaţa de pe vas, ştiu şi greutăţile“, s-a gândit el. Vasul din zare nu mai purta asupra lui vălul necunoscutului. Cargoul alb, care se îndepărta lăsând în urma lui doar o dâră de fum pe cerul în prag de asfinţit, avea ceva ce-l atrăgea pe Shinji mai mult decât necunoscutul. Tânărul a simţit în palme greutatea parâmei de salvare cu care se luptase în noaptea taifunului. Se întâmplase doar o dată, dar Shinji prinsese în palmele sale necunoscutul, ce părea odinioară atât de îndepărtat. Simţea că putea atinge vaporul alb de la orizont. Într-o pornire copilărească, şi-a întins cele cinci degete noduroase spre zarea de la răsărit, deja umbrită de norii de seară.

Trecuse mai bine de jumătate din vacanţa de vară, dar Chiyoko încă nu se întorsese pe insulă. Paznicul de far şi nevasta lui aşteptau zi de zi venirea fiicei. I-au scris, dar n-a răspuns. I-au scris iar. Au primit un răspuns abia după zece zile, şi acela scris în silă. Fata le spunea doar că n-avea să se întoarcă pe insulă în vacanţă, fără să le dea vreo explicaţie. În final, mama s-a hotărât să apeleze la sentimente. I-a scris fetei o scrisoare de mai bine de zece pagini, în care o implora să vină acasă, şi a trimis-o expres. Răspunsul a sosit când vacanţa era pe sfârşite, la vreo săptămână după ce Shinji s-a întors pe insulă. Conţinutul a uimit-o peste măsură pe nevasta paznicului.

În scrisoare, Chiyoko îi mărturisea mamei cum îi zărise pe Shinji şi Hatsue coborând scările de piatră umăr lângă umăr, în ziua furtunii, şi cum alergase la Yasuo să-i spună, cauzându-le celor doi atâtea neplăceri. Dacă Shinji şi Hatsue nu-şi găseau fericirea, ea nu se mai putea întoarce pe insulă, de ruşine. Singura soluţie era ca mama ei să

intervină pe lângă Terukichi şi să-l înduplece. Asta era condiţia pusă de Chiyoko.

Scrisoarea patetică şi insistentă a făcut-o pe nevasta pazniculuisă se cutremure. S-a temut că, dacă n-avea să ia măsuri urgente, fiica ei şi-ar fi putut lua zilele, incapabilă să mai suporte mustrările de conştiinţă. Din multele cărţi citite, femeia ştia prea bine că fetele din ziua de azi îşi puneau capăt zilelor din te miri ce. Nu i-a suflat o vorbă pazniculuidespre scrisoare şi s-a hotărât să facă tot ce-i stătea în puteri pentru a o revedea pe fiica ei pe insulă cât mai curând. Şi-a pus costumul alb din pânză de cânepă, cel mai bun pe care-l avea, retrăind emoţiile de odinioară, când trebuia să poarte discuţii delicate cu părinţii vreunei eleve de la şcoala de fete.

De-a lungul drumului ce cobora spre sat, în faţa fiecărei case erau aşezate rogojini din paie, pe care erau puse la uscat seminţe de susan şi boabe de fasole roşie şi soia. Seminţele de susan, mici şi albăstrui, mângâiate de soarele de vară târzie, îşi aruncau umbrele fusiforme pe rogojinile aspre şi viu colorate. În vale se zărea marea, liniştită.

Nevasta pazniculuide far cobora treptele de beton ale drumului principal al satului, călcând uşor cu sandalele ei albe. Dintr-odată a auzit râsete şi zgomot de rufe ude bătute. S-a uitat mai bine şi a văzut şase-şapte femei, îmbrăcate simplu, care spălau rufe în pârâul de lângă drum. După sărbătoarea O-bon, scufundătoarele aveau mai puţin de muncă, mergând doar din când în când la cules de *arame*[49], iar acum profitau de timpul liber pentru a scăpa de rufele murdare. Printre ele se afla şi mama lui Shinji. Aproape nimeni nu folosea săpun; întindeau rufele pe pietre plate şi le frământau cu picioarele.

49 *Eisenia bicyclis*, algă brună din familia *Alariaceae*.

— Ce faceţi, doamnă, unde vă duceţi? au strigat-o femeile, în semn de salut.

Aveau poalele suflecate şi reflexiile apei le străluceau pe coapsele bronzate.

— Merg până la Terukichi Miyata, le-a răspuns nevasta paznicului.

Fiindcă tocmai se ducea să pună o vorbă bună pentru căsătoria lui Shinji, i s-a părut că nu se cădea să treacă mai departe fără să-i dea măcar bineţe mamei lui. S-a abătut de la drumul pietruit şi a luat-o pe treptele acoperite de muşchi, alunecoase, care duceau la pârâu. Sandalele îi făceau pasul nesigur. A trebuit să se întoarcă cu faţa spre trepte şi să coboare ţinându-se cu mâinile de ele, tot uitându-se peste umăr, către pârâu. Ajunsă pe mal, nevasta paznicului s-a descălţat şi a traversat apa. O femeie care stătea în picioare în mijlocul pârâului i-a întins mâna s-o ajute.

Sătencele de pe celălalt mal, înmărmurite de gestul ei temerar, n-o scăpau din ochi. Nevasta paznicului s-a agăţat de mama lui Shinji şi a început să-i şoptească la ureche, însă cu atâta stângăcie, încât toată lumea din jur a auzit.

— Nu e locul cel mai potrivit pentru o asemenea discuţie, dar mă întrebam cum mai stau lucrurile cu Shinji şi Hatsue…

Luată prin surprindere, mama tânărului a făcut ochii cât cepele.

— Lui Shinji îi place de Hatsue, nu-i aşa?

— Da, dar…

— Iar domnul Terukichi le stă în cale.

— Păi… da, de asta se şi amărăşte băiatul…

— Dar Hatsue ce spune?

Celelalte scufundătoare, care şi aşa auziseră totul, s-au amestecat în discuţie. Din ziua concursului organizat de negustorul ambulant, trecuseră toate de partea lui Hatsue. Ştiau de la ea povestea şi îl criticau pe Terukichi.

— Fata e şi ea îndrăgostită de Shinji! E adevărul, doamnă! Dar moş Teru are de gând s-o mărite cu băiatul ăla care nu-i bun de nimic, Yasuo. Vă daţi seama ce prostie?!

— Cât despre asta… a început nevasta pazniculuI, luând un ton de profesoară. Mi-a scris fiica mea de la Tokyo şi mi-a zis că trebuie neapărat să fac ceva pentru fericirea celor doi. De aceea mă duc acum să stau de vorbă cu domnul Terukichi, dar m-am gândit să aflu întâi şi ce crede mama băiatului.

Mama a ridicat chimonoul de dormit al fiului, pe care-l frământase cu picioarele, şi s-a apucat să-l stoarcă, fără grabă. Între timp, s-a gândit bine. În cele din urmă, i-a răspuns nevestei pazniculuI, cu o plecăciune adâncă:

— Vă rog să faceţi tot ce vă stă în putere.

Cuprinse de dorinţa de a ajuta, celelalte scufundătoare s-au adunat ca un stol de păsări pe malul râului şi au început să se sfătuiască de zor. S-au gândit că l-ar fi putut intimida pe Terukichi prin numărul lor, dacă o însoţeau şi ele pe nevasta pazniculuI de far. Nevasta a încuviinţat şi astfel cinci dintre femei – printre care nu se afla şi mama lui Shinji – şi-au stors în grabă rufele, urmând să le ducă acasă şi să se întâlnească cu nevasta pazniculuI la colţul străzii lui Terukichi.

Nevasta pazniculuI a intrat în vestibulul întunecos al casei Miyata.

— Bună ziua! a spus, cu o voce încă tânără şi sigură.

Nici un răspuns. Celelalte cinci femei, rămase afară, îşi întindeau gâturile, ca nişte cactuşi, ca să poată arunca o privire înăuntru. Ochii le străluceau pe feţele arse de soare. Nevasta pazniculuI a mai strigat o dată. Vocea a răsunat în casa pustie.

Scara ce ducea la etaj a scos un scârţâit şi de sus a apărut Terukichi, îmbrăcat în *yukata*[50]. Pesemne că Hatsue nu era acasă.

50 Chimono subţire de vară, din bumbac.

— A, soţia domnului paznic de far! a mormăit Terukichi, rămânând impunător pe treapta ce ducea din vestibul spre interiorul casei.

De obicei, vizitatorilor săi le venea s-o ia la fugă când le ieşea în întâmpinare, cu figura lui deloc prietenoasă şi cu coama albă zburlită. Nevasta paznicului s-a făcut mică, dar şi-a luat inima-n dinţi şi i-a spus:

— Aş dori să stau puţin de vorbă cu dumneavoastră.

— Da? Atunci poftiţi în casă!

Terukichi s-a întors şi a urcat sprinten treptele. Nevasta paznicului l-a urmat şi după ea s-au furişat cele cinci femei, în vârful picioarelor. Bătrânul a invitat-o pe nevasta paznicului în camera de zi din fund şi, fără s-o mai aştepte, s-a aşezat pe locul de onoare, cu spatele la *tokonoma*[51]. Pe faţa lui nu s-a citit nici urmă de surpriză când s-a pomenit cu şase vizitatoare în loc de una. Şi-a îndreptat privirile spre fereastra deschisă, ignorându-le cu desăvârşire. Mâinile lui îşi făceau de lucru cu un evantai rotund pe care era imaginea unei femei frumoase – o reclamă pentru o farmacie din Toba.

51 Alcov din casele tradiţionale japoneze, în care se pun de obicei vase cu aranjamente florale şi suluri pictate.

Portul din Utajima se zărea imediat sub fereastră. La adăpost între diguri era ancorat un singur vas, cel al Asociaţiei Pescarilor. În zare, nori de vară pluteau deasupra golfului Ise.

Pentru că afară soarele lumina puternic, încăperea părea întunecoasă. În *tokonoma* era agăţat un sul cu o caligrafie făcută de un fost guvernator al prefecturii Mie. Dedesubt, străluceau ca daţi cu ceară o găină şi un cocoş, sculptaţi în întregime dintr-o rădăcină noduroasă de copac.

Nevasta paznicului s-a aşezat lângă măsuţa din lemn de palisandru, fără ştergar pe ea. Celelalte femei, care-şi mai pierduseră din curaj, şedeau ţepene în dreptul perdelei din bambus de la intrare, ca nişte manechine într-un magazin de haine.

Terukichi privea mai departe pe fereastră, fără să scoată un cuvânt. Tăcerea fierbinte a după-

amiezii era tulburată numai de bâzâitul câtorva muşte verzi care zburau prin cameră.

Nevasta paznicului îşi ştergea necontenit sudoarea de pe faţă. În cele din urmă, a spus:

— Voiam să stăm de vorbă despre Hatsue a dumneavoastră şi Shinji Kubo…

Terukichi nu şi-a întors privirea spre ea. A tăcut câteva clipe, apoi a spus, împroşcând cuvintele:

— Hatsue şi Shinji?

— Da.

Terukichi a privit-o pentru prima oară şi i-a răspuns, fără urmă de zâmbet pe faţă:

— Dacă asta era, să ştiţi că am luat deja o hotărâre. Bărbatul lui Hatsue va fi Shinji.

Femeile au început să se agite, ca un zăgaz care se rupe. Terukichi a continuat, netulburat:

— Dar amândoi sunt încă prea tineri. Deocamdată să mai aştepte şi, când flăcăul va fi major, am să le fac nunta. Am auzit că mama lui n-o duce prea bine. În funcţie de cum stabilim, pot fie să-i iau la mine, pe ea şi pe fratele mai mic al lui Shinji, fie să-i ajut cu nişte bani în fiecare lună. De fapt, încă n-am vorbit cu nimeni despre asta… La început am fost furios, dar, când i-am despărţit, Hatsue a devenit atât de abătută, încât mi-am spus că nu se poate aşa. Şi atunci am ticluit un plan: i-am trimis pe Shinji şi Yasuo ca ucenici pe vasul meu şi l-am rugat pe căpitan să stea cu ochii pe ei şi să-mi spună care e de nădejde. L-am pus la curent şi pe Jūkichi, dar cred că el nu i-a povestit încă nimic lui Shinji. Căpitanul a prins drag de Shinji şi e convins că n-am să găsesc ginere mai bun ca el. Când am aflat cât de destoinic a fost în Okinawa, am cumpănit din nou lucrurile şi m-am hotărât să i-o dau pe Hatsue. Una peste alta…

Terukichi s-a oprit o clipă, apoi a continuat, apăsând fiecare cuvânt:

— Ceea ce e important la un bărbat e voinţa. Aşa trebuie să fie bărbaţii de pe Utajima, hotărâţi

şi viguroşi. Familia şi averea contează mai puţin. Nu-i aşa, doamnă? Shinji e un bărbat energic.

Capitolul 16

Shinji putea acum trece pragul casei Miyata oricând dorea. Într-o seară, după ce s-a întors de la pescuit, s-a oprit în dreptul intrării şi a strigat-o pe Hatsue. Þinea în fiecare mână câte un peşte *tai*[52] mare. Purta o cămaşă albă ca neaua, descheiată la guler, şi pantaloni. În picioare avea sandale *geta*.

52 Peşti din familia *Sparidae*.

Hatsue era gata şi îl aştepta. Urmau să meargă la templul Yashiro şi apoi la far, ca să-şi anunţe logodna şi să-şi exprime recunoştinţa. Vestibulul, cufundat în întunericul asfinţitului, s-a luminat. Fata purta *yukata* cu zorele mari pe fond alb, cumpărată de la negustorul ambulant. Albul materialului sclipea în întuneric. Shinji aştepta sprijinit cu o mână de cadrul uşii, dar, când Hatsue a ieşit, s-a uitat brusc în jos, a scuturat din picior, de parcă voia să alunge ceva, şi a mormăit:

— Cumpliţi mai sunt ţânţarii ăştia!

— Aşa e!

Cei doi au urcat treptele de la templu. N-aveau nici un motiv să se grăbească; au urcat pas cu pas, lăsându-şi inimile să guste pe îndelete bucuria. Ajunşi la a suta treaptă, s-au oprit, de parcă le părea rău că ajung prea repede în vârf. Shinji şi-ar fi dorit s-o ţină pe Hatsue de mână, dar peştii îl încurcau.

De sus, cei doi au îmbrăţişat cu privirea golful Ise. Natura îi binecuvânta iarăşi: cerul nopţii era plin de stele, iar norii se întindeau numai peste peninsula Chita, în depărtare, brăzdaţi uneori de fulgere mute. Marea era potolită, ca respiraţia liniştită a unui om adormit. Au luat-o printre pini şi au ajuns la construcţia simplă a templului. Tânărul a bătut o dată din palme, în semn de închinare,

ascultând cu mândrie sunetul clar şi puternic ce răzbea până departe. A mai bătut o dată. Hatsue se ruga ţinând capul plecat. Ieşind din gulerul chimonoului strălucitor, ceafa ei nu părea prea albă, dar pe Shinji nimic nu-l fermeca mai tare.

Zeii binevoiseră să-i împlinească ruga, şi-a spus tânărul, simţindu-şi inima tresăltând de bucurie. S-au rugat îndelung. Nu se îndoiseră niciodată de zei, iar acum le primeau binecuvântarea.

Biroul templului era luminat puternic. La chemarea lui Shinji, fereastra s-a deschis şi preotul şi-a iţit capul. Pentru că tânărul vorbea poticnit, la început preotul n-a înţeles cu ce treburi veniseră. În cele din urmă a priceput, iar Shinji i-a dat unul din peşti, ca ofrandă pentru zei. Primind îmbelşugatul dar al mării, preotul şi-a amintit că urma să-i căsătorească pe cei doi şi i-a felicitat călduros.

Îndrăgostiţii au urcat pe drumul din spatele templului, în pădurea de pini, bucurându-se din plin de răcoarea serii. Se întunecase deja de-a binelea, dar încă se mai auzea cântecul cicadelor. Drumul către far era abrupt. Shinji a luat-o pe Hatsue de mână.

— Eu… a început tânărul. Am de gând să dau examen ca să-mi iau licenţa de ofiţer secund. Ştii, se poate după ce împlineşti douăzeci de ani.

— Ar fi minunat!

— Dacă iau licenţa, ne căsătorim.

Hatsue a zâmbit sfioasă, fără un cuvânt.

Au cotit pe Colina Femeii şi au ajuns aproape de casa de la far. Prin fereastra bucătăriei se zărea silueta nevestei pazniculuí, pregătind masa. Shinji a strigat ca de obicei, iar ea a deschis uşa şi i-a văzut pe logodnici, stând în întunericul de afară.

— Ia uite, aţi venit amândoi!

A luat cu amândouă mâinile peştele pe care i-l întinsese tânărul şi a strigat cu glas tare:

— Tată! Shinji-*san* ne-a adus o minunăţie de peşte!

Paznicul, prea leneş ca să se ridice de la locul său, a strigat din fundul casei:

— Mulţam! Şi felicitări pentru vestea bună! Haide, intraţi, intraţi!

— Vă rog să poftiţi, a spus şi nevasta. Mâine soseşte Chiyoko, să ştiţi!

Tânărul habar n-avea de sentimentele şi frământările fetei, aşa că n-a dat prea mare importanţă veştii.

Cei doi n-au avut încotro şi au rămas la cină. Când se pregăteau să plece, cu vreo oră mai târziu decât plănuiseră, paznicul i-a invitat să viziteze farul. Hatsue venise de curând pe insulă şi nu fusese niciodată înăuntru.

Paznicul i-a condus mai întâi la căsuţa de pază. Au trecut pe lângă mica grădină de zarzavat, în care cu o zi în urmă tocmai semănaseră nişte ridiche *daikon*, şi au urcat treptele din beton. Farul se înălţa pe colină, pe fundalul munţilor, iar căsuţa de pază era aproape de faleza abruptă ce cobora în mare. Raza de lumină de la far se mişca dintr-o parte în alta pe deasupra ei, ca o coloană strălucitoare de fum. Paznicul a deschis uşa, a intrat primul şi a aprins lampa. Echerul agăţat de tocul ferestrei, masa ordonată pe care se afla registrul de deplasare a navelor, luneta de pe trepiedul îndreptat spre fereastră, toate au fost învăluite de lumină.

Paznicul a deschis fereastra, a reglat luneta şi a potrivit-o pentru Hatsue.

— Ooo, ce frumos!

Fata a şters lentila cu mâneca şi a privit iar, scoţând exclamaţii de încântare. Arăta ici şi colo cu degetul, iar Shinji, cu privirea lui atât de ageră, o urmărea şi-i explica ce vedea. Uitându-se în continuare prin lunetă, Hatsue i-a arătat o mulţime de luminiţe care se zăreau în larg, înspre sud-est.

— Acolo? Sunt vasele cu motor care trag după ele plase de pescuit, din prefectura Aichi.

Luminiţele de pe mare păreau că-şi au pereche în puzderia de stele de pe cer. Drept înainte se vedea farul de la capul Irako. În spatele lui sclipeau împrăştiate luminiţele oraşului, iar la stânga, mai slabe, se zăreau cele de la Shinojima.

Mult înspre stânga se vedea farul de la Nomasaki, în peninsula Chita, iar la dreapta lui, luminiţele din Toyohama. Cea roşie din mijloc era lumina de pe digul din port. Departe, în dreapta, strălucea lumina de semnalizare pentru avioane din vârful muntelui Ōyama.

Hatsue a scos iarăşi un strigăt de admiraţie. Un vapor uriaş tocmai intrase în raza vizuală a lunetei. De-abia se distingea cu ochiul liber, însă prin lentilă imaginea lui era atât de clară şi frumoasă, încât tânărul şi logodnica lui s-au uitat cu schimbul. Părea un vapor mixt, de marfă şi pasageri, de vreo două-trei mii de tone, şi avea lumini verzi la prora şi pe catargul de la pupa. În încăperea din spatele punţii de promenadă se vedeau clar scaune şi mese acoperite cu ştergare albe, însă nici o persoană. Era, probabil, sala de mese. Avea pereţii vopsiţi în alb… Dintr-odată, din dreapta şi-a făcut apariţia un steward în uniformă albă şi a trecut pe lângă fereastră… În cele din urmă, vasul a ieşit din raza lunetei, traversând canalul Irako şi îndreptându-se către Oceanul Pacific.

Paznicul i-a condus pe cei doi în turnul farului. La parter, aerul era înţesat de mirosul de ulei de la gresoarele, lămpile şi canistrele depozitate acolo, iar generatorul de curent duduia. Au urcat pe o scară strâmtă, în spirală, şi au ajuns la etaj. Aici, în cămăruţa circulară, se năştea raza tăcută de lumină.

De la geam, tinerii priveau raza care mângâia, dintr-o parte în alta, întinderea valurilor întunecate

din canalul Irako.

Plin de tact, paznicul i-a lăsat singuri şi a coborât scara în spirală.

Cămăruţa din vârful farului avea pereţii acoperiţi cu scânduri de lemn lustruite. Garniturile din alamă ale maşinăriei străluceau. În jurul becului de cinci sute de waţi, lentila groasă care sporea intensitatea luminii până la şaizeci şi cinci de mii de candele se rotea lent, aruncând sclipiri albe. În clinchetul tipic al farurilor construite în perioada Meiji[53], reflexiile lentilei jucau pe peretele circular, alunecând şi peste cei doi tineri, cu feţele lipite de geam.

53 Perioadă din istoria Japoniei cuprinsă între anii 1868 şi 1912.

Stăteau unul lângă celălalt şi obrajii aproape că li se atingeau. Şi-i simţeau dogorind… În faţa lor se întindea întunericul de nepătruns, peste care trecea, cu regularitate, raza farului. Reflexiile lentilei continuau să joace în încăpere, tulburate doar când întâlneau în drum o cămaşă albă sau un chimono strălucitor…

Shinji se gândea. Trecuseră prin multe greutăţi, dar acum nimic nu mai stătea în calea dragostei lor. Erau în sfârşit liberi. Iar zeii nu încetaseră niciodată să-i protejeze. Cu alte cuvinte, chiar micuţa lor insulă, cufundată acum în întuneric, le ocrotise fericirea şi le împlinise dragostea…

Dintr-odată, Hatsue s-a întors către Shinji, râzând; a scos din mânecă o scoică mică, de culoarea piersicii, şi i-a arătat-o.

— O mai ţii minte?

— Chiar foarte bine!

Faţa i s-a luminat într-un zâmbet, lăsând să i se zărească dinţii frumoşi. La rândul lui, a scos din buzunarul cămăşii fotografia fetei şi i-a arătat-o. Hatsue a atins-o uşor cu degetele şi i-a înapoiat-o. Ochii i-au sclipit de mândrie la gândul că aceasta îl ocrotise pe băiat în noaptea taifunului. Însă chiar

atunci Shinji a ridicat din sprâncene. El ştia bine că trecuse încercarea numai prin propriile-i puteri.

Table of Contents

TUMULTUL VALURILOR 3
Capitolul 1 4
Capitolul 2 11
Capitolul 3 19
Capitolul 4 24
Capitolul 5 30
Capitolul 6 39
Capitolul 7 47
Capitolul 8 54
Capitolul 9 67
Capitolul 10 77
Capitolul 11 88
Capitolul 12 96
Capitolul 13 108
Capitolul 14 117
Capitolul 15 132
Capitolul 16 140